

ΕΚΚΛΗΣΙΑ

ΕΠΙΣΗΜΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΕΤΟΣ ΠΗ' - Τεύχος 1 - ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ 2011
ΑΘΗΝΑΙ

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΕΠΙΣΗΜΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΠΡΟΝΟΙΑ του Μακ. Αρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. **ΙΕΡΩΝΥΜΟΥ**

ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑ: Κλάδου Ἐκδόσεων τῆς Ἐπικοινωνιακῆς καὶ Μορφωτικῆς
Ἑπιχειρήσεως τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος

ΕΚΔΟΤΗΣ: Ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Κηφισίας κ. Κύριλλος

ΑΡΧΙΣΥΝΤΑΞΙΑ - ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΥΛΗΣ: Κωνσταντῖνος Χολέβας

ΔΙΟΡΘΩΣΕΙΣ ΔΟΚΙΜΙΩΝ: Κωνσταντῖνος Χολέβας, Λίτσα Ἰ. Χατζηφώτη, Βασίλειος Τζέρπος, Δρ. Θ.

ΣΤΟΙΧΕΙΟΘΕΣΙΑ - ΕΚΤΥΠΩΣΗ - ΒΙΒΛΙΟΔΕΣΙΑ: Ἀποστολικὴ Διακονία τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος.

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ: Ν. Κάλτζιας, Ἰασιῶν 1 – 115 21 Ἀθήνα, Τηλ.: 210-7272.356 – Fax 210-7272.380.

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΥ: Ἰωάννου Γενναδίου 14, 115 21, ΑΘΗΝΑ Τηλ: 210 72.72.253, Fax: 210 72.72.251
<http://www.ecclesia.gr> e-mail: periodika@ecclesia.gr

Γιὰ τὴν ἀποστολὴ ἀνακοινώσεων καὶ εἰδήσεων ἀπευθύνεσθε:

- γιὰ τὸ περιοδικὸ ΕΚΚΛΗΣΙΑ: periodika@ecclesia.gr
- γιὰ τὸ περιοδικὸ ΕΦΗΜΕΡΙΟΣ: efimerios@ecclesia.gr
- γιὰ τὸ περιοδικὸ ΘΕΟΛΟΓΙΑ: theologia@ecclesia.gr

Περιεχόμενα

ΠΡΟΛΟΓΙΚΟΝ	4
ΠΙΝΑΞ ΥΠΟΨΗΦΙΩΝ	5
ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ	
<i>Παναγιωτάτου Οικουμενικοῦ Πατριάρχου κ. Βαρθολομαίου, Ἐόρτιος Ἐπιστολή πρὸς τὸν Μακαριώτατον Ἀρχιεπίσκοπον Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Ἱερώνυμον</i>	6
<i>Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Ἱερωνύμου, Ἐόρτιος Ἐπιστολή πρὸς τὸν Παναγιώτατον Οἰκουμενικὸν Πατριάρχην κ. Βαρθολομαῖον</i>	8
ΟΜΙΛΙΑΙ	
<i>Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Ἱερωνύμου, Τὸ ὄνομα εἰς τὴν Ἑλληνικὴν γραμματεῖαν καὶ τέχνην διὰ μέσου τῶν αἰώνων ..</i>	10
ΣΥΝΟΔΙΚΑ ΑΝΑΛΕΚΤΑ	
<i>Αἰδ. Πρωτοπρ. Νικολάου Γουρδούπη, Χαιρετισμὸς στοῦ Συνέδριου τῶν Στρατιωτικῶν Ἱερέων</i>	12
<i>Σεβ. Μητροπολίτου Κορωνείας κ. Παντελεήμονος, Κατευθύνσεις ὁμιλητικῆς γιὰ στρατιωτικὰ ἀκροατήρια</i>	14
<i>Πανος. Ἀρχιμ. Μελετίου Κουράκλη, Ἀναδρομὴ στὴν ἱστορικὴ ἐξέλιξη τῆς παρουσίας κληρικῶν στοῦ ἑλληνικὸ στράτευμα καὶ ὁ θεσμὸς τῆς θρησκευτικῆς ὑπηρεσίας τῶν Ε.Δ. σὲ διεθνές ἐπίπεδο σήμερα</i>	20
<i>Ἀλεξάνδρου Σταυροπούλου, Οἱ Ἐκκλησιολογικὲς Βάσεις τῆς Θρησκευτικῆς Ὑπηρεσίας στοῦ Στράτευμα</i>	31
ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΕΙΣ	
<i>Θεοδῶρου Δ. Παπαγεωργίου, Ἐφαρμογὴ τοῦ ν. 1611/1950 καὶ τοῦ ν. 2216/1994 ἐπὶ τῶν διαθεσίμων κεφαλαίων τῶν ἐκκλησιαστικῶν νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου</i>	36
ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ - ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ	43
ΠΡΟΚΗΡΥΞΕΙΣ.....	53
ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ	56
ΔΙΟΡΘΟΔΟΞΑ ΚΑΙ ΔΙΑΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΑ	61

ΠΡΟΛΟΓΙΚΟΝ

Σ

ΤΟ ΠΑΡΟΝ ΤΕΥΧΟΣ, μπορείτε νά διαβάσετε τίς Ἐόρτιες Ἐπιστολές γιά τά Χριστούγεννα, τίς ὁποῖες ἀντήλλαξαν ὁ Παναγιώτατος Οἰκουμενικός Πατριάρχης κ. Βαρθολομαῖος καί ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν καί πάσης Ἑλλάδος κ. Ἱερώνυμος.

Δημοσιεύουμε στή συνέχεια τήν εἰσήγηση τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου στήν Ἡμερίδα τῆς Ἑλληνικῆς Ὀνοματολογικῆς Ἐταιρίας, ἡ ὁποία πραγματοποιήθηκε στίς 11 καί 12 Νοεμβρίου 2010.

Στήν ἐνότητα τῶν Συνοδικῶν Ἀναλέκτων ὁλοκληρώνουμε τή δημοσίευση τῶν ὁμιλιῶν, οἱ ὁποῖες παρουσιάσθηκαν κατά τήν Ἡμερίδα γιά τήν Ποιμαντική Διακονία τῆς Ἐκκλησίας στίς Ἑνοπλες Δυνάμεις (Πεντέλη 21.10.2010). Συγκεκριμένα, δημοσιεύουμε τόν χαιρετισμό τοῦ Πρωτοπρ. Νικολάου Γουρδούπη, Διευθυντοῦ Θερησκευτικοῦ τοῦ ΓΕΕΘΑ, καί τίς εἰσηγήσεις τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Κορωνείας κ. Παντελεήμονος, τοῦ Ἀρχιμανδρίτου Μελετίου Κουράκλη καί τοῦ Καθηγητοῦ κ. Ἀλεξάνδρου Σταυροπούλου.

Στή στήλη τῶν Γνωμοδοτήσεων θά διαβάσετε τή Γνωμοδότηση τοῦ κ. Θεοδώρου Παπαγεωργίου, Εἰδικοῦ Νομικοῦ Συμβούλου παρά τῇ Ἱερᾷ Συνόδῳ τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, πού ἀναφέρεται στήν τοποθέτηση τῶν διαθεσίμων τῶν Ἐκκλησιαστικῶν ΝΠΔΔ.

Ἡ ὕλη τοῦ τεύχους συμπληρώνεται μέ τά συνήθη ὑπηρεσιακά κείμενα (Πίναξ Ὑποψηφίων πρὸς Ἀρχιερατεῖαν, Κανονισμοί-Ἀποφάσεις, Προκηρύξεις), καθώς καί μέ τίς εἰδησεογραφικές στήλες τῶν Ἐκκλησιαστικῶν Χρονικῶν καί τῶν Διορθοδόξων καί Διαχριστιανικῶν.

ΠΙΝΑΞ ΥΠΟΨΗΦΙΩΝ ΠΡΟΣ ΑΡΧΙΕΡΑΤΕΙΑΝ

Η ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Πρωτ. 224
Αριθμ. Διεκ. 129
Αθήνησι 17η Ἰανουαρίου 2011

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 19 τοῦ Νόμου 590/1977 «Περί Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος», δημοσιεύομεν κατωτέρω «Προκαταρκτικὸν Πίνακα Κληρικῶν», προσαθέντων διὰ τὴν ἐγγραφὴν των εἰς τὸν Κατάλογον τῶν πρὸς Ἀρχιερατείαν Ἐκλογίμων καὶ κεκτημένων τὰ ὑπὸ τοῦ Νόμου ὀριζόμενα τυπικὰ καὶ οὐσιαστικὰ προσόντα.

Συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 20 τοῦ Νόμου 590/1977, κατὰ τῆς ἐγγραφῆς ὑποψηφίου τινὸς ἐκ τῶν κατωτέρω προτεινομένων, δύναται νὰ ἀσκηθῆ παρ' οἴουδήποτε, κληρικοῦ ἢ λαϊκοῦ, ἔνστασις ἐντὸς δύο (2) μηνῶν ἀπὸ τῆς δημοσίευσως, ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι ὁ προτεινόμενος στερεῖται τῶν πρὸς Ἀρχιερατείαν οὐσιαστικῶν ἢ τυπικῶν προσόντων.

Ἡ ἔνστασις αὕτη ὑποβάλλεται εἴτε πρὸς τὸν οἰκεῖον Μητροπολίτην, εἴτε πρὸς τὴν Ἀρχιεραγματείαν τῆς Ἱερᾶς Συνόδου διὰ τὰ περαιτέρω.

ΠΡΟΚΑΤΑΡΚΤΙΚΟΣ ΠΙΝΑΞ ΚΛΗΡΙΚΩΝ ΥΠΟΨΗΦΙΩΝ ΔΓ' ΕΓΓΡΑΦΗΝ ΕΙΣ ΤΟΝ ΚΑΤΑΛΟΓΟΝ ΤΩΝ ΠΡΟΣ ΑΡΧΙΕΡΑΤΕΙΑΝ ΕΚΛΟΓΙΜΩΝ

1. Ὁ Ἀρχιμανδρίτης κ. Ἐφραίμ Ἀβραμίδης, τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Βεροίας καὶ Ναούσης.
2. Ὁ Ἀρχιμανδρίτης κ. Ἰωακείμ Βενιανάκης, τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Καλαβρύτων καὶ Αἰγιαλείας.
3. Ὁ Ἀρχιμανδρίτης κ. Ἀντώνιος Βοῦλκος, τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Ξάνθης καὶ Περιθεωρίου.

4. Ὁ Ἀρχιμανδρίτης κ. Χριστοφόρος Καλόγηρος, τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Φλωρίνης, Πρεσπῶν καὶ Ἑορδαίας.

5. Ὁ Ἀρχιμανδρίτης κ. Παντελεήμων Καραλάζος, τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Ἐδέσσης, Πέλλης καὶ Ἀλμωπίας.

6. Ὁ Ἀρχιμανδρίτης κ. Ἰουστίνος Κεφαλοῦρος, τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Ἐλευθερουπόλεως.

7. Ὁ Ἀρχιμανδρίτης κ. Σωτήριος Ντάφης, τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Λαρίσης καὶ Τυρνάβου.

8. Ὁ Ἀρχιμανδρίτης κ. Βασίλειος Παπανικολάου, τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Ἐλασσῶνος.

9. Ὁ Ἀρχιμανδρίτης κ. Γαβριήλ Παπανικολάου, τῆς Ἱερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν.

10. Ὁ Ἀρχιμανδρίτης κ. Σωσίπατρος Πιτούλιας, τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Βεροίας καὶ Ναούσης.

11. Ὁ Ἀρχιμανδρίτης κ. Ἀλέξιος Σάπικας, τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Ἰλίου, Ἀχαρνῶν καὶ Πετροπόλεως.

12. Ὁ Ἀρχιμανδρίτης κ. Κωνσταντῖνος Σκαρτούλης, τῆς Ἱερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν.

13. Ὁ Ἀρχιμανδρίτης κ. Παῦλος Σταματᾶς, τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Βεροίας καὶ Ναούσης.

14. Ὁ Ἀρχιμανδρίτης κ. Χριστόδουλος Ταμπάκοπουλος, τῆς Ἱερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν.

15. Ὁ Ἀρχιμανδρίτης κ. Χαρίτων Τούμπας, τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Ἐλασσῶνος.

16. Ὁ Ἀρχιμανδρίτης κ. Σωφρόνιος Φάκας, τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Βεροίας καὶ Ναούσης.

17. Ὁ Ἀρχιμανδρίτης κ. Ναθαναήλ Φίλιος, τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Φλωρίνης, Πρεσπῶν καὶ Ἑορδαίας.

18. Ὁ Ἀρχιμανδρίτης κ. Διονύσιος Χατζηαντωνίου, τῆς Ἱερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν.

Ἐντολῇ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου

Ὁ Ἀρχιεραγματεὺς
Ἀρχιμ. Μᾶρκος Βασιλάκης

Ἐόρτιος Ἐπιστολή πρός τόν Μακαριώτατον Ἀρχιεπίσκοπον Ἀθηνῶν καί πάσης Ἑλλάδος κ. Ἱερώνυμον

Τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου κ. Βαρθολομαίου

Ἀριθμ. Πρωτ. 1334

Μακαριώτατε Ἀρχιεπίσκοπε Ἀθηνῶν καί πάσης Ἑλλάδος, ἐν Χριστῷ τῷ Θεῷ λίαν ἀγαπητέ καί περιπόθητε ἀδελφέ καί συλλειτουργέ τῆς ἡμῶν Μετριότητος κύριε Ἱερώνυμε, Πρόεδρε τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, τήν Ὑμετέραν σεβασμίαν Μακαριότητα ἀδελφικῶς ἐν Κυρίῳ κατασπαζόμενοι, ὑπερήδιστα προσαγορεύομεν.

Ἐψάλαμεν κατά τήν Θρονικήν τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου ἐορτήν ἡμῶν ἐπί τῇ μνήμῃ Ἀνδρέου τοῦ τῶν Ἀποστόλων Πρωτοκλήτου: «Βηθλεέμ εὐτρεπίζου, ἄνοιγε πύλην ἢ Ἐδέμ· καί μάγοι πορεύεσθε, ἰδεῖν τήν σωτηρίαν, ἐν φάτνῃ σπαργανούμενον· ὃν Ἀστήρ ἐμήνυσεν, ἐπάνω τοῦ σπηλαίου, ζωοδότην Κύριον, τόν σφύζοντα τό γένος ἡμῶν».

Καιρός οὖν ἵνα πρὸς Βηθλεέμ πάντες δράμωμεν, ὅπως μετά τῶν ποιμένων τήν ἀγγελικὴν δοξολογίαν ἀκουτισθῶμεν διὰ τόν τεχθέντα βασιλέα Χριστόν, ὃς ἦν προσδοκία τῶν ἐθνῶν καί ἐφ' ὃν ἤλπισαν πάντα τά ἔθνη (Γεν. ΜΘ', 10 καί Ἡσαΐου ΙΑ', 10), ὃς ἐστὶν ἢ ἐπί γῆς εἰρήνη, «αὐτός γάρ ἐστὶν ἢ εἰρήνη ἡμῶν» (Ἐφεσ. Β', 14) καί ἢ τοῦ Θεοῦ Πατρὸς εὐδοκία, ἐν αὐτῷ γάρ ηὐδόκησε (Πρβλ. Ματθ. Γ', 17 καί Λουκ. Γ', 22).

Συμπορευθῶμεν αὐτοῖς καί ἴδωμεν τό βρέφος Ἰησοῦν κείμενον ἐν φάτνῃ ἀλόγων ζώων, τόν προαιώνιον τοῦ Πατρὸς Λόγον σπαργάνοις ὑπὸ τῆς Πανάγου Αὐτοῦ Μητρὸς τιθηνοῦμενον.

Ἐκπλήττεται ὁ χρυσοῦς τήν γλῶτταν Ἰωάννης, ὁ τῆς ἡμετέρας Μετριότητος ἅγιος προκάτοχος, καί βοᾷ γηθοσύνης: «Τί εἶπω ἢ τί λαλήσω; Ἐκπλήττει

γάρ μέ τό θαῦμα. Ὁ παλαιός ἡμερῶν παιδίον γέγονεν, ὁ ἐπί θρόνου ὑψηλοῦ καί ἐπρημένου καθήμενος, ἐν φάτνῃ τίθεται... Λαμβάνει μου τήν σάρκα, ἵνα με ἀγιάσῃ. Δίδωσί μοι τό Πνεῦμα Αὐτοῦ, ἵνα μέ διασώσῃ... Σήμερον γάρ ὁ χρόνιος ἐλύθη δεσμός, ὁ διάβολος ἠσχύνθη, οἱ δαίμονες ἐδραπέτευσαν, ὁ θάνατος ἐλύθη, ὁ Παράδεισος ἠνεώχθη, ἡ κατάρα ἠφανίσθη, ἡ ἁμαρτία ἐκποδῶν γέγονεν, ἡ πλάνη ἀπηλάθη, ἡ ἀλήθεια ἐπανήλθε καί τῆς εὐσεβείας ὁ λόγος πανταχοῦ διεσπάρη καί ἔδραμε. Θεός ἐπί γῆς ἦλθε καί ἄνθρωπος ἐν οὐρανῷ. Πάντα ἀναμίξ γέγονε... Τί εἶπω ἢ τί λαλήσω; Τέκτονα καί φάτνην ὄρω καί βρέφος καί σπάργανα, λόχον Παρθένου τῶν χρεῶν ἔρημον, ὅλα πτωχείας ἐχόμενα, ὅλα πενίας γέμοντα. Εἶδες πλοῦτον ἐν πενία πολλῇ; Πῶς πλούσιος ὢν δι' ἡμᾶς ἐπτώχευσεν; Ἐν φάτνῃ κείται καί τήν οἰκουμένην σαλεύει· ἐν σπαργάνοις ἐμπλέκεται καί τά τῆς ἁμαρτίας διαρρήσει δεσμά» (Λόγος εἰς τήν Γέννησιν τοῦ Σωτῆρος Χριστοῦ).

Δικαίως τοίνυν ὁ ἀνώνυμος τοῦ Ε' αἰῶνος κηρυξ κηρύττει ἐν ὑψηλῷ κηρύγματι ἀπό τοῦ ἄμβωνος τοῦ ναοῦ τῶν Ἁγίων Ἀποστόλων τῆς Πόλεως ἡμῶν: «Ὅντως ἐπεφάνη ἡμῖν ἢ χάρις τοῦ Χριστοῦ καί συνέξέλαμψεν ἡμῖν τῆς εὐσεβείας ἢ δύναμις· ὄντως ἀνέτειλεν ἡμῖν ὁ τῆς δικαιοσύνης ἥλιος καί μαρτυρεῖ φωτισθέντα τῆς οἰκουμένης τά πέρατα. Ἐπεφάνη γάρ ὁ τῶν οὐρανῶν δεσπότης καί πᾶσαν τήν γῆν, ὡς ἠθέλησεν, εἰς οὐρανόν μετεποίησε».

Πάντες οὖν ἡμεῖς κληρικοί καί λαϊκοί, ὅπου γῆς καί ἀνά τόν τετραπέρατον κόσμον, ἅπαν τῆς Ἐκκλησίας τό Χριστεπώνυμον πλήρωμα, ὄντες «κατηρτισμένοι ἐν τῷ αὐτῷ νοῖ καί ἐν τῇ αὐτῇ γνώμῃ» (Α' Κορ. Α', 10), εἰρηνεύοντες ἐν ἑαυτοῖς (Α' Θεσ. Ε', 13) «μετά

πάντων ἀνθρώπων» (Ρωμ. ΙΒ΄, 18), διατηροῦντες «τὴν ἐνότητα τῆς πίστεως καὶ τὴν κοινωνίαν τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, δυναθῆσόμεθα ἐορτάσαι τὴν τῶν ἐορτῶν Μητρόπολιν ἐπαξίως καὶ ὡς ἀρμόζει χριστιανοῖς ἐπαγγελομένοις θεοσέβειαν (Α΄ Τιμ. Β΄, 10).

Ἐκπρεπόμενοι, ὅθεν, «τὰς βεβήλους κενοφωνίας» (Α΄ Τιμ. ζ΄, 20) τοῦ κόσμου τούτου ὅστις «ἐν τῷ πονηρῷ κεῖται» (Α΄ Ἰωάν. Ε΄, 19) καὶ ἀκόσμως κακὰ σὺν τῷ Ἡρόδῃ βουλευέται, συνεορτάσωμεν ταῖς φιλοέρτοις τάξεσι τὴν τοῦ Χριστοῦ θείαν Γέννησιν, κροτοῦντες χεῖρας μετ' εὐφροσύνης καὶ μετὰ τοῦ ἀνωνύμου προμνησθέντος κήρυκος ἀναβοῶντες: «Ἐπὶ τούτοις πᾶσι δοξάσωμεν τὸν φανέντα, προσκυνήσωμεν τὸν ἐλθόντα, ὑμνήσωμεν τὸν ἀνακαινίσαν-

τα, τὸν ζωοποιήσαντα, τὸν ἐγείραντα, τὸν τειχίσαντα, τὸν φωτίσαντα, τῶν πάντων ἡμῖν τῶν ἀγαθῶν τὴν ἀφθονίαν χαρισάμενον Ἰησοῦν Χριστόν, ᾧ ἡ δόξα καὶ τὸ κράτος σὺν τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Πνεύματι, εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν».

Ἐπὶ δέ τούτοις, καὶ αὐθις ἐν Αὐτῷ περιπτυσσόμενοι τὴν Ὑμετέραν φίλην Μακαριότητα, διατελοῦμεν μετ' ἀγάπης ἀδελφικῆς καὶ πάσης τιμῆς.

Χριστούγεννα βι΄

Τῆς Ὑμετέρας σεβασμίας Μακαριότητος

ἀγαπητός ἐν Χριστῷ ἀδελφός

† Ὁ Κωνσταντινουπόλεως Βαρθολομαῖος

Ἑόρτιος Ἐπιστολή πρὸς τὸν Παναγιώτατον Οἰκουμενικὸν Πατριάρχη κ. Βαρθολομαῖον

Τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Ἱερωνύμου

Πρωτ. 4864
Ἄρ. Διεκπ. 2756

Ἀθήνησι 3η Δεκεμβρίου 2010

Παναγιώτατε καὶ Θειότατε Ἀρχιεπίσκοπε Κωνσταντινουπόλεως, Νέας Ῥώμης καὶ Οἰκουμενικὸν Πατριάρχα, ἐν Χριστῷ τῷ Θεῷ λίαν ἀγαπητέ καὶ περιπόθητε ἀδελφέ καὶ συλλειτουργέ τῆς ἡμῶν Μετριότητος, κύριε Βαρθολομαῖε, τὴν Ὑμετέραν Θειοτάτην Παναγιότητα ἐν Κυρίῳ κατασπαζόμενοι ὑπερήδιστα προσαγορεύομεν.

Αὐθις ἰστάμεθα πρὸς τοῖς προθύροις καὶ τῇ ἱερᾷ φιλῆ τῆς Μητροπόλεως τῶν Ἑορτῶν καὶ εὐσήμων ἡμερῶν, αἱ τὸ Γενέθλιον τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν ἀμφοῖν ἐπεισκυκλοῦσι. Ὁ ἄδυτος τῆς δικαιοσύνης Ἥλιος, αἴτιος τῆς ὑπάρξεως τῆς τε φωταυγείας καὶ λαμπηδόνος, ἐξ οὗ τὰ πάντα πεφώτισται, διὰ πλατυτέρας τῶν οὐρανίων ἀψίδων πρόσγειος ταῖς ἀκτῖσι τὴν γῆν λαμπρύνει φωστῆρα πλησιφαῆ ἡμῖν συναπατέλλων, καὶ δι' αὐτοῦ ὑπερφῶς μὴνῶν τὴν ἀνθοποιὸν ἐξ ἐρημαίων λόφων καὶ ἐκ πέτρας ἀκροτόμου εἰς πηγὴν ἀθάνατον βλαστάνουσαν, τῆς καινῆς κτίσεως πρωτοτοκοῦσαν πᾶσιν ἀνάπλασιν. Τούτου τοῦ ἀληθινοῦ καὶ ἀενάου φωτός τὴν οἰκουμένην καταφωτίζοντος, πᾶν νόημα τῆς θέσεως καὶ ζωῆς ἡμῶν εἰς Αὐτὸν προσέλκει, ἅπαντας ἄγων πρὸς σέλας ζωηφόρον ἐκ πυλῶν ἀνηλίων. Ὁ ἐν τύποις σκιᾶς προδιαζωγραφῶν τὴν ἀλήθειαν Λόγος, ἀτριβῆ βαδίσας ὁδόν, τῇ Κυριοτόκῳ τεχθεῖς νηπιάζων ἐνεανιεύσατο, ὑπὸ χρόνον ὁ ἄχρονος καὶ ὁ προαιώνιος ὡς προσφάτως, κλίνας οὐρανοὺς καὶ καταβάς, τὸ μεσότοιχον διαλύσας τοῦ φραγμοῦ καὶ τεμὼν διαμπάξ κόσμον συνάπτων, Θεὸς τῇ ἀνθρωπίνῃ φύσει κατακιονάμενος,

ἵνα συνεπαρθῇ τῷ ὕψει Αὐτοῦ τὸ ἀνθρώπινον, καλῶν οὖν ἡμᾶς θεανδρικῶς πολιτεύεσθαι.

Τοῦ ἱεροῦ μελωδοῦ ὑψοῦντος αἶνον μείζονι τῇ φωνῇ εἰς πάντων ἄκουσμα, πληρώσει χαρᾶς καὶ εὐφροσύνης καὶ ἡμεῖς συναγάλλομεν, καθ' ὃ «ὁ Χριστὸς ἐγεννήθη καὶ ὁ οὐρανὸς ἠύφρανθη, ὁ Χριστιανισμὸς ἐπυκνώθη, ἡ Ἐκκλησία εὐωδιάσθη, τὸ φῶς προσετέθη». Καταλάμπει διανγῶς φαεσφόρος καὶ τὰ σύμπαντα αὐτοφανῶς φαιδρύνει ἢ τοιαύτη ἐν τῷ θεοδέγμονι σπηλαίῳ καταγωγὴ καὶ ἐπὶ φάτνην κατάκλισις, ἥγουν τῷ ἀφεγγεῖ καὶ γεῶδει τῶν ἀνθρώπων βίῳ, πάσης κτίσεως συνεορταζούσης τῇ ὑπερκοσμίῳ φύσει, ὁμόφωνον πάντων τὴν δοξολογίαν τῷ Δεσπότη ἀναπεμπόντων. Βοῦς ὁ ὑπεξευγμένος τῷ νόμῳ, καὶ ὄνος τῷ ἄχθει τῆς εἰδωλολατρείας πεφορτισμένος, μάγοι δὲ ἐξ Ἑθνῶν τὸν Κύριον ἐπέγνωσαν, καὶ ἔτι λαὸς ἐν σκότει τῶν πταισμάτων εἶδεν, «ὁ πρὶν ἡμανρωμένος, μεθ' ἡμέραν φῶς τῆς ἄνω φροντικωρίας». Εἰ γὰρ ποιμένες ὄντως καὶ ἡμεῖς τοῖς ἰδίους ποιμνίοις ἐπαγρυπνοῦντες, οὐκοῦν ἀναβλέψωμεν, σὺν τῷ χριστοτερεπῇ ἡμῶν λαῷ ἡξιωμένοι, καὶ ποτιώμεθα τῆς παλιγγενεσίας. «Οὐρανόθεν δ' ἄρ' ὑπερράγη ἄσπετος αἰθήρ», καὶ «ἀπὸ τῆς τηλαυγήσεως ἐνώπιον αὐτοῦ αἱ νεφέλαι διήλθον», τῶν δὲ δύο διαθηκῶν ὅπως ἡ δευτέρα τὴν πρώτην διηγωνίσασα καὶ αἰθριωδῶς ἐσαφήνισεν.

Ἑορτάσωμεν τοιγαροῦν συνευφραινόμενοι ἐπὶ τῇ ὑπὲρ ἡμῶν Θεῖα Γεννήσει, ὅτι ὡς ἐπὶ θεηδόχου ἀρούρης βότρυν ἀγεωργήτως βλαστήσασα, ἡ μυστικὴ ἄμπελος ἀγκάλαις καὶ γούνασιν συνέιχεν, καὶ τῆς μὲν θείας καθαρότητος τῷ ἡμετέρῳ ἠνωμένης φυράματι, ὁ δὲ ῥύπος ὡς ἐκ πηλοῦ τοῦ προσλήμματος αὐτῆς οὐ προσάπτεται, τὸ κατεφθαρμένον τῷ

ἀφθάρτῳ συνδιασώζεται, καί οὐκ ἔνδαπανᾶται ἡ ζωὴ τῷ θανάτῳ, οὐδέ ἔναμαυροῦται τῷ ζόφῳ ὁ ἥλιος.

Ὅθεν, συνδεόμενοι καί πανηγυρίζοντες μετὰ τῆς Ὑμετέρας λίαν πεφιλημένης Θεοτιμῆτου καί πεπνυμένης Παναγιότητος, περιπτυσσόμεθα Αὐτὴν ἀγίῳ καί φιλεόρτῳ ἀσπασμῷ ἐν Χριστῷ τεχθέντι, εὐχόμενοι ὅπως ὁ δι' ἡμᾶς καθ' ἡμᾶς γεγονώς, βροτός πεφυκώς καί Θεός μείνας, κρατύνη Ὑμᾶς πρὸς χριστομίμητον ποιμαντορίαν εἰς ἔτη πλεῖστά τε καί ὀλβοφόρα, ἐν ὑγιείᾳ ἀδιαπτώτῳ καί χορηγίαις θείων θησαυρισμάτων, τόν δ' ἐπὶ θύραις νέον Ἐνιαυτόν τῆς Αὐτοῦ χρηστότητος ἐμπλήση πάσης εὐλο-

γίας καί ἀγαθοδορίας ἐν δαφιλείᾳ καί καταστάσει ὡς στεροῶς εἰρηναῖον, γαληνόν καί σωτήριον δι' Ὑμᾶς τε καί τὴν περὶ τὴν Ὑμετέραν Θεοφρούρητον Παναγιότητα σεβασμίαν Ἱεραρχίαν, τόν εὐαγγῆ Κληρον καί θεόλεκτον λαόν τῆς Ἀγιωτάτης καθ' Ὑμᾶς Ἐκκλησίας.

Ἐπὶ δέ τούτοις πᾶσι καί αὐθις κατασπαζόμενοι τὴν Ὑμετέραν Σεπτὴν Κορυφὴν φιλήματι ἑορτίῳ ἐπὶ τῇ ἀπαρχῇ τῆς ἐνσάρχου τοῦ Κυρίου οἰκονομίας, διατελοῦμεν,

Ἀγαπητός ἐν Χριστῷ ἀδελφός,

† Ὁ Ἀθηνῶν Ἱερόνυμος, Πρόεδρος

«Τό ὄνομα εἰς τήν ἑλληνικήν γραμματείαν καί τέχνην διά μέσου τῶν αἰώνων»

Τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καί πάσης Ἑλλάδος κ. Ἱερωνύμου

(Εἰσήγηση στή Διημερίδα τῆς Ἑλληνικῆς Ὀνοματολογικῆς Ἐταιρείας,
(Μέγαρον τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν, 11-12 Νοεμβρίου 2010)

Μέ ιδιαίτερη χαρά καί συγκίνηση παρευρισκομαι σήμερα στήν ἑναρξη τῆς Διημερίδας τῆς Ἑλληνικῆς Ὀνοματολογικῆς Ἐταιρείας ὑπό τήν αἰγίδα τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν, μέ τή συμμετοχή τῶσων ἐπιφανῶν ἐπιστημόνων καί διακεκριμένων ἐρευνητῶν, καί στή μνήμη τοῦ πατέρα τῆς Ἑλληνικῆς Γλωσσολογίας Γεωργίου Ν. Χατζιδάκι, ὁ ὁποῖος διετέλεσε Πρόεδρος τοῦ σεβαστοῦ αὐτοῦ Καθιδρύματος ἀλλά καί διηκόνησε εἰδικότερα τήν μελέτη τῆς ὀνοματολογίας ἀναδειχθεῖς ὡς ὁ σημαντικότερος γλωσσολόγος τῆς συγχρόνου Ἑλλάδος. Θά ἤθελα νά εὐχαριστήσω τοὺς ἀξιότιμους καί ἐλλογιμώτατους διοργανωτές γιά τήν εὐγενῆ πρόσκληση πού μοῦ ἀπηύθυναν καί τήν ἐξαιρετική τιμή πού μοῦ γίνεται μέ τήν παραχώρηση αὐτοῦ τοῦ βήματος.

Ὅπως δὴποτε ἡ ἀναδρομή τῆς ὀνοματολογίας στό παρελθόν μας πρέπει νά ἀρχίσει ἀπό τότε πού ὑπάρχει γλῶσσα, ὅμως ιδιαίτεροι σταθμοί στήν ἀρχαία ἑλληνική σκέψη καί γραμματεία ἀποτελοῦν τά «ἀγάλματα φωνήεντα» τοῦ Δημοκρίτου καί ὁ Κρατύλος τοῦ Πλάτωνος. Ὁ Δημοκρίτος μ' αὐτόν τόν ὄρο χαρακτηρίζει τά θεωνύμια, καί θεωρεῖ «τούς πρώτους θεμένους τοῖς πράγμασι τά ὀνόματα διά σοφίας ὑπερβολῆν ὥσπερ τινάς ἀγαματοποιούς ἀρίστους διά τῶν ὀνομάτων ὡς δι' εἰκόνων ἐμφανίσαι αὐτῶν τάς δυνάμεις» (ἀπόσπασμα 142). Στόν Κρατύλο, τά ὀνόματα ἐντάσσονται στήν πλατωνική θεωρία, καί ὑποστηρίζεται ἔτσι ἀπό τόν Σωκράτη ὅτι ἀναφέρονται στήν οὐσία τῶν πραγμάτων, ἐνῶ ὁ συνομιλητής του Ἑρμογένης θεωρεῖ ὅτι ἡ ὀρθότης, δηλαδή ἡ ἀπόδοση καί καταλληλότητα τοῦ ὀνόματος, δέν εἶναι παρά συνθήκη καί ὁμολογία. Σέ αὐτές τίς ὀνοματολογικές ἀπόπειρες στά πλαίσια τῆς φιλοσοφίας πρέπει νά

ἐνταχθεῖ καί τό πολύ μεταγενέστερο ἔργο τοῦ ψευδο-Διονυσίου «Περί θείων ὀνομάτων», πού ὅμως ἀποτελεῖ καθαυτό περισσότερο θεολογικό καί φιλοσοφικό ἔργο παρά μελέτη περὶ θεωνυμίων.

Ἄν καί ἡ ἀρχή τῆς συμβατικῆς ὀνοματοθεσίας, στό πλαίσιο βέβαια τῆς ἱστορικῆς σχετικότητας τοῦ γλωσσικοῦ κώδικα, εἶναι γνωστή ἀπό τήν ἀρχαιότητα καί διασώζεται λόγου χάριν στόν Σέξτο Ἐμπειρικό, ἀναμφίβολα ἡ μελέτη τῶν ὀνομάτων ἐνέχει πλέον τῆς γλωσσολογικῆς διερεύνησης καί μιᾶ σημειολογική καί φιλοσοφική, ὅπως εἶδαμε βαρύτερα, καθὼς τά ὀνόματα δέν ὑπόκεινται καί ἀπευθύνονται ἀσφαλῶς μόνο στήν νοητική ἐπισημάνση, ἀλλά σέ ἕνα καθολικό ὑπαρκτικό καί δυναμικό γεγονός, πού πολυμερίζεται σέ περισσότερες ἀντιληπτικές ἰκανότητες. Ὑπό αὐτό τό πρῶσιμα καταρχήν τό συναντᾶμε καί στήν θεολογική παράδοση τῆς Ἐκκλησίας μας, ὅπου τό ὄνομα διαδραματίζει μιᾶ πρωταρχική καί κεφαλαϊώδη λειτουργία στό πλαίσιο τῆς σχέσης τοῦ Θεοῦ μέ τόν ἄνθρωπο.

Στή Γένεση διαβάζουμε ὅτι, ὅταν ὁ Θεός ἔπλασε τά ζῶα, «ἤγαγεν αὐτά πρὸς τόν Ἀδάμ ἰδεῖν, τί καλέσει αὐτά» (Γεν. 2, 19-20). Ὁ Θεός ἐπίσης μετονομάζει τόν Ἀβραάμ καί τήν Σάρρα, καί θέτει τό ὄνομα τοῦ υἱοῦ τους Ἰσαάκ. Οἱ τρεῖς παῖδες Ἀνανίας, Ἄζαρίας καί Μισαήλ στοὺς Βαβυλωνίους καλοῦνται Σεδράχ, Μισάχ καί Ἀβδεναβῶ. Ὁ Θεός ἀναγγέλει τό ὄνομα τοῦ Ἰωάννου τοῦ Βαπτιστοῦ στόν πατέρα του Ζαχαρία καί ὁ ἴδιος ὁ Χριστός ὀνομάζει τόν Πέτρο, ἐνῶ ὁ Σαῦλος γίνεται Παῦλος, σέ τόσα εὐγλωττα παραδείγματα πού μελετᾶ ὁ Ἱερός Χρυσόστομος (Περί τῆς τοῦ Σαῦλου προσηγορίας καί Παύλου / De mutatione nominum, PG 51, 123 κ.έ.). Αὐτές οἱ μετο-

νομασίες στην Γραφή είναι ένδεικτικές μιᾶς γλωσσικής σημαντικής δηλωτικής μιᾶς νέας σχέσεως μέ τον Θεό και ἐπιβιώνει στίς μέρες μας στους καρέντες μοναχούς και τούς συλλήπτορες τῆς ἱερωσύνης. Στήν Καινή Διαθήκη, ὁ Χριστός βεβαιώνει ὅτι «ἐλήλυθα ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ Πατρός μου» (Ἰω. 5, 43), και «ἐφανερώσά σου τό ὄνομα τοῖς ἀνθρώποις» (Ἰω. 17, 6). Οἱ μαθητές «ποιοῦν δυνάμεις ἐν τῷ ὀνόματι» τοῦ Κυρίου (Μάρκ. 9, 38-39), και τό ὄνομα τοῦ Χριστοῦ εἶναι τό «ὑπέρ πᾶν ὄνομα» (Φιλιπ. 2, 9), «ἐν ᾧ δεῖ σωθῆναι ἡμᾶς» (Πράξ. 4, 12).

Μέ τή διεύρυνση τῶν ὀριζόντων τοῦ Ἑλληνιστικοῦ κόσμου και στά πλαίσια πλέον τοῦ Βυζαντινοῦ Ἑλληνισμοῦ, εἶναι φανερό ὅτι ιδιαίτερη σημασία ἀποκτᾶ ἡ χριστιανική ὀνοματολογία, ἀλλά και ἔργα ἐκκλησιαστικῶν συγγραφέων μέ ξεχωριστό ἐνδιαφέρον γιά τήν τοπωνυμολογία, ὅπως τό Ἵονομαστικόν τοῦ Εὐσεβίου Καισαρείας, πού πραγματεύεται ἀκριβῶς «κατά στοιχεῖον» «περί τῶν τοπικῶν ὀνομά-

των τῶν ἐν τῇ θεῖα γραφῇ», και ἔργα τοῦ ἁγίου Ἰερωνύμου, ἐπαυξημένες μεταφράσεις τοῦ Ἵονομαστικοῦ και τῆς Βίβλου τῆς τῶν ἑβραϊκῶν ὀνομάτων ἑρμηνείας. Σέ ὑστερότερη περίοδο, ιδιαίτερο ἐνδιαφέρον παρουσιάζουν τά συγγράμματα τοῦ Κωνσταντίνου Πορφυρογεννήτου Περί θεμάτων, Περί βασιλείου τάξεως, Περί πρέσβων τεύχους Ρωμαίων πρός ἔθνικούς, και Πρός τόν ἴδιον υἱόν Ρωμανόν (De administratio imperio).

Μέ αὐτή τή συντομογραφική ἀναφορά σέ ὀνοματολογικά θέματα, και ἀπονέμοντας τήν πατρική μου εὐλογία σέ ὅλα τά ἔντιμα μέλη τῆς Ἑλληνικῆς Ὀνοματολογικῆς Ἐταιρείας και τούς ἐκλεκτούς συμμετέχοντες σ' αὐτήν τή Διημερίδα, κηρῦσω τήν ἔναρξη αὐτῆς μέ τήν εὐχή νά «ὑπερπλεονάσῃ ἡ χάρις» τῆς πολύτιμης ἐπιστημονικῆς συμβολῆς τῆς, και οἱ ἔργασίης τῆς νά τύχουν πάσης ἐπιτυχίας και καρποφορίας ἐπ' ἀγαθῶ τῶν ἐρευνῶντων και δίκην ἀρότρου βαθυνόντων και γεωργούντων ἐπί τά ὀνόματα.

ΣΥΝΟΔΙΚΑ ΑΝΑΛΕΚΤΑ

Χαιρετισμός στό Συνέδριο τῶν Στρατιωτικῶν Ἱερέων

*Τοῦ Αἰδεσιμολογιωτάτου Πρωτοπρ. Νικολάου Γουρδούπη,
Δ/ντοῦ Θρησκευτικοῦ τοῦ ΓΕΕΘΑ*

(Εἰσήγηση στήν Ἡμερίδα τῆς Εἰδικῆς Συνοδικῆς Ἐπιτροπῆς
Εἰδικῶν Ποιμαντικῶν Θεμάτων καί Καταστάσεων, Πεντέλη, 21.10.2010)

Μακαριώτατε,
Σεβασμιώτατοι,
Ἐξοχώτατε κ. Ὑπουργέ,
κ. Ἀρχηγέ,
Ἀγαπητοί προσκεκλημένοι,
Σεβαστοί Πατέρες,

Ἡ σημερινή ἡμέρα ἀποτελεῖ σταθμό γιά τήν Ὑπηρεσία Θρησκευτικοῦ τοῦ ΓΕΕΘΑ, καθῶς ἐπιτελεῖται κατά τόν καλύτερο δυνατό τρόπο ἡ σύνδεσή της μέ τήν Ἱερά Σύνοδο, μέ τήν Ἐκκλησία μας.

Ἡ ὑπαγωγή τῆς Ὑπηρεσίας Θρησκευτικοῦ στό Ὑπουργεῖο Ἐθνικῆς Ἀμύνης οὐδόλως τήν ἀπομονώνει ἀπό τό σῶμα τῆς Ἐκκλησίας, ἀλλά ἀντιθέτως προσβλέπουμε στήν στενή συνεργασία μέ τήν Διοικούσα Ἐκκλησία, τήν τροφή καί μητέρα ὄλων μας.

Ἡ ἡμερίδα αὐτή ἀποδεικνύει καί τό ἀνύστακτο ἐνδιαφέρον τῆς Ἱεραῆς Συνόδου καί τῆς εἰδικῆς Συνοδικῆς Ἐπιτροπῆς, ὑπό τήν προεδρία τοῦ ἀνά τήν Ὁρθοδοξία γνωστοῦ θεολόγου καί Ἱεράρχου Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Ναυπάκτου καί Ἁγίου Βλασίου κ. Ἱεροθέου, γιά τόν εὐαίσθητο ἀπό πολλές ἀπόψεις χῶρο τῶν Ἐνόπλων Δυνάμεων.

Οἱ καιροί εἶναι δύσκολοι καί ἄρα ἰσχύει ἀπόλυτα ἡ γνωστή ρῆσις, “ἡ ἰσχύς ἐν τῇ ἐνώσει”. Δέν ὑπάρχουν περιθώρια γιά ἀπομονωτισμούς, ἀποκλεισμούς ἢ συγκεντρωτισμούς.

Ἡ ἀγαστή συνεργασία μεταξύ τῆς Ὑπηρεσίας Θρησκευτικοῦ τοῦ ΓΕΕΘΑ καί τῆς Ἱεραῆς Συνόδου μόνο ἀγαθοῦς καρπούς μπορεῖ νά φέρει σέ πολλούς τομεῖς. Στόν λειτουργικό, τόν ποιμαντικό, τόν κοινωνικό, αὐτόν τῆς ἀλληλεγγύης. Καί στό σημεῖο αὐτό ἐπιτρέψτε μου νά εὐχαριστήσω θερμά τόν Σεβασμιώτατο Μητροπολίτη Ἐδέσσης κ. Ἰωήλ, ὁ ὁποῖος ἀνέ-

λαβε τό ἔργο τῆς σύνταξης τοῦ Εὐχολογίου τῶν Ἐνόπλων Δυνάμεων, ἀπαραίτητο γιά τίς εἰδικές λειτουργικές ἀνάγκες τῶν στρατιωτικῶν Ἱερέων.

Ἄς μή λησιμονοῦμε, ἐπίσης, ὅτι σημερινοί ἀξιότατοι κληρικοί καί ἐπίσκοποι προῆλθαν ἀπό τά σπλάγχνα τῆς Θρησκευτικῆς Ὑπηρεσίας τοῦ στρατοῦ μας. Καί ἡ διακονία τους στίς Ἐνοπλες Δυνάμεις ἦταν πολυτιμότερη ἐμπειρία γιά τήν μετέπειτα ποιμαντική τους διακονία, καθῶς ἐκεῖ, στό στρατεύμα, ἔμαθαν νά ἀφουγκράζονται καλύτερα τά προβλήματα τοῦ κόσμου καί νά νιώθουν δυνατά τόν παλμό τῆς καθημερινότητας. Ἐνα τέτοιο φωτεινό παράδειγμα ἀποτελεῖ ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Κορωνείας κ. Παντελεήμων, ἐκ τῶν εἰσηγητῶν τῆς ἡμερίδος μας καί σύγχρονος ἐκκλησιαστικός ρήτωρ.

Προσβλέπουμε, Μακαριώτατε, στήν δική σας ἐγνωσμένη εὐαισθησία σέ θέματα σύγχρονης ποιμαντικῆς καί κοινωνικῆς ἀλληλεγγύης. Οἱ πρωτοβουλίες σας γιά τήν ἀνακούφιση τοῦ σημερινοῦ ἀνθρώπου μέ λιγότερα λόγια καί περισσότερα ἔργα δέν ἀφήνουν κανένα μας ἀσυγκίνητο.

Βλέπουμε καθημερινά κι ἐμεῖς στίς Ἐνοπλες Δυνάμεις ὅτι εἶναι ἀναγκαῖος ὁ λόγος μας, ὁ ἐνισχυτικός καί παραμυθητικός, ὁ ἐκκλησιαστικός καί ἐνωτικός, ἀλλά χρειάζεται νά συνοδεύεται ἀπό ἔργα ἀγάπης, ἔμπρακτου ἐνδιαφέροντος, στοργῆς καί φιλαδελφίας, πρὸς κάθε ὑπηρετοῦντα στίς Ἐνοπλες Δυνάμεις τῆς πατρίδας μας, ἀπό τόν τελευταῖο ὀπλίτη μέχρι τόν ὑψηλόβαθμο ἀξιωματοῦχο.

Σκοπός μας, λοιπόν, εἶναι νά συνδεθοῦμε ὅλοι μεταξύ μας, ὡς οἱ ἀπόστολοι, τῷ συνδέσμῳ τῆς εἰρήνης καί τῆς ἀγάπης. Καί νά συνδεθοῦμε, ἀκόμα, καί μέ τούς Ὁρθοδόξους ἀδελφούς μας τῶν ἄλλων Ἐκκλη-

σιών πού ύπηρετοῦν σίς Ἐνοπλες Δυνάμεις τῶν χωρῶν τους, καί ἐκεῖ συντελεῖται σπουδαῖο ἔργο, τοῦ ὁποίου ἐπιδιώκουμε νά καταστοῦμε κοινωνοί, ὥστε νά πλουτίσουμε τήν ἐμπειρία μας καί νά γινόμαστε κάθε μέρα πιο ἀποτελεσματικοί στήν ἀσκηση τῆς πολυεπίπεδης διακονίας μας.

Γι' αὐτό καί χαιρετίζουμε τήν παρουσία ἐδῶ σήμερα τοῦ Διευθυντοῦ τῆς Θρησκευτικῆς Ὑπηρεσίας Κύπρου Ἀρχιμανδρίτου κ. Ἰωάννου καί τοῦ Γραμματέως τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Κύπρου θεολόγου κ. Μιχαήλ Σπύρου.

Ἄρα, εὐχῆς ἔργον θά ἦταν ἓνα εὐρύτερο ἀνοιγμα τῆς Θρησκευτικῆς Ὑπηρεσίας τοῦ ΓΕΕΘΑ στήν κοινωνία, κι αὐτό δέν μπορεῖ νά ἐπιτευχθεῖ παρά μόνο μέ τή συνεργασία.

Ἡ ἡγεσία τοῦ Ὑπουργείου μας, πολιτική καί στρατιωτική, εἶναι ἀνοιχτή καί τείνει εὐήκοον οὔς στά μηνύματα τῶν καιρῶν. Καί συντρέχει μέ κάθε τρόπο

στό ἔργο τῆς Θρησκευτικῆς Ὑπηρεσίας, ὥστε αὐτή νά λειτουργεῖ ἀπόσκοπτα καί ἀποδοτικά. Ἐπομένως, ὑπάρχει γόνιμο ἔδαφος γιά τήν καλλιέργεια σχέσεων καί τήν ἀνάπτυξη πρωτοβουλιῶν γιά τήν ἀνακούφιση τοῦ πλησίου καί πρὸς δόξαν Θεοῦ.

Εὐχαριστοῦμε θερμά, τέλος, τόν καθηγητή κ. Ἀλέξανδρο Σταυρόπουλο γιά τήν συμμετοχή του στήν ἡμερίδα, τούς Διευθυντές τῶν Θρησκευτικῶν Ὑπηρεσιῶν τῆς Ἑλληνικῆς Ἀστυνομίας καί τοῦ Λιμενικοῦ καί ὅλους τους ἀδελφούς στρατιωτικούς ἱερεῖς πού παρευρίσκονται σήμερα ἐδῶ.

Ἄς εὐχηθοῦμε ὅλοι μας ἀπό καρδιάς ἡ σημερινή ἡμερίδα νά ἀποτελέσει τήν ἀπαρχή μίας στενότερης συνεργασίας μεταξύ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου καί τῆς Ὑπηρεσίας Θρησκευτικοῦ τοῦ ΓΕΕΘΑ. Εἶναι κάτι πού τό ἀπαιτοῦν οἱ καιροί καί τό ἔχουμε ἀνάγκη ὅλοι μας.

Σᾶς εὐχαριστῶ.

Κατευθύνσεις όμιλητικής για στρατιωτικά άκροατήρια

Του Σεβ. Μητροπολίτου Κορωνείας κ. Παντελεήμονος

(Εισήγηση στην Ήμερίδα Στρατιωτικών Ίερέων της Ειδικής Συνοδικής Έπιτροπής
Ειδικών Ποιμαντικών Θεμάτων και Καταστάσεων, Πεντέλη, 21.10.2010)

“Όπου άκοϋς πολλά κεράσια κράτα και μικρό καλάθι. Μήν περιμένετε ότι θά σάς πώ καμιά σοφία, πού δέν τήν έχετε ξανακούσει, πού δέν τή γνωρίζετε. Είχα ύπηρετήσει ώς στρατιωτικός ίερεύς κατ’ άπόσπαση τέσσερα χρόνια, πολύ παλιά, πρό άμνημονεύτων χρόνων και έχω μία μικρή πείρα. Τώρα, βέβαια, τά πράγματα θά έχουν όπωσδήποτε διαφοροποιηθεί και έξελιχθεί, αλλά έγώ βάσει αυτης της πείρας πού είχα τότε θά προσπαθήσω κάτι νά σάς πώ.

Η Έκκλησία μας, θά μπορούσαμε νά ποϋμε, ζει από την τράπεζα της Θείας Εϋχαριστίας πού είναι τό κέντρο και ό πυρήνας της, αλλά και από την τράπεζα του θείου λόγου. Μέ τό κήρυγμα του λόγου γεννιέται ή πίστη και όδηγοϋνται οι άνθρωποι στον Χριστό και στην Έκκλησία και μέ τό κήρυγμα πάλι καλλιεργοϋνται οι πιστοί και όδηγοϋνται στον Χριστό και στην Έκκλησία. Μέ τό κήρυγμα δηλαδή της Έκκλησίας συνεχίζεται κατά κάποιο τρόπο ή ενανθρώπιση του θείου Λόγου. Γιατί μ’ αυτό τον τρόπο ό Λόγος φθάνει σ’ έμάς τους ανθρώπους έκφρασμένος μέ τον λόγο του ανθρώπου. Γι’ αυτό ό ύπερβατικός θεϊός Λόγος χρησιμοποιεί όλες τις δυνατότητες του ανθρώπινου λόγου όπως ό ενανθρωπήσας Λόγος προσέλαβε την ανθρώπινη φύση και μπήκε στην ανθρώπινη ζωή και στην ανθρώπινη ιστορία. Έτσι, ό λόγος του Θεοϋ, δηλαδή τό κήρυγμα της Έκκλησίας, δέν είναι απλώς μία διδασκαλία αλλά είναι ή ενεργητική παρέμβαση του Θεοϋ στα ανθρώπινα πράγματα, γι’ αυτό είναι «ζών και ενεργής και τομώτερος ύπέρ πᾶσαν μάχαιραν δίστομον». Είναι ό λόγος της ζωής, ό λόγος της σωτηρίας, ό λόγος της καταλλαγής, ό λόγος της Χάριτος. Γι’ αυτό και είναι πάντοτε επίκαιρος. Μέσα στον λόγο του Θεοϋ είναι κρυμμένη ή αναλλοίωτη αλήθεια πού μπορεί νά άποδευσει από τις συγκεκριμένες συνθήκες της έποχής πού έλέ-

χθη και νά χρησιμοποιηθεί και εφαρμοσθεί πάντοτε και παντοϋ, άσχετα μέ τό χρόνο και τό χώρο. Και έδω άκριβώς είναι τό άποφασιστικό σημείο: τό νά βρεθοϋν τά σημεία έπαφής του αιώνιου Λόγου του Θεοϋ μέ τό έδω και τό τώρα. Αυτό δέν είναι πάντοτε εύκολο και μάλιστα σήμερα μέσα σε ένα διαρκώς μεταλλασσόμενο κόσμο. Χρειάζεται δηλαδή ένα πησίασμα μέ σεβασμό και κατανόηση του συγχρόνου ανθρώπου και ανάλογη άπάντηση και χειραγώγηση. Πρέπει νά πλησιάσουμε, νά άκούσουμε, νά κατανοήσουμε και έπειτα νά μιλήσουμε.

Θά μπορούσαμε ένδεικτικά και έπιγραμματικά νά έπισημάνουμε τρία χαρακτηριστικά του ανθρώπου και του κόσμου σήμερα, πού καλείται ό λόγος του Θεοϋ, δηλαδή τό κήρυγμα της Έκκλησίας, νά κατανοήσει και νά μιλήσει γι’ αυτά. Τό ένα είναι ή τεχνοκρατία (όλοι τή ζοϋμε και την άπολαμβάνουμε). Τό κήρυγμά μας καλείται νά έπισημάνει δύο σημεία. Τό πρώτο είναι ότι ή τεχνική και ή ευζωία πού προέρχονται άπ’ αυτή δέν είναι τό έσχατο πού μπορεί νά μάς όδηγήσει στην πλήρωση της ύπάρξεώς μας. Και τό δεύτερο ότι όσο περισσότερες γίνονται οι δυνατότητες της τεχνικής τόσο μεγαλύτερη και πιά έκλεπυσμένη πρέπει νά είναι ή συναίσθηση ευθύνης του ανθρώπου πού την χρησιμοποιεί.

Ένα δεύτερο χαρακτηριστικό του σημερινού ανθρώπου και του κόσμου είναι ό τονισμός της άξίας του προσώπου πού γίνεται σήμερα από κάθε κατεύθυνση. Τό χριστιανικό κήρυγμα υπερθεματίζει σε αυτό τό σημείο. Για την Έκκλησία δέν ύπάρχει ή άπρόσωπη μονάδα του όποιουδήποτε κολλεκτιβισμού ή ολοκληρωτισμοϋ, αλλά τό μοναδικό ιδιαίτερο μυστήριο του κάθε ανθρώπινου προσώπου «ύπέρ οϋ Χριστός άπέθανε». Γι’ αυτό δέν μπορεί ό άνθρωπος νά γίνει νόυμερο. Τό πρόσωπο νά αντικατασταθεί μέ

ένα νούμερο. Διότι αν γίνει νούμερο ο άνθρωπος, ένα νούμερο ανάμεσα στα άλλα νούμερα, καταντάει ανθρώπινο υλικό και έπειτα χρήσιμο ανθρώπινο υλικό και άχρηστο ανθρώπινο υλικό και άρα απορριπτό. Τό κάθε πρόσωπο είναι ιερό, απαραβίαστο και καλείται σε προσωπική συνάντηση και κοινωνία με τό πρόσωπο του Θεού. «Κοινωνησάτω ή ψυχή σου τῷ Θεῷ ὡς κοινωνεῖ νύμφη νυμφίῳ» λέγει ὁ ἅγιος Μακάριος ὁ Αἰγύπτιος. Πρόκειται δηλαδή γιά ένα διάλογο πού ἀναπτύσσεται τό maximum τῆς προσωπικῆς ὑπάρξεως.

Καί ένα τρίτο χαρακτηριστικό τοῦ σημερινοῦ ἀνθρώπου εἶναι ἡ ἀγάπη γιά τή ζωή. Καί στό σημεῖο αὐτό τό κήρυγμά μας θά διαλύσει τίς παρεξηγήσεις. Ἡ Ἐκκλησία καλεῖ στή ζωή σέ ὅλη τήν πληρότητά της. Δέν εἶναι φυγή ἀπό τή ζωή καί ἀδυναμία ἀξιοποιήσεώς της. Δέν εἶναι ἀπλῶς βοήθεια γιά ἠθικοποίηση, ἀλλά εἶναι θεῖα ζωή. Ὁ Χριστός εἶναι χορηγός ζωῆς, ἡ Ἐκκλησία εἶναι ζωντανός ὄργανισμός, τά μυστήρια εἶναι μορφές ζωῆς. Δέν ἀπομακρύνει ἀπό τή ζωή, τήν ἀγκαλιάζει, τήν ἐξαγιάζει σέ ὅλες τίς ἐκφάνσεις, τήν ὀλοκληρώνει. Δέν ἀπολυτοποιεῖ βέβαια τήν ἐπίγεια ζωή, γιατί αὐτό θά ὀδηγοῦσε στό θρίαμβο τοῦ θανάτου.

Βέβαια ἐκτός ἀπό αὐτά πού μόνο ἐνδεικτικά ἀνέφερα ὑπάρχουν πάμπολλα ἄλλα σήματα πού ἐκπέμπει ἡ ἐποχή καί ὁ ἄνθρωπος σήμερα, ὅπως τό ἄγχος, ἡ μοναξιά, ἡ ἀνασφάλεια, ἡ ἐνοχή, ὁ πόνος, ὁ φόβος τοῦ θανάτου, ἡ ἔλλειψη νοήματος, ἡ ἀμφισβήτηση, ἡ ἀλλοτρίωση καί καλούμεθα οἱ ὑπηρεταί τοῦ λόγου νά ἔχομε εὐαίσθητους δέκτες γιά νά συλλαμβάνουμε αὐτά τά σήματα καί νά τά διερμηνεύουμε, νά μεταφέρουμε τό λόγο τοῦ Θεοῦ καί τήν ἀπάντηση πού δίνει στά κρίσιμα ἐρωτήματα τοῦ καιροῦ μας. Αὐτά ὡς μία σύντομη θά ἔλεγα θεολογική εἰσαγωγή καί ένα ὑπόβαθρο σέ ὅσα συγκεκριμένα θά ποῦμε.

Ἄπ' ὅ,τι θυμάμαι ἀπό τήν ἐποχή πού ἤμουν κι ἐγώ στρατιωτικός ἱερεὺς, τρεῖς εἶναι οἱ βασικές εὐκαιρίες πού ἔχει ὁ στρατιωτικός ἱερεὺς γιά νά ἀπευθυνθεῖ στό προσωπικό. Ἡ μία εἶναι τό κήρυγμα τῆς Ἐκκλησίας, ἀλλ' αὐτή εἶναι ἴσως ἡ πιό μικρή καί περιορισμένη, γιατί ὅπως ξέρετε –ἔτσι νομίζω, δέν ξέρω ἂν ἄλλαξαν τά πράγματα– τίς Κυριακές ὅλο τό προσωπικό φεύγει καί στό ναό μένουν μόνο τά ὄργανα ὑπηρεσίας ἢ μερικοί περιοίκοι ἢ καμιά οἰκογένεια ἀξιω-

ματικοῦ. Ἐπομένως δέν εἶναι τό καιριο μέλημά μας τό κήρυγμα στό ναό, ἀλλά καί γι' αὐτό τό κήρυγμα στό ναό ἐπιγραμματικά μπορούμε νά ποῦμε τρία πράγματα. Γιά τό κήρυγμα στό ναό γνωρίζουμε ἀπό τήν ὁμιλητική. (Ὅπως ἔλεγε καί ὁ ἀείμνηστος, ὁ μακαριστός Ἀρχιεπίσκοπος Σεραφεῖμ ὅταν προσφωνοῦσε κάποιον ἐπίσκοπο πού ἐχειροτονεῖτο: «Αὐτά τά ἔμαθες στήν ποιμαντική, δέν θά σοῦ πῶ τίποτα.» Κι ἐγώ σᾶς λέω: αὐτά τά μάθατε στήν ὁμιλητική, δέν θά σᾶς πῶ τίποτα.) Εἶναι ἡ κατωτέρα ὁμιλία, ὅπου παίρνουμε δύο ἢ τρία σημεῖα ἀπό τήν περικοπή, τήν εὐαγγελική κυρίως, καί τά ἀναπτύσσουμε σύντομα. Εἶναι ἡ ἀνωτέρα ὁμιλία, πού παίρνουμε πάλι ένα θέμα καί τό ἀναπτύσσουμε μέ τά στοιχεῖα πού δίνει ἡ περικοπή καί εἶναι καί ὁ λόγος, πού παίρνουμε ἀφορμή ἀπό μία λέξη, μία φράση, καί κάνουμε ἀνάπτυξη ἑνός θέματος ἀσχέτως μέ τό τί βοηθήματα ἢ σκέψεις χρησιμοποιοῦμε. Τώρα, βέβαια, ὅταν λέμε κατωτέρα ὁμιλία δέν ἐννοοῦμε ὅτι εἶναι ποιοτικῶς κατωτέρα. Μπορεῖς νά πεῖς τόσο δυνατές σκέψεις, ὥστε ἡ κατωτέρα ὁμιλία νά εἶναι κατὰ πολύ ἀνωτέρα. Εἶναι terminus technicus, εἶναι τεχνικός ὅρος τό «κατωτέρα ὁμιλία». Δέν θά ἐπιμείνω σέ αὐτά τά τρία εἶδη, διότι δέν εἶναι τόσο τό κύριο ἀντικείμενό σας.

Λοιπόν, τό κύριο ἀντικείμενο εἶναι ὅταν πηγαίνετε σέ μία μονάδα καί θά κάνετε ένα σύντομο ἀγιασμό μέ τίς ὥραιες αὐτές εὐχές πού συντάξετε κατὰ περίπωση ὁ ἅγιος Ἐδέσσης καί θά ἔχετε καί μία σύντομη ὁμιλία, διότι συνήθως ἀπ' ὅ,τι θυμάμαι –ὅ,τι κάνω λάθος νά μέ διορθώνετε ἢ ὅ,τι ἔχει ἀλλάξει– τό προσωπικό εἶναι ὄρθιο. Μαζεύεται σέ ἕναν ἐλεύθερο χῶρο ἢ στό ὑπαιθρο. Δέν μπορούμε λοιπόν νά τοῦς κρατήσουμε περισσότερο ἀπό 20 - τό πολύ 25 λεπτά. Ἄρα θά εἶναι ὁ ἀγιασμός 8 λεπτά καί ἡ ὁμιλία μας 10 λεπτά τό πολύ.

Ἡ τρίτη δυνατότητα πού ἔχομε εἶναι ὁμιλία ὑπό μορφή διαλέξεως πού γίνεται σέ χώρους ὅπου τό προσωπικό κάθεται. Ὅταν ἤμουν τότε Διευθυντής τῆς Θρησκευτικῆς Ὑπηρεσίας τῆς Ἀεροπορίας καί διηύθυνα τόν ἑαυτό μου (!) γιατί ὅλη ἡ ἀεροπορία εἶχε ἕναν ἱερέα, εἶχα ρίξει πολύ βάρος στίς παραγωγικές σχολές δηλαδή στή σχολή Ἰκάρων καί στή σχολή Ὑπαξιωματικῶν πού ἦταν στό Τατόι. Καί τοῦς ἔκανα τί; Κατὰ δεκαπενθήμερο στή σχολή Ἰκάρων τοῦς συγκέντρωνα σέ μία αἴθουσα τελετῶν καί τοῦς

έκανα μία σύντομη Λειτουργία μ' ένα σύντομο κήρυγμα και τό άλλο δεκαπενθήμερο τούς συγκέντρωνα στο άμφιθέατρο και τούς έκανα μία διάλεξη. Στη διάλεξη βέβαια μπορεί να είναι ο λόγος πιο έκτενης. Τότε οι διαλέξεις είχαν τή διάρκεια μίας ώρας πανεπιστημιακής παραδόσεως. Τώρα, βέβαια, δέν έχουμε τόση πολλή δύναμη συγκεντρώσεως και συνήθως και οι εισηγήσεις και οι διαλέξεις πρέπει να είναι τό πολύ 20-25 λεπτά. Άλλά τό προσωπικό εκεί κάθεται και ξέρει ότι ήρθε να ακούσει μία διάλεξη και μπορεί να μās ανεχθεί για 20 λεπτά και ίσως να ακολουθήσουν και κάποια λεπτά μέ έρωταπαντήσεις. Αυτά είναι, λοιπόν, τά τρία βασικά είδη. Τό πιο σύνηθες είναι ο άγιασμός μέ τή σύντομη όμιλία.

Τώρα πώς γίνεται αυτή ή σύντομη όμιλία; Μέ ρωτούσαν καμιά φορά όταν ήμουν στην Μητρόπολη: «Πόσο καιρό, πόση ώρα, πόσες μέρες προετοιμάζεστε για τό κήρυγμα τής Κυριακής;» Και ή άπάντηση ήταν: «Έτοιμάζομαι ισόβια.» Άμα δέ διαβάσεις ισόβια, σέ ισόβια μελέτη, δέν μπορείς να λές τίποτα. Γιατί πρέπει συνέχεια να πλουτίζεις τόν έσωτερικό σου κόσμο μέ καινούριες, φρέσκιες ιδέες κ.λπ. Όλα αυτά πού διαβάζουμε, έστω κι αν τά ξεχνάμε, μένουν μέσα μας, τά άφομοιώνουμε και κάποια στιγμή βγαίνουν από μέσα μας σάν δικά μας. Έχουμε ξεχάσει ακόμα και πού τά διαβάσαμε. Γιατί δέν είμαστε ούτε πηγές ούτε ποταμοί. Είμαστε δεξαμενές. Η δεξαμενή για να άδειάσει πρέπει να γεμίσει. Έάν μόνο γεμίζει και δέν άδειάζει γίνεται τέλμα. Έάν πάλι άδειάζει και δέ γεμίζει, στερεύει κάποτε. Και παρατηρείται τό φαινόμενο, πού παρατηρείται σ' όλους μας, να λέμε τά ίδια και τά ίδια. Άρα χρειάζεται μία διαρκής μελέτη. Ό κληρικός, ο οποιοσδήποτε -δέν έξαιρω κανέναν (στρατιωτικός, έφημέριος)- πρέπει να έχει πάντοτε δίπλα του βιβλία υπό μελέτην. Κάθε μέρα έστω μία ώρα, μιάμιση, δύο ώρες. Είναι τά όπλα μας αυτά. Και έχουμε πάρα πολλά. Μόνο τά βιβλία του άγιου Ναυπάκτου να θέλεις να διαβάσεις χρειάζεσαι μία ζωή. Έγώ λέω πιο γρήγορα τά γράφει εκείνος απ' ό,τι προλαβαίνω να τά διαβάσω εγώ. Είναι όμως όλα αυτά κάτι πού μās ενισχύει και μās δίνει πλούτο έσωτερικό για να μπορούμε να έχουμε κάτι να λέμε και όχι μόλις αρχίσουμε να λέει ο άλλος: «Ααα... άρχισε πάλι τά ίδια...». Και να ξέρουν όλοι τή συνέχεια, τί θα πούμε. Επίσης, όταν διαβάζουμε ένα βιβλίο -μπορεί

να διαβάσουμε ένα βιβλίο διακόσιες σελίδες- και να μās κάνει έντύπωση μία ή δύο δυνατές σκέψεις. Αυτές τις δυνατές σκέψεις τις γράφουμε σ' ένα χαρτάκι κι όταν μās δοθεί μία ευκαιρία σέ μία όμιλία καταλλήλως τις «σφηνώνουμε». Και μία δυνατή σκέψη μπορεί να άνεβάσει τό επίπεδο όλης της όμιλίας μας, ή όποια βέβαια όμιλία μας, τό ξανατονίζω αυτό, δέν πρέπει να υπερβαίνει τά δέκα λεπτά. Μέσα σέ δέκα λεπτά, προετοιμασμένα, μπορούμε να πούμε πάρα πολλά πράγματα.

Τώρα κάτι άλλο γενικό για τή γλώσσα. Η γλώσσα μας πρέπει να είναι μία στρωτή δημοτική γλώσσα. Ούτε καθαρεύουσα / αρχαϊζουσα για να κάνουμε ό,τι είμαστε ρήτορες και ξέρουμε, ούτε όμως μία γλώσσα πού θα χρησιμοποιεί χύδην φράσεις, για να κάνουμε ό,τι είμαστε κοντά στα πράγματα και ό,τι είμαστε σύγχρονοι. Να μη λαϊκίζουμε δηλαδή. Θα χρησιμοποιούμε λέξεις και φράσεις και γλώσσα σοβαρή, καθαρή δημοτική γλώσσα.

Όσον άφορα στό ύφος τών όμιλιών μας. Να κάνουμε μικρές προτάσεις. Όχι «ο όποιος, του όποιου» και ψάχνεις να βρεις τήν τελεία και δέν βρίσκεις τελεία και είναι μία ολόκληρη παράγραφος μέ μία τελεία στο τέλος. Δέν μπορεί ο άλλος να τό παρακολουθήσει, όταν αυτό είναι προφορικό και τό ακούει, όταν δέν τό διαβάζει. Έπειτα ή άπόδοσις μας, ή άπαγγελία μας. Όλοι έχουμε κάποιο ύφος βέβαια. Θα τό φέρνουμε προς τό κέντρο. Δηλαδή να είναι ευκρινής ή άπαγγελία, να καταλαβαίνει ο άλλος τί ακούει. Προχθές άκουγα τό βράδυ μία πολύ ένδιαφέρουσα συζήτηση σέ ένα από τά μικρά κανάλια και ένψ έλεγε πάρα πολύ σοβαρά πράγματα ο ένας εκ τών όμιλητών δέν μπορούσα να καταλάβω τί έλεγε. Τά έλεγε μέσα στο στόμα του. Και μόνο όταν τόν έδειχνε σέ ολόκληρο - gros plan (για να χρησιμοποιήσουμε και τις έλληνικές εκφράσεις!), μόνο τότε παρακολουθούσα τά χείλη του και καταλάβαινα τί λέει. Λοιπόν, αυτό είναι πολύ σοβαρό. Να προσέχουμε τήν ευκρίνεια τών λεγομένων μας.

Επίσης, πώς θα τά πούμε. Ούτε μέ στόμφο, πού είναι ξεπερασμένο ύφος σήμερα, ούτε βέβαια άτονα να άποκοιμίζουμε τό άκροατήριο. Πρέπει να χρωματίζουμε τόν λόγο μας. Να χρωματίζουμε τις έννοιες πού λέμε. Όταν θα πεις παραδείγματος χάριν «Έλαμψε ένα φως!», θα τό τονίσεις. Χωρίς να φτά-

νουμε βέβαια σέ θεατρεισμούς. Βέβαια, ό καθένας έχει τό ύφος του, αλλά είπαμε νά έχόμαστε όσοι έχομε πολύ έντονο ύφος πρός τό κέντρο και όσοι έχομε πολύ άτονο, πάλι πρός τό κέντρο, όσο μοροούμε.

Τώρα τό περιεχόμενο τής όμιλίας μας. Διαλέγομε τό θέμα. Θά ξέρομε ότι θά μιλήσουμε μόνο γι αυτό τό θέμα. Τό κήρυγμα, ή όμιλία μας, σέ όποιαδήποτε από αυτές τίς περιστάσεις δέν είναι έννας σωρός από οικοδομικά ύλικά, «πλίνθοι, λίθοι, κέραμοι άτάκτως έρριμμένα». Είναι ένα οικοδόμημα πού θέλει θεμέλιο, σχέδιο, τοίχους και στέγη. Πολλές φορές τυχαίνει νά ακούω κανέναν όμιλητή από τό ραδιόφωνο σέ κάτι καθημερινές έορτές, πού τυχαίνει νά μήν πάω έγώ πουθενά και ακούω πολλές ώραίες σκέψεις, χωρίς καμία συνοχή. "Όπως είπα προηγουμένως «πλίνθοι, λίθοι, κέραμοι άτάκτως έρριμμένα». Κι αν βγει ό άνθρωπος και τοῦ πεις «Τί ακουσες;», δέν ξέρει νά απαντήσει. "Ένα θέμα θά σās άπασχολεί κάθε φορά. "Όχι όλα τά θέματα. Κι όταν λέω ένα θέμα, έννοώ μία πλευρά τοῦ θέματος. "Άς πούμε ή άγάπη είναι τόσο ευρύ θέμα πού δέν μοροούμε νά τά πούμε σέ δέκα λεπτά όλα τά περι άγάπης. Θά πάρουμε μία πλευρά. "Η άγάπη ως συνεργασία. "Η άγάπη ως συγχωρητικότητα. "Η άγάπη ως άνοχή τοῦ άλλου. Μία πλευρά και θά τήν αναπτύξομε.

Πώς γίνεται ή ανάπτυξη; Μία σύντομη εισαγωγή. Καταλαβαίνετε ότι όταν όλη ή όμιλία είναι δέκα λεπτά, ή εισαγωγή δέν μοροεί νά είναι πέντε λεπτά, γιατί καμιά φορά τυχαίνει νά ακούω κάποιον, λέει, λέει, λέει... περνάνε 5-6 λεπτά και λέει «τώρα άς μοούμε στό θέμα μας». Ποιό θέμα σου; Τό θέμα σου θά τό τελειώσεις όταν φτάσεις στή μισή ώρα, όταν κάνεις έπτά λεπτά εισαγωγή. Σύντομη και κατευθεϊαν ή εισαγωγή στό θέμα. Μετά αναπτύσσομε τό θέμα μας μέ κάποια διάρθρωση. "Η κάθε παράγραφος προετοιμάζει τήν επόμενη. "Η επόμενη επεξηγεί τήν προηγούμενη και προετοιμάζει τήν επόμενη. "Έχει μία διάρθρωση τό θέμα μας. "Έτσι αναπτύσσεται σωστά.

"Ο λόγος μās πρέπει νά είναι πυκνός, συνθηματικός. Δέν έχει δυνατότητα σήμερα ό άνθρωπος νά παρακολουθεϊ άερολογίες και εκτενείς αναλύσεις. Βέβαια, όταν λέω πυκνός υπάρχει και περιπτώσεις όπου θά αναλύσομε κάτι. "Αλλά νά μή δίνουμε τήν έντύπωση ότι κάνουμε κατώτερο καθηγητικό. Δέν

είναι άνάγκη, λοιπόν, όταν θέλομε νά μιλήσομε για παράδειγμα για τήν ευγνωμοσύνη και είναι ή περικοπή τών δέκα λεπρών, νά αρχίζομε νά διηγούμαστε όλη τήν περικοπή. Νά ξεκινάμε άμέσως μέ τό θέμα πού θέλομε νά πούμε. "Επίσης, ό λόγος μας νά είναι προτρεπτικός, παρορητικός και νά κατακλείεται μέ κάποιο επίλογο, πού θά δίνει ένα σύνθημα και θά ξυπνάει κατά κάποιο τρόπο τόν ακροατή.

Τώρα, τά θέματα στό στρατό ιδίως πρέπει νά είναι άπολογητικά. Τίποτα δέν είναι άυτονόητο. Σήμερα όλα άμφισβητοῦνται. Αὐτά πού έμεις τά θεωρούμε άυτονόητα, οι άνθρωποι τά άμφισβητοῦν και περισσότερο τά άμφισβητοῦν οι νέοι και στίς ένορίες άκόμα. Δέν είναι όπως ήταν πρώτα, πού ό,τι έλεγε ό ιερεὺς άμέσως τό έδέχοντο. (Βλέπετε δέν είπα «τό χάφτουμε». Γιατί αυτό θά ήταν αντίθετο μέ αυτό πού σās είπα προηγουμένως. "Ότι δέν πρέπει νά χρησιμοποιούμε τέτοιες φράσεις και τέτοιες λέξεις για νά κάνουμε τούς πίο σύγχρονους.) "Επομένως, ό,τι λέμε πρέπει νά τό θεμελιώνομε και νά ξέρομε ότι μιλάμε σέ ανθρώπους πού δέν είναι πρόθυμοι νά δεχθοῦνε ό,τι τούς πούμε. "Ακόμα και στίς ένορίες αυτό συμβαίνει σήμερα. Μοροεί νά ερχεται ό άλλος στήν "Εκκλησία αλλά δέν είναι έτοιμος και διαθέσιμος, και διατεθειμένος μάλλον, νά δεχθεϊ ό,τι τοῦ πεις χωρίς καμιά αντίρρηση.

Και επειδή τό κήρυγμα ή ή όμιλία μας αυτή ή δεκάλεπτη όπου γίνεται δέν έχει τή δυνατότητα τοῦ διαλόγου πρέπει έμεις νά προλαβαίνομε τίς ένστάσεις και τίς άπορίες και τίς αντιρρήσεις και νά τίς απαντάμε. Διότι τό κήρυγμα ενῶ είναι μονόλογος, στήν οὐσία (τό επιτυχημένο κήρυγμα) είναι διάλογος έσωτερικός τοῦ όμιλητοῦ μέ τούς ακροατές του. Θά τό έχετε παρατηρήσει μερικές φορές ότι μιλάμε σέ μερικά ακροατήρια και βλέπομε μία παγωμάρα και άλλοτε πάλι βλέπεις ότι μετέχει τό ακροατήριο. Μετέχει, τό καταλαβαίνεις, από τά μάτια του, από τίς κινήσεις του, από τήν όλη έκφραση. "Έτσι, λοιπόν, γίνεται ένας έσωτερικός διάλογος, τόν όποιο έμεις πρέπει νά καλλιεργοῦμε και νά προλαβαίνομε αυτά πού δέν μοροῦν νά μās πῶνε οι ακροαταί μας και νά τά απαντάμε. "Όταν, βέβαια, υπάρχει και ή δυνατότητα τοῦ διαλόγου, όπως υπάρχει στήν περίπτωση μία διαλέξεως, πού είπαμε ότι τό προσωπικό κάθεται, τόν πραγματοποιοῦμε. Παραδείγματος χάριν,

μπορεί να κάνετε μία διάλεξη στο άμφιθέατρο του ΓΕΕΘΑ, στους αξιωματικούς. Θά διαλέξετε ένα πολύ σοβαρό θέμα, θά τό έπιμεληθεíte πολύ καλά, θά τό προετοιμάσετε, θά τό κάνετε εκεί. Καί μπορεί να ακολουθήσει διάλογος (σέ αυτή τήν περίπτωση, έπειδή είναι πολύ έπίσημο τό βήμα μπορεί να μήν υπάρχει δυνατότητα διαλόγου, αλλά σέ σχολές κυρίως μπορεί να υπάρξει μετά τή διάλεξη δυνατότητα διαλόγου).

Έπίσης, άλλα θέματα, κοινωνικά, ήθικά. Όλα υπό τό πρίσμα του Έυαγγελίου. Προσέξτε! Τό ότι θά μιλάμε σύγχρονα καί θά βρίσκουμε τά σημεία έπαφής μέ τόν σημερινό άνθρωπο δέν σημαίνει ότι θά έκκοσμηκούμε τόν λόγο του Θεού. Τό «τοίς πάσι τά πάντα γέγονα, ίνα πάντως τινάς σώσω» δέ σημαίνει άφομοίωση προς τά κάτω. Δέ θά έκκοσμηκούμε τόν λόγο του Θεού. Παραδείγματος χάριν, εάν μιλήσουμε για τήν ειλικρίνεια, ή για τήν αγάπη ή για όποιο άλλο θέμα. Τό θέμα μας να μήν μπορεί, όπως τό κάναμε έμεις, να τό κάνει κι ένας μουσουλμάνος κι ένας βουδιστής κι ένας ίνδουϊστής κι ένας δέν ξέρω ποιός άλλος. Όλα ξεκινούν καί φωτίζονται από τό φώς του Έυαγγελίου. Μιλάμε για τήν αγάπη. Ξεκινάει από τό ότι είμαστε μέλη του σώματος του Χριστού. Όλα καταλήγουν στην Έκκλησία καί πηγάζουν από τήν Έκκλησία ως σώμα Χριστού. Δέν είναι τό κήρυγμά μας μία άνεξάρτητη ήθικολογία, πού μπορεί να τήν άκούσεις κι από έναν Χότζα.

Έπίσης μερικοί λένε: «Νά είναι θεωρητικό ή πρακτικό;» Αυτός ό χωρισμός είναι έκτός πραγματικότητας. Δέν υπάρχει θεωρητικό ή πρακτικό κήρυγμα στην Έκκλησία. Διότι «πρᾶξις θεωρίας έπίβασις», λέει ό Γρηγόριος ό Θεολόγος. Τί σημαίνει αυτό; Ότι ή πρᾶξις κτίζεται πάνω στή θεωρία. Δηλαδή, ή θεωρία για μᾶς είναι τό «δόγμα». Τό δόγμα είναι τό θεμέλιο καί ή πρᾶξις στηρίζεται στο θεμέλιο, πού λέγεται δόγμα καί δέν υπάρχει χωρισμός τῶν δύο. Παραδείγματος χάριν, τό Χριστολογικό δόγμα δέν είναι άπλως ένα άόριστο δόγμα πού λέει ότι ό Χριστός είναι Θεός καί άνθρωπος. Έχει πρακτικές συνέπειες. Καί μία συνέπεια, παραδείγματος χάριν, είναι ότι τό σώμα του ανθρώπου είναι ιερό καί άγιο. Καί ή Έκκλησία τό τιμά, τό φροντίζει, τό αγιάζει, τό βοηθεί να αναπτύσσεται σωστά. Δέν συμβαίνει δηλαδή αυτό πού είπε κάποτε ένας πρωθυπουργός σέ έναν Άρχιεπίσκοπο «Έμεις ενδιαφερόμεθα για

τούς ζωντανούς, έσείς για τούς πεθαμένους, για τίς ψυχές». Αυτό είναι ένα μεγάλο λάθος πού δέν πρέπει κι έμεις να τό καλλιεργούμε. Βλέπετε ότι τό Χριστολογικό δόγμα, οι δύο φύσεις του Χριστού, οι ένωμένες άδαιρέτως καί άσυγγύτως μᾶς δίνουν τήν κατεύθυνση πώς θά άντιμετωπίζουμε στίς όμιλίες μας τόν άνθρωπο ως όλον, ως ψυχοσωματικό όλον.

Κάτι πού θά ήθελα να τονίσω, πού ισχύει βέβαια ιδιαίτερα για σᾶς τούς στρατιωτικούς ιερείς καί για όλους μας, είναι ότι στο κήρυγμα δέν επιτρέπεται πολιτικολογία. Δέν μπορούμε να κάνουμε νύξεις υπέρ ενός κόμματος, υπέρ μίας κυβερνήσεως ή εναντίον. Έγώ τότε είχα ύπηρετήσει τήν περίοδο τής χούντας. Μέ είχαν άποσπάσει βιαίως βέβαια, δέν τό ζήτησα έγώ. Μέ πήραν από τόν κλάδο τόν ιεροκηρύκων καί μέ πήγαν στο στρατό. Κι έγώ στην αρχή είπα: «Δέν θέλω, πώς μου τό κάνετε αυτό;» Μή σᾶς λέω λεπτομέρειες, τελικά πήγα. Καί έμεινα δύο χρόνια. Μετά μου έλεγε ό Νικόλαος: «Μείνε μόνιμος». Λέω: «Δέν μένω μόνιμος, άν θέλετε πάρτε παράταση». Πήρε παράταση άλλα δύο χρόνια από τήν Έερά Σύνοδο καί έμεινα τότε τέσσερα χρόνια στο στρατό. Ό Νικόλαος -Θεός σχωρέστόν- ό μακαριστός, είχε τήν τάση όπου πήγαινε να μιλάει για τήν έθνοσωτήριο επανάσταση. Καλώς, κακώς έτσι έκαμνε. Δέν τόν κρίνω. Ουδέποτε έκανα τήν παραμικρή νύξη για τέτοια θέματα. Έκήρυττα Χριστόν καί τουτόν έσταυρωμένον μέ όσο μπορούσα πιο σύγχρονο τρόπο. Βέβαια, θά μου πείτε όταν προβάλλει κάποιον όξύ θέμα τί θά κάνουμε; Θά περιμένουμε να δοϋμε τί θά κάνει ή Έκκλησία. Δέν θά σπεύδομε έμεις να κάνουμε τούς κήνσορες ή τούς υπερασπιστές τής όρθοδοξίας, κ.λπ.

Ένα άλλο πάλι θέμα. Κάποτε έγινε μία συζήτηση στή Έερά Σύνοδο για τό κήρυγμα τής Μητροπόλεως - βλέπετε σᾶς μιλάω μέ περιστατικά. Καί επενέβησαν τότε μερικοί καί ό Άρχιεπίσκοπος τότε ό Σεραφείμ καί ό Αύγουστίνος, ό πρώην Φλωρίνης, είπε: «Δέν είναι έλεγκτικό!» (τό κήρυγμά μου). Έμεις δέν είναι σκοπός μας να έλέγχουμε καί να κατακερυνώνουμε τούς πάντες καί τά πάντα. Κάποιοι μπορεί να τό έχουν αυτό ως ειδική άποστολή. Άς τό κάνουν. Άλλά ως γενικός κανόνας δέν μπορεί να ισχύσει. Ό Έυαγγελιστής Ματθαίος (Ματθ. 12,20) αναφέρει για τόν Σωτήρα Κύριο: «Κάλαμον συντετριμμένον ου κατεάξει καί λίνον τυφόμενον ου σβέσει».

Αυτό ισχύει κατ' αναλογία και για μᾶς. Οἱ ἄνθρωποι εἶναι σήμερα καλάμια ραγισμένα. Θά τοῦ δώσεις κι ἐσύ μία νά τό σπάσεις καί νά τό πετάξεις κάτω; Ὁ λόγος μας πρέπει νά εἶναι ἐνισχυτικός, παρηγορητικός, τονωτικός.

Ἄλλη μία ἀπορία εἶναι: «Προφορικό νά εἶναι τό κήρυγμά μας ἢ γραπτό;» Κοιτάξτε... Εἶδατε κι ἐγώ τή θεολογική εἰσαγωγή τή διάβασα ἀπό μέσα γιά νά τήν πῶ ὅπως τή συνέταξα. Ἀλλά δέν μπορῶ νά συγκρίνω τή ζωντάνια τοῦ προφορικοῦ λόγου μέ τό χειρόγραφο. Ὅμως, θά μιᾶμε πάντα, κατά τήν

πτωχή ἄποψη μου, βάσει σχεδιαγράμματος πού εἶτε θά τό ἔχουμε γραμμένο σέ ἓνα χαρτάκι εἶτε θά τό ἔχουμε τυπωμένο στό μυαλουδάκι. Βάσει τοῦ σχεδιαγράμματος αὐτοῦ, τοῦ σκελετοῦ, θά ὁμιλοῦμε. Ὅχι βγαίνω νά μιλήσω καί ὅ,τι μοῦ ἔρθει. Ἐμεῖς τώρα εἴμαστε –ὅπως κι ἐσεῖς βέβαια– τόσα χρόνια ἱεροκήρυκες. Ποτέ δέν πάω κάπου νά πῶ: «Θά βγῶ καί κάτι θά σκεφτῶ νά πῶ». Ἔστω καί πέντε λεπτά θά καθήσω νά σκεφτῶ καί νά ἀποτυπώσω στό νοῦ μου ἓνα διάγραμμα.

Σᾶς εὐχαριστῶ.

Ἀναδρομή στήν ἱστορική εξέλιξη τῆς παρουσίας κληρικῶν στό ἑλληνικό στράτευμα καί ὁ θεσμός τῆς Θρησκευτικῆς Ὑπηρεσίας τῶν Ε.Δ. σέ διεθνές ἐπίπεδο σήμερα

*Τοῦ Πανοσ. Ἀρχιμανδριτοῦ Μελετίου Κουράκλη,
Στρατιωτικοῦ Ἱεροκήρυκος*

(Εἰσήγηση στήν Ἡμερίδα Στρατιωτικῶν Ἱερέων τῆς Εἰδικῆς Συνοδικῆς Ἐπιτροπῆς
Εἰδικῶν Ποιμαντικῶν Θεμάτων καί Καταστάσεων, Πεντέλη, 21.10.2010)

Σκοπός τῆς παρουσίας εἰσηγήσεως εἶναι ἡ μέσω τῆς ἱστορικῆς ἀναδρομῆς στήν παρουσία ὀρθοδόξων κληρικῶν στό ἑλληνικό στράτευμα καί συνεπικουρικά ἡ μέσω τῆς ἀναφορᾶς στόν σύγχρονο θεσμό τῆς Θρησκευτικῆς Ὑπηρεσίας τῶν Ε.Δ. σέ διεθνές ἐπίπεδο ἐπισήμανση ὀρισμένων χαρακτηριστικῶν γνωρισμάτων καί βασικῶν δεοντολογικῶν ἀρχῶν πού διείπαν καί, κατά τή γνώμη μας, πρέπει νά διέπουν τήν Ὀρθόδοξη Θρησκευτική Ὑπηρεσία τῶν Ἑλληνικῶν Ἐνόπλων Δυνάμεων. Ἡ ἐπισήμανση καί ἡ ἀνάδειξη τέτοιων ἀρχῶν καί κριτηρίων ὀργανώσεως καί λειτουργίας τῆς Θρησκευτικῆς Ὑπηρεσίας τῶν Ε.Δ. ὄχι μόνο μᾶς βοηθοῦν στήν οὐσιαστικότερη κατανόηση τῆς ἐν γένει ἱστορίας τῆς Θρησκευτικῆς Ὑπηρεσίας, τόσο στήν Ἑλλάδα ὅσο καί διεθνῶς, ἀλλά μποροῦν νά ἀποτελέσουν καί μία σταθερή καί δοκιμασμένη βάση γιά τήν ἀνάληψη μίας οὐσιαστικῆς προσπάθειας διαμορφώσεως καί ὑλοποιήσεως ἑνός προγράμματος ἀναβαθμίσεως τῆς Θρησκευτικῆς Ὑπηρεσίας τῶν Ἐνόπλων Δυνάμεων σήμερα καί αὐριο.

Οἱ καταστατικές αὐτές ἀρχές καί τά βασικά χαρακτηριστικά ἀναφέρονται σέ οὐσιαστικούς τομεῖς καί πτυχές τοῦ ὅλου θεσμοῦ τῶν στρατιωτικῶν ἱερέων, ὅπως:

- α) στή θεσμική καθιέρωση τῆς παρουσίας καί τῆς ποιμαντικῆς διακονίας κληρικῶν στό στράτευμα·
- β) στήν ἀριθμητική ἀναλογία τους σέ σχέση μέ τήν ἐκάστοτε δύναμη τοῦ στρατεύματος·
- γ) στήν ὀργανική εξέλιξη καί ὑπηρεσιακή ἔνταξή τους στίς διοικητικές δομές τῶν Ἐνόπλων Δυνάμεων·

- δ) στήν ἐκκλησιολογική θεμελίωση τῆς ποιμαντικῆς διακονίας τους στό στράτευμα·
- ε) στήν ἀναγνώριση καί ἀξιοποίησή τους ἀπό τήν ἐπίσημη διοίκηση τῆς Ἐκκλησίας·
- στ) στή διασφάλιση τῆς διακριτῆς ἱερατικῆς ιδιότητος καί διακονίας τους στίς τάξεις τῶν Ἐνόπλων Δυνάμεων·
- ζ) στόν χαρακτήρα τῆς ἀποστολῆς τους καί τῶν μέσων της διακονίας τους, ὅπως καί στά εἰδικά ποιμαντικά καθήκοντά τους στά ἐπί μέρους ὅπλα ἢ στίς στρατιωτικές ὑπηρεσίες.

Προκειμένου, ὅμως, νά σκιαγραφήσουμε ἕνα τέτοιο γενικό πλαίσιο ἀρχῶν καί δεοντολογίας ἐπί τῆ βάσει ἱστορικῶν δεδομένων μέ κάποια στοιχειώδη πληρότητα ἐντός τοῦ περιορισμένου χρόνου τῶν 20 ἕως 30 λεπτῶν τῆς ὥρας πού μᾶς ἔχουν διατεθεῖ γιά τήν παροῦσα εἰσήγηση, θεωρήσαμε σκόπιμο νά ἀποφύγουμε τήν ἔστω καί σέ ἀδρές γραμμές παρακολούθηση τῆς ἱστορικῆς ἐξελίξεως τοῦ θεσμοῦ τῆς Θρησκευτικῆς Ὑπηρεσίας τῶν ἑλληνικῶν Ε.Δ. κατά χρονολογική καί ἐξελικτική σειρά ἡ ὁποία, μοιραία, δέν θά μποροῦσε παρά νά εἶναι ἐπιδερμική, ἐλλιπής καί ἀσθμαίνουσα καί, ἀντί τούτου, νά ἐπικεντρωθοῦμε σέ μία μόνο περίπτωση στρατιωτικοῦ ἱερέα, ἡ ὁποία, ὡστόσο, συμπυκνώνει μέ πληρότητα, καί μάλιστα παραδειγματικά, ὅλα ἐκεῖνα τά δεδομένα καί τά στοιχεῖα πού συνθέτουν τό ζητούμενο πλαίσιο καταστατικῶν ἀρχῶν καί βασικῶν γνωρισμάτων.

Κινούμενοι στήν ἴδια γραμμὴ προσανατολισμοῦ καί ὡς πρός τό δεύτερο μέρος τῆς εἰσηγήσεώς μας, πού ἀφορᾶ στόν θεσμό τῆς Θρησκευτικῆς Ὑπηρε-

σίας των Ε.Δ. σέ διεθνές επίπεδο, επιλέξαμε νά καταρτίσουμε ἕναν συγκεντρωτικό πίνακα, στόν ὅποιο παρουσιάζονται σέ πανοραμική θέαση οἱ Ὁρθοκωντικές Ὑπηρεσίες 44 διαφορετικῶν χωρῶν, μέ βάση 10 βασικά κριτήρια, πού σχετίζονται μέ τό θέμα μας.

Εἰσερχόμενοι ἀμέσως στό πρῶτο μέρος τῆς εἰσηγήσεώς μας, παρουσιάζουμε ὑπό μορφή καταγραφῆς δεδομένων σέ Φύλλο Μητρώου Ἀξιωματικοῦ τό ιστορικό ἑνός ἱερέα πού ὑπηρετήσε ποιμαντικά ὡς ἐν ἐνεργείᾳ στρατιωτικός ἱερέας γιά 50 καί πλέον ἔτη, ἀπό τό 1821 ἕως τό 1872, τό Ἑλληνικό Στράτευμα. Πρόκειται γιά τόν στρατιωτικό ἱερέα Ἀρχιμανδρίτη Νικηφόρο Ρωμανίδη, ἕναν ἐκ τῶν ὀλίγων στρατιωτικῶν ἱερέων, οἱ ὅποιοι εἶχαν σημαντική παρουσία ὡς ἐν ἐνεργείᾳ στρατιωτικοί ἱερεῖς κατά τίς πρῶτες περιόδους τῆς ἱστορίας τοῦ νεότερου Ἑλληνικοῦ Κράτους. Ἡ ἀνασύνθεση τοῦ «Φύλλου Μητρώου» τοῦ ἐν λόγῳ ἱερέα βασίζεται σέ ἐπίσημα στοιχεῖα καί δεδομένα, προερχόμενα ἀπό 54 διαφορετικά ἀνέκδοτα ἔγγραφα τῆς Καποδιστριακῆς καί Ὁθωνικῆς περιόδου, στά ὅποια καί παραπέμπουμε. Ἡ παρουσίαση τῶν στοιχείων σέ ἐπί μέρους ἐνότητες ἀνταποκρίνεται ὄχι μόνον στή μεθοδική- συστηματική ἐκθεση τῶν ιστορικῶν δεδομένων ἀλλά κυρίως στήν εἰδική θεματολογία καί σκοποθεσία τῆς παρουσίας εἰσηγήσεως πού μόλις ἀνωτέρω προδιαγράψαμε. Σύμφωνα, λοιπόν, μέ αὐτά:

(Α) Παρουσία καί θεσμική ἐνταξη στό Στράτευμα

- (1) Ὁ Ἀρχιμ. Νικηφόρος Ρωμανίδης γεννήθηκε τό 1798. Καταγόταν ἀπό τήν Πάτμο¹.
- (2) Ὑπηρετήσε ἀπό τό ἔτος 1821 ὑπό τόν Στρατηγό Ὑψηλάντη στά ἹΑτακτα Στρατεύματα² καί ὑπό τόν Ναύαρχο Μιαούλη στό Ναυτικό³.

1. Γ(ενικό) Ἐπιτελεῖο Σ(τρατοῦ), *Μητρώο Στρατιωτικῶν Ἱερέων*, ἀρ. Μητρώου 820.
2. «Ὁ ὑποφαινόμενος ἀφοῦ ὑπηρετήσα ἀπ' ἀρχῆς τῆς ἀνεξαρτησίας μας εἰς τόν ἑλληνικόν Στρατόν ὡς Ἱερεῦς, παρευρεθῆς τόσον εἰς τās κατά τήν ξηράν, ὅσον καί εἰς τās κατά θάλασσαν μάχας, ἔλαβον τήν τύχην νά διορισθῶ καί μετά τήν ἀφίξιν τῆς Α.Μ. τοῦ Βασιλέως εἰς διάφορα Τάγματα τῆς Γραμμῆς, καί ἐσχάτως εἰς τό Πυροβολικόν Σῶμα», εἰς Γ(ενικά) Α(ρχεῖα) Κ(ράτους), Ἀρχεῖο Ὑπουργείου Στρατιωτικῶν Μ/Β (1833-1862), Φ.218/128, καί ΓΕΣ, ὅπ.π., ἀρ. Μητρώου 820.
3. «24 Ὀκτωβρίου 1847... ὑπηρετῶ τήν πατρίδα εἰκοσιεπτά σχεδόν ἔτη, ἐπτά δηλονότι ἔτη μετά τοῦ Ναυάρχου

- (3) Τήν 1.3.1829 ὀνομάσθηκε Ἱερέας Στρατοῦ στόν Στρατό τῆς Γραμμῆς⁴.
- (4) Ἐπί ἐποχῆς τοῦ Κυβερνήτου Καποδίστρια εἶχε τόν βαθμό τοῦ Λοχαγοῦ⁵.
- (5) Στίς 2.4.1831 τοποθετεῖται στό *Τυπικό Τάγμα*, ὅπου ἀναφέρεται ὡς Ἀξιωματικός τοῦ Ἐπιτελείου τοῦ Τυπικοῦ Τάγματος⁶.
- (6) Στίς 10.5.1835 διορίζεται *τακτικός ἱερέας τοῦ 3ου Πεζικοῦ Τάγματος τῆς Γραμμῆς στό Μεσολόγγι* μέ κανονικό μισθό 120 δρχ. κατά μήνα καί ταυτοχρόνως διορίζεται ἐκτάκτως καί ἱερέας τῆς *Φρουρᾶς Μεσολογγίου*⁷.
- (7) Στίς 18.4.1837 μετατίθεται ἀπό τό 2ο Ἐλαφρόν Τάγμα στό *Πυροβολικό*⁸.

Μιαούλη, ἀμισθί καί ἐξοδεύων ἐξ ἰδίων μου, τά δέ λοιπά πάντα εἰς τόν στρατόν, χρηματίσας μάλιστα διδάσκαλος εἰς διάφορα Τάγματα τῆς Γραμμῆς καί εἰς τό Πυροβολικόν ἄνευ οὐδενός ἐπιμισθίου», εἰς ΓΑΚ, ὅπ.π., Φ.222/47.

4. ΓΕΣ, ὅπ.π., ἀρ. Μητρώου 820.

5. «Τήν 24 Ὀκτωβρίου 1847. 2ον Πεζικόν Τάγμα τῆς Γραμμῆς.

Νομίζω ὅτι ἕκαστος τῶν Κυρίων Ἀξιωματικῶν ὑπηρετεῖ τόν στρατόν καί τήν Κυβέρνησιν μέ τήν ἐλπίδα τῆς προόδου καί προβίβασμοῦ· μόνος λοιπόν ἐγώ ἀφ' οὗ ἔχαιρον τοῦ βαθμοῦ τοῦ λοχαγοῦ ἐπί τοῦ Κυβερνήτου, εἰς δέ τόν α' διοργανισμόν ἐπί τῆς ἐποχῆς τοῦ 1835 καταβιβασθεῖς ὡς ὑπολοχαγός μετά τῶν τότε νεοδιορισθέντων Ἱερέων εἰς τόν στρατόν, διάγω ἔκτοτε ὡς τοιοῦτος καί λαμβάνω τόν μισθόν...» εἰς ΓΑΚ, ὅπ.π., Φ.222/47.

6. «Διαχειρίσις τοῦ 1831 Κεφάλαιον 2, ἄρθρον 2, Μισθοδοσίαι - Τάγμα - Ὀνομαστική κατάστασις τῶν κυρίων Ἀξιωματικῶν κατά τήν ἐποχὴν τοῦ 1831 πρὸς χρῆσιν τοῦ λογαριασμοῦ καί μισθοδοσίας τῶν κατά τὸν μῆνα Μάρτιον».

7. «Πρὸς τό 3ον Πεζ. Τάγμα τῆς Γραμμῆς, εἰς Μεσολόγγιον. Διά Βασ. Διατάγματος τῆς 18/30 Ἀπριλίου ὑπ' ἀρ. 24159 ὁ ἀρχιμανδρίτης Νικηφόρος Ρωμανίδης διορίσθη τακτικός Ἱερέας τοῦ 3ου Πεζικοῦ Τάγματος τῆς Γραμμῆς μέ τόν κανονικόν μισθόν 120 Δρχ. κατά μήνα καί ἐκτάκτως διορίζεται Ἱερεῦς τῆς Φρουρᾶς Μεσολογγίου. Θέλει ἀποδώσει τακτικῶς τόν ὄρκον τῆς ὑπηρεσίας καί ἀφ' ὧς ἡμέρας κατετάχθη θέλει ἀπολαμβάνει τόν πλήρη μισθόν τῆς θέσεώς του. Ἐν Ἀθήναις τῆ 28 Ἀπριλίου/10 Μαΐου 1835», εἰς ΓΑΚ, ὅπ.π., Φ.217/135α.

8. «...τοῦ Ἀρχιμανδρίτου Νικηφόρου Ρωμανίδου ἀπό τό 2ον ἐλαφρόν εἰς τό Πυροβολικόν», εἰς ΓΑΚ, ὅπ.π., Φ.218/88.

- (8) Στίς 12.7.1837 αναφέρει ότι κατέχει τόν ὕψιστο βαθμό ἀνάμεσα στους στρατιωτικούς ἱερεῖς, ὡς ὑπηρετήσας σ ὅλες τίς περιόδους τῆς ἱστορίας τοῦ νεότερου Ἑλληνικοῦ Κράτους μέχρι τότε⁹.
- (9) Στίς 10.8.1840 διορίζεται ὡς βοηθός του ὁ ἱερέας Σακελλίων, προκειμένου νά τόν ἀπαλλάξει ἀπό τήν παράλληλη διακονία του στό *Στρατιωτικό Νοσοκομεῖο Ναυπλίου*¹⁰.
- (10) Στίς 5.8.1844 λαμβάνει τό παράσημο τοῦ Σταυροῦ τῶν Ταξιαρχῶν τοῦ Τάγματος τοῦ Σωτήρος¹¹.
- (11) Στίς 30.4.1846 φέρεται νά ἔχει ἀναλάβει τήν ὑπηρεσία τοῦ Πυροβολικοῦ, τοῦ λόχου τῶν Τεχνιτῶν καί τῆς Στρατολογικῆς Ἐπιτροπῆς στό *Ναύπλιο*¹².

9. ΓΑΚ, ὄπ.π., Φ.218/128.

10. Ἱστορικό Ἀρχεῖο Ἰ(εράς). Σ(υνόδου), *Στρατιωτικοί Ἱερεῖς (1835-1909)*.

11. «Παράσημα ἔλαβον. Τόν Σταυρόν τῶν Ταξιαρχῶν τοῦ Τάγματος τοῦ Σωτήρος. Οἱ Στρατιωτικοί ἱερεῖς: Ρωμανίδης Νικηφόρος, Λίτζικας Ἡλίας Γεράσιμος, Κρής Μάξιμος», εἰς ΦΕΚ, *ΕΚΤΑΚΤΟΝ ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ*, Ἄριθ. 29 τοῦ ἔτους 1844.

12. «*Ἴον ὁ Ἀρχιμανδρίτης Ν. Ρωμανίδης ὢν Ἱερεὺς τοῦ Πυροβολικοῦ Τάγματος κατὰ τό 1839, 1840 καί 1841 ἐκπληροῦσε καί τά θρησκευτικά του καθήκοντα ἀπάσης τῆς ἐνταῦθα Φρουρᾶς, καί ἐπειδή ἐπεφορτίσθη συγχρόνως νά ἐκπληρῆ καθήκοντα Τοποτηρητοῦ εἰς ἀπουσίαν τοῦ τότε Ἐπισκόπου Ἀργολίδος, μὴ δυνάμενος νά ἀνθέξῃ εἰς τήν ἀκριβῆ ἐκπλήρωσιν τῆς ὑπηρεσίας τῆς φρουρᾶς, κατὰ πρότασιν τῆς τότε ἐπὶ τῶν Στρατιωτ. Γραμματείας, Σ Α.Β.Μ. διὰ του ἀπό 17/29 Μαΐου 1841 Υ. Β. Διατάγματος ἠδύκτισεν διορίση παρὰ τῶ Φρουραρχεῖω τούτω, τόν πρεσβύτερον Σακελλίωνα ὡς Ἱερέα βοηθόν διὰ νά συντελῆ εἰς τά τῆς θρησκευτικῆς ὑπηρεσίας τῆς Φρουρᾶς ταύτης, μέ μηνιαῖον μισθόν ἐξήκοντα δραχμῶν... 3ον ἀποσπασθεῖς ὁ Ἀρχιμανδρίτης Ρωμανίδης εἰς τήν Φρουράν τῆς Πρωτεύουσας...», εἰς ΓΑΚ, ὄπ.π., Φ.221/102.*

(Β) Ἀριθμητικὴ ἀναλογία - Ὑπηρεσία σέ Τάγματα¹³

- (12) Στίς 8.3.1849 μετατίθεται ἀπό τό 2ο στό 1ο *Πεζικό Τάγμα τῆς Γραμμῆς*¹⁴.
- (13) Στίς 7.3.1851 τοποθετεῖται στό 2ο *Πεζικό Τάγμα τῆς Γραμμῆς*¹⁵.
- (14) Στίς 6.2.1854 τοῦ ἀνατίθεται ἀπό τό Φρουραρχεῖο Ἀθηνῶν νά ἐκτελεῖ τά ἱερατικά καθήκοντα στή Μοῖρα τοῦ Πυροβολικοῦ, στή *Μοῖρα τοῦ Ἴππικοῦ καί στή Μοῖρα Ἀττικῆς* (πρόκειται γιά τό Σῶμα τῆς Ἀστυνομίας)¹⁶.
- (15) Στίς 18.9.1854 μετατίθεται στό 3ο *Τάγμα Πεζικοῦ τῆς Γραμμῆς*¹⁷.
- (16) Στίς 6.10.1861 προσκολλᾶται ἀπό τό 3ο Τάγμα στό Τάγμα τοῦ Πυροβολικοῦ¹⁸.
- (17) Στίς 29.10.1862 μετατίθεται ἀμοιβαίως μέ ἄλλο ἱερέα ἀπό τό Τάγμα τοῦ Πυροβολικοῦ στό 2ο Τάγμα Πεζικοῦ¹⁹.
- (18) Στίς 5.12.1863 μετατίθεται στό 16ο *Τάγμα*²⁰.
- (19) Στίς 16.6.1872 τίθεται σέ ἀποστρατεία κατ' αἴτησή του²¹.
- (20) Ἀπεβίωσε στίς 5.3.1877²².

13. Στό ἄρθρο 11 τοῦ Διατάγματος «Περί σχηματισμοῦ τοῦ Πεζικοῦ καί τοῦ Ἴππικοῦ», τῆς 20ῆς Ἰουνίου (2 Ἰουλίου) 1838 ὀρίζεται ὅτι «ἡ ὀλική δύναμις ἐκάστου τῶν ταγμάτων τοῦ Πεζικοῦ εἶναι ἡ ἐφ ἑξῆς: Τριάκοντα καί εἷς ἀξιωματικοί, ὀκτακόσιοι εἴκοσι δύο ὑπαξιωματικοί καί στρατιῶται» ἐν ΦΕΚ, 26 (1838) 129-130. Ἡ ἀρχὴ τῆς ἀναλογίας ἐνός ἱερέα ἀνά 850 περίπου ἀξιωματικούς καί ὀπλίτες (δηλ. ἀνά Τάγμα) διατηρήθηκε τουλάχιστον γιά τήν πρώτη ἐνενηνρονταετία τοῦ ἀνεξάρτητου Ἑλληνικοῦ Κράτους.

14. «...τόν δέ ἀρχιμανδρίτην Στρατ. Ἱερέα τοῦ 2ου Πεζικοῦ Τάγματος τῆς Γραμμῆς Νικηφόρον Ρωμανίδην ἀπό τό Τάγμα εἰς τό 1ον Πεζικόν Τάγμα τῆς Γραμμῆς», εἰς ΓΑΚ, ὄπ.π., Φ.223/123.

15. ΓΑΚ, ὄπ.π., Φ.224/022.

16. «... ὁ δέ ἱερεὺς κ. Ρωμανίδης τήν ἱερατικὴν ὑπηρεσίαν εἰς τήν Μοῖραν τοῦ Πυροβολικοῦ, εἰς τήν Μοῖραν τοῦ Ἴππικοῦ καί εἰς τήν Μοῖραν Ἀττικῆς», εἰς ΓΑΚ, ὄπ.π., Φ.225/015.

17. ΓΕΣ, ὄπ.π., ἀρ. Μητρώου 820.

18. ΓΑΚ, ὄπ.π., Φ.227/116.

19. ΓΑΚ, ὄπ.π., Φ.227/232.

20. ΓΕΣ, ὄπ.π., ἀρ. Μητρώου 820.

21. ΓΕΣ, ὄπ.π., ἀρ. Μητρώου 820.

22. ΓΕΣ, ὄπ.π., ἀρ. Μητρώου 820.

(Γ) *Όργανική και Ύπηρεσιακή ένσωμάτωση στις διοικητικές δομές του Στρατεύματος - Στρατιωτική Ίδιότητα*

- (21) Τήν 1.3.1829 ονομάσθηκε *Ίερέας Στρατού στον Στρατό της Γραμμής*²³.
- (22) Στίς 2.4.1831 φέρει τήν ιδιότητα του *Άξιωματικού στο Τυπικό Τάγμα*²⁴.
- (23) *Έπί Κυβερνήτη Καποδίστρια είχε τόν βαθμό του Λοχαγού*²⁵.
- (24) Στίς 10.5.1835 διορίζεται *τακτικός ίερέας του 3ου Πεζικού Τάγματος της Γραμμής στο Μεσολόγγι με κανονικό μισθό Άξιωματικού 120 δραχ.*²⁶
- (25) Στίς 13.2.1836 ζητεί τήν αναγνώριση τής αρχαιότητάς του ως *Άξιωματικού με βάση τήν από τό έτος 1829 προϋπηρεσία του ως Άξιωματικού στο ανεξάρτητο Έλληνικό Κράτος*²⁷.

23. ΓΕΣ, *όπ.π.*, αρ. Μητρώου 820.

24. «Διαχειρίσις του 1831 Κεφάλαιον 2, Άρθρον 2, Μισθοδοσίαι Τάγμα - Όνομαστική κατάστασις των Κυρίων Άξιωματικών κατά τήν εποχήν του 1831 προς χρήσιν του λογαριασμού και μισθοδοσίας των κατά τόν μήνα Μάρτιον».

25. «Τήν 24 Όκτωβρίου 1847. 2ον Πεζικόν Τάγμα της Γραμμής.

Νομίζω ότι έκαστος των Κυρίων Άξιωματικών υπηρετεί τόν στρατόν και τήν Κυβέρνησιν με τήν έλπίδα της προαγωγής και προβιβασμού· μόνος λοιπόν έγώ άφ' ου έχαιρον του βαθμού του λοχαγού επί του Κυβερνήτου, εις δέ τόν α' διοργανισμόν επί της εποχής του 1835 καταβιβασθείς ως ύπολοχαγός μετά των τότε νεοδιορισθέντων Ίερέων εις τόν στρατόν, διάγω έκτοτε ως τοιοῦτος και λαμβάνω τόν μισθόν...», εις ΓΑΚ, *όπ.π.*, Φ.222/47.

26. "Πρός τό 3ον Πεζ. Τάγμα της Γραμμής, εις Μεσολόγγιον. Διά Βασ. Διατάγματος της 18/30 Άπριλίου ύπ' αρ. 24159 ό αρχιμανδρίτης Νικηφόρος Ρωμανίδης διορίσθη τακτικός Ίερέας του 3ου Πεζικού Τάγματος της Γραμμής με τόν κανονικόν μισθόν 120 Δραχ. κατά μήνα και έκτάκτως διορίζεται Ίερεύς της Φρουράς Μεσολογγίου. Θέλει αποδώσει τακτικώς τόν όρκον της ύπηρεσίας και άφ' ης ημέρας κατετάχθη θέλει απολαμβάνει τόν πλήρη μισθόν της θέσεώς του. Έν Αθήναις τη 28 Άπριλίου/10 Μαΐου 1835», εις ΓΑΚ, *όπ.π.*, Φ.217/135α.

27. ΓΑΚ, *όπ.π.*, Φ.218/007.

- (26) Στίς 5.8.1844 λαμβάνει τό παράσημο του Σταυρού των Ταξιαρχών του Τάγματος του Σωτήρος²⁸.
- (27) Στίς 11.7.1857 αίτείται τήν έπιχορήγηση του τακτικού μισθού του με ανάλογο έπιμίσθιο, πού είχε χορηγηθεϊ και στους λοιπούς Άξιωματικούς. «... εις τās ύποχρεώσεις όποιās πās Κύριος Άξιωματικός ύπόκειται, ύπόκειμαι, μή δυνάμενος ούτε νά έξασκήσω ιδιαίτερον καθήκον του βαθμού μου διά νά απολαύσω τι»²⁹.
- (28) Στίς 11 Ίουλίου 1859 αναφέρεται στην μέχρι τότε ίεραρχική και μισθολογική του εξέλιξη³⁰.

28. «Παράσημα έλαβον. Τόν Σταυρόν των Ταξιαρχών του Τάγματος του Σωτήρος. Οί Στρατιωτικοί ίερείς: Ρωμανίδης Νικηφόρος, Λίτζικας Ήλιος Γεράσιμος, Κρής Μάξιμος, εις ΦΕΚ, *ΕΚΤΑΚΤΟΝ ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ*, Άριθ. 29 του έτους 1844.

29. «...εις τό τακτικόν στρατόν με αποδοχάς και δικαιώματα Λοχαγού... ότι οί άλλοι Ίερείς του Στρατού απέκτησαν δικαιώματα αρχίας και συντάξεως όποια και οί Ύπολοχαγοί... φέρω και εις τās ύποχρεώσεις όποιās πās Κύριος Άξιωματικός ύπόκειται, ύπόκειμαι, μή δυνάμενος ούτε νά έξασκήσω ιδιαίτερον καθήκον του βαθμού μου διά νά απολαύσω τι,..., ούτε νά απομακρυνωμαι της έδρας του Σώματός μου ουδέ στιγμήν άνευ άδειας κ.λπ.», εις ΓΑΚ, *όπ.π.*, Φ.226/031.

30. «Αθήναι τήν 11 Ίουλίου 1859. 2ον Πεζικόν Σύνταγμα. Ό ύποσημειούμενος λείψανον του Ίερού Άγώνος, καθ' ά ένδιαλαμβάνει και τ' ανά χείρας μου αποδεικτικά και καθ' ά υπάρχουν έγγεγραμένα εις τό Μητρώον των αγωνιστών άπασαι αι ύπερ του Ίερού Άγώνος ύπηρεσίαι μου -διωρίσθην παρά του άειμνήστου Κυβερνήτου ως στρατιωτικός Ίερεύς κατά τό έτος 1829 εις τόν τακτικόν στρατόν με αποδοχάς και δικαιώματα Λοχαγού· έκτοτε δέ διετηρήθη και επί της Βασιλείας και μέχρι τουδε διατελώ ως τοιοῦτος με τήν διαφοράν ότι κατά τό καταστατικόν του έτους 1835 υπεβιβάσθη εις τās αποδοχάς και λοιπα πλεονεκτήματα του Ύπολοχαγού ως και οί άλλοι Ίερείς του Στρατού και διά ταῦτα μέχρι σήμεραν αναλογίζομαι 30 περίπου έτη ύπηρεσίας μου εν τῷ Στρατῷ, ουδόλως αποξενούμενος των λοιπών του βαθμού του Ύπολοχαγού πλεονεκτημάτων και κατά τό ανωτέρω καταστατικόν και κατά τό άρθρον 40 του κανονισμού της έσωτερικής ύπηρεσίας», εις ΓΑΚ, *όπ.π.*, Φ.226/031.

(Δ) *Νομοκανονική θεμελίωση - Έκκλησιαστική ἀναγνώριση τῆς Ποιμαντικῆς Διακονίας στό Στρατεύμα*

- (29) Στίς 23.2.1835 ἐγκρίνει ἡ Σύνοδος ὡς ἐφημερίους παρά τῷ Β. Στρατῷ 9 κληρικούς, ἀνάμεσα στούς ὁποίους καί τόν Ν. Ρωμανίδη, «ὡς ἰκανωτέρους καί ἀξιωτέρους εἰς τό χρέος τοῦτο, καί τούς περισσότερους ὑπηρετοῦντας μέχρι τοῦδε τοιουτοτρόπως εἰς τόν Β. Στρατόν»³¹.
- (30) Στίς 26.3.1837, ἐγκρίνει ἡ Ἱ. Σύνοδος τόν διορισμό του ὡς στρατιωτικοῦ ἱερέα καί τοῦ ἀποστέλλει τίς σχετικές ὁδηγίες, ὅπου, ἀνάμεσα σέ ἄλλα, ἀναφέρεται ὅτι «ὅλοι οἱ παρά τῷ Β. Στρατῷ ὑπηρετοῦντες Πρεσβύτεροι ὑποτάσσονται ἀμέσως εἰς τήν Σύνοδον τοῦ Βασιλείου, καθὼς ὑποτάσσεται εἰς αὐτήν καί πᾶς ὁ λοιπός κληρός, καί ἐξ αὐτῆς ἐξαρτῶνται κατὰ τό Ἐκκλησιαστικόν. Ἄλλ' ὀφείλουν ἐν ταυτῷ ὑποταγῆν καί εἰς τόν κατὰ τόπον ἐπίσκοπον, καί ὅπου εὐρίσκεται τις αὐτῶν μετά τοῦ Στρατοῦ, αὐτοῦ τ' ὄνομα μνημονεύει, ὅπου οἱ ἐκκλησιαστικοί κανόνες ἀπαιτοῦσι τοῦτο»³².

31. «Σκεφθεῖσα ἡ Σύνοδος περί τῶν παρά τῆς ἐπί τῶν Στρατιωτικῶν Β. Γραμματείας τῆς ἐπικρατείας ζητουμένων Ἱερέων, ὡς ἐφημερίων παρά τῷ Β. Στρατῷ, ἐνέκρινε τούς ἑξῆς.

1) Τόν Ἀρχιμανδρίτην Ἰωακείμ Φυנדανάκη. 2) Τόν Ἀρχιμανδρίτην Νικηφόρον Ρωμανίδην. 3) Τόν Ἱερομόναχον Μάξιμον Κρήτα. 4) Τόν Πρεσβύτερον Ἠλίαν Γεράσιμον. 5) Τόν Ἱερομόναχον Διονύσιον Κορωβίνον Ὀλύμπιον. 6) Τόν Ἀρχιμανδρίτην Ἰωακείμ Κωνσταντῶν. 7) Τόν Ἱερομόναχον Νικηφόρον Κιλινδρινόν Ὀλύμπιον. 8) Τόν Ἀρχιμανδρίτην Ἰωάνν Ὀλύμπιον καί 9) Τόν Ἱερομόναχον Ἀβράμιον Ἀναργύρου Θεσσαλονικιώτη· τούς ὁποίους ὡς ἰκανωτέρους καί ἀξιωτέρους εἰς τό χρέος τοῦτο, καί τούς περισσότερους ὑπηρετοῦντας μέχρι τοῦδε τοιουτοτρόπως εἰς τόν Β. Στρατόν, καθυποβάλλει πρὸς τήν Β. ταύτην Γραμματείαν, διά νά ἐπικυρωθῶσιν ὡς τοιοῦτοι παρά τῆς Κυβερνήσεως», εἰς Ἱστορικό Ἀρχεῖο Ι. Σ., ὅπ.π..

32. «Ἡ Σύνοδος ἐπισυνάπτει ἐνταῦθα εἰς ἰδιαίτεραις ὁδηγίαις διαγεγραμμένα καί τά καθήκοντά σας, εἰς τῶν ὁποίων τήν ἀκριβῆ ἐκπλήρωση θέλετε καταβάλλει πᾶσαν σπουδήν καί ἐπιμέλειαν, συμμορφούμενοι πρὸς αὐτά ἀπαραβάτως, εἰς πᾶσαν περίστασιν καί τόπον» εἰς Ἱστορικό Ἀρχεῖο Ι. Σ., ὅπ.π., Φ1.1.3 καί Φ1.28/1.

- (31) Στίς 21.6.1841 ἡ Σύνοδος τοῦ ἀποστέλλει τό ἐνταλτήριο πνευματικῆς πατρότητος³³.

(Ε) *Ἀξιοποίηση ἀπό τή Διοίκηση τῆς Ἐκκλησίας**Τοποτηρητής Ἀργολίδος*

- (32) Τοῦ ἀνατίθενται ἀπό τήν Ἱερά Σύνοδο καθήκοντα ἀρχιερατικοῦ τοποτηρητῆ σέ δύο διαφορετικές Ἐπισκοπές, τήν πρώτη φορά στήν Ἱ. Ἐπισκοπή Ἀργολίδος³⁴ καί τή δεύτερη φορά στήν Ἱ. Ἐπισκοπή Βοιωτίας.

Τοποτηρητής Βοιωτίας

- (33) «...ἡ Ἱερά Σύνοδος διά τῆς ὑπ' ἀριθ. 17751 μ' ἐδιώρισεν Ἐπισκοπικόν Ἐπίτροπον Βοιωτίας»³⁵.
- (34) Στίς 4.5.1850 τό 2ο Πεξικό Τάγμα τῆς Γραμμῆς ζητεῖ τήν ἀναπλήρωση τῆς κενῆς θέσης ἱερέως πού ἀφήνει ὁ Ρωμανίδης ἀναλαμβάνοντας χρέη ἐπιτρόπου στή Μητρόπολη Βοιωτίας³⁶.

33. «...ἀφορῶντα τά χρέη αὐτῶν ὡς πνευματικῶν τῶν ὀρθοδόξων στρατιωτῶν...», εἰς Ἱστορικό Ἀρχεῖο Ι. Σ., ὅπ.π..

34. «Ναύπλιον τήν 30 Ἀπριλίου 1846... «1ον ὁ Ἀρχιμανδρίτης Ν. Ρωμανίδης ὢν Ἱερεὺς τοῦ Πυροβολικοῦ Τάγματος κατὰ τό 1839, 1840 καί 1841 ἐκπληροῦσε καί τά θρησκευτικά του καθήκοντα ἀπάσης τῆς ἐνταῦθα φρουρᾶς, καί ἐπειδή ἐπεφορτίσθη συγχρόνως νά ἐκπληρῆ καθήκοντα Τοποτηρητοῦ εἰς ἀπουσίαν τοῦ τότε Ἐπισκόπου Ἀργολίδος, μὴ δυνάμενος νά ἀνθέξῃ εἰς τήν ἀκριβῆ ἐκπλήρωσιν τῆς ὑπηρεσίας τῆς φρουρᾶς, κατὰ πρότασιν τῆς τότε ἐπί τῶν Στρατιωτ. Γραμματείας, ἡ Α.Β.Μ. διά τοῦ ἀπό 17/29 Μαΐου 1841 Υ.Β. Διατάγματος ἠδόκισεν διορίση παρά τῷ Φρουραρχεῖω τούτῳ, τόν πρεσβύτερο Σακκελίωνα ὡς Ἱερέα βοηθόν διά νά συντελῇ εἰς τά τῆς θρησκευτικῆς ὑπηρεσίας τῆς Φρουρᾶς ταύτης, μέ μηνιαῖον μισθόν ἐξήκοντα δραχμῶν», εἰς ΓΑΚ, ὅπ.π., Φ.221/102.

35. ΓΑΚ, ὅπ.π., Φ.223/228.

36. «Διορισθέντος ἐπισκοπικοῦ ἐπιτρόπου εἰς Βοιωτίαν τοῦ ἀρχιμανδρίτου Νικηφόρου Ρωμανίδου καθ' ἃ μᾶς ἐγνωστοποιήσατε καί στερουμένου ἤδη τοῦ 2ου Πεξικοῦ Τάγματος τῆς Γραμμῆς, εἰς ὃ ὁ ρηθεὶς διετέλει ἱερεὺς, παρακαλοῦμεν ὑμᾶς νά εὐαρεστηθῆτε νά προσκαλέσητε τήν Ἱεράν Σύνοδον τοῦ Βασιλείου νά μᾶς προτείνῃ ἱερέα τινά κατάλληλον διά νά δυνηθῶμεν ν' ἀναθέσωμεν ἐπί μηνιαίᾳ ἀντιμισθίᾳ τινί τήν θρησκευτικὴν ὑπηρεσίαν τοῦ ρηθέντος Τάγματος. Ἀθήναι τήν 4 Μαΐου 1850», εἰς ΓΑΚ, ὅπ.π., Φ.223/220.

(ΣΤ) Διακριτή παρουσία και τίτλος -
Πρόταξη ιερατικής ιδιότητας(Έφημέριος παρά τῷ Στρατεύματι
- Ἱερέας Α΄ Τάξεως)

- (35) «Περί τῶν εἰς τὰ κατά ξηράν καί θάλασσαν στρατεύματα ἐφημερευόντων»³⁷.
- (36) 1841 Ἀποκαλεῖται «στρατιωτικός ἐφημέριος»³⁸.
- (37) «23 Ὀκτωβρίου 1847. ...πρό πάντων χαίρω τό δικαίωμα τοῦ Α΄ Ἀρχιμανδρίτου τοῦ στρατοῦ»³⁹.
- (38) Στίς 18.8.1861, μέ τό διάταγμα περί ιεραρχικῆς κατατάξεως τῶν ὑπηρετούντων στρατιωτικῶν ἱερέων, ὀνομάζεται ἱερέας Α΄ τάξεως⁴⁰.

37. «Περί τῶν εἰς τὰ κατά ξηράν καί θάλασσαν στρατεύματα ἐφημερευόντων. Κατά συνέπειαν τῆς ὑπ' ἀριθ. 569/326 ἀναφορᾶς τῆς Ἱεραῆς Συνόδου, προσκληθεῖσαι παρά τῆς Γραμματείας ταύτης αἱ ἐπί τῶν Στρατιωτικῶν καί Ναυτικῶν νά γνωστοποιήσουν μέν δι' αὐτῆς πρός τήν Ἱεράν Σύνοδον τοῦς παρά τῷ στρατῷ καί τῷ Ναυτικῷ διωρισμένους ἤδη ἐφημερίους, διά νά ἐφοδιασθῶσι παρ' αὐτῆς μέ τās ἀπαιτουμένας ὁδηγίας, εἰς τό ἐξῆς δέ, ὡςάκις γένη χρεῖα διορισμοῦ τοιούτων ἐφημερίων, νά προβάλονται παρά τῆς Συνόδου... Εἰδοποιουμένη περί τούτου ἡ Ἱερά Σύνοδος, παρακαλεῖται νά κοινοποιήσῃ πρός τήν Γραμματεῖαν ταύτην τās δοθησομένας εἰς τοῦς ἐφημερίους τούτους ὁδηγίας πρός πληροφορίαν τῆς. Ἐν Ναυπλίῳ τῇ 14 Μαρτίου 1834» εἰς Ἱστορικό Ἀρχεῖο Ἱεραῆς Συνόδου, Στρατιωτικοί Ἱερεῖς, 1835-1909.

38. «Τό αὐτό καί πρός τόν Ἀργολίδος διά τόν πρός ἐν Ναυπλίᾳ στρατιωτικόν ἐφημέριον Ἱερομόναχον Νικηφόρον Ρωμανίδην καί τό πρός τόν ἱερομόναχον Μάξιμον τόν Κρήτα», εἰς Ἱστορικό Ἀρχεῖο Ι. Σ., ὅπ.π..

39. ΓΑΚ, ὅπ.π., Φ.222/47.

40. «Ἄρθρον 2. Αἱ εἰς τόν στρατόν ὑπάρχουσαι δέκα τέσσαρες ὀργανικαί θέσεις στρατιωτικῶν Ἱερέων διαρροῦνται ὡς ἐξῆς:

Θέσεις Στρατιωτικῶν Ἱερέων α΄ τάξεως 3.

Θέσεις Στρατιωτικῶν Ἱερέων β΄ τάξεως 5.

Θέσεις Στρατιωτικῶν Ἱερέων γ΄ τάξεως 6.

Ἄρθρον 3. Οἱ ὑπάρχοντες Στρατιωτικοί Ἱερεῖς τάττονται ὡς ἐξῆς: εἰς τήν Α΄ τάξιν: Οἱ Ἱερεῖς Ρωμανίδης Νικηφόρος...», εἰς ΓΑΚ, ὅπ.π., Φ.227/107 καί ΓΕΣ, ὅπ.π., Ἀρ. Μητρώου 820.

(Ζ) Πνευματικός χαρακτήρας ἀποστολῆς
καί καθηκόντων στό Στράτευμα

- Πνευματική καί ὄχι πολεμική διακονία
- (39) Ἀμιγῶς πνευματική ἢ διακονία τῶν κληρικῶν στό Στράτευμα⁴¹.

Λειτουργική καί Λατρευτική Διακονία

- (40) Στίς 29.7.1843 αἰτεῖται χορήγηση σκηνῆς καί Ἱερῶν Σκευῶν, προκειμένου νά τελεῖ τῇ Θεῖα Λειτουργία ὑπέρ τοῦ προσωπικοῦ τοῦ Τάγματός του⁴².

Ἐξομολόγος - Πνευματικός

- (41) Στίς 21.6.1841 ἡ Σύνοδος τοῦ ἀποστέλλει τό ἐνταλτήριο πνευματικῆς πατρότητος, μέ τό ὅποιο τόν ἀναγνωρίζει ὡς ἐξομολόγο-πνευματικό⁴³.

41. «Μετά τόσων ἐτῶν ὑπηρεσίαν καί θυσίας ἤλπιζα νά ἀνταμειφθῶ ἀναλόγως μέ τās ἐκδουλεύσεις μου, ἀλλ' εἶδον παρ' ἐλπίδα ὅτι παρημελήθην παντάπασι. Ὅθεν ὡς ἀπαρχῆς ὑπηρετήσας εἰς τόν στρατόν μέχρι τοῦδε, καί θεωρῶν ὅτι κατά τόν περί τῶν Ἱερέων τοῦ στρατοῦ διοργανισμόν δέν ὑπάρχει ἀνώτερος βαθμός ἀπό τόν ὅποιον κατέχω, καί ὡς ἐκ τούτου ἴσως δέν ἐπροβιάσθην, ἐνῶ ἄν ἐναγκάμιζα τὰ ὄπλα ἐξ ἀρχῆς ἤθελον εἶμαι καί ἐγώ, ὡς καί ἄλλοι, ἀνώτερος ἀξιωματικός, πλήν καί ὡς Ἱερεῦς οὐκ ὀλίγον ἐβοήθησα λόγω καί ἔργῳ τόν στρατόν καί ἄχρι τοῦδε ὑπηρετῶ προθύμως», εἰς ΓΑΚ, ὅπ.π., Φ.218/128. Σέ ἄλλο ἔγγραφο ἀναφέρει ὅτι «ἄν ἀνεγκάμιζον ἰδίους χερσὶ τὰ ὄπλα ἐξαρχῆς ἤθελον χαίρει βεβαίως ἀνώτερων βαθμῶν καθῶς ἄλλοι. Πλήν δέν εἶναι νομίζω εὐκαταφρόνητον ὅτι ἐφύλαξα τό ἱερατικόν ἐπάγγελμα καί ἐβοήθησα τόν στρατόν λόγω καί ἔργῳ πραγματικῶς χρηματίσας μάλιστα εἰς πολλά σώματα ὡς διδάσκαλος ἄνευ τινός ἐπιμισθίου», εἰς ΓΑΚ, ὅπ.π..

42. «...ὡς ἡ προσδιορισθεῖσα ἐκκλησία τῆς ἁγίας Εἰρήνης διά τήν Ἱερουργίαν τοῦ Τάγματος... Μητρόπολις τῆς πόλεως... ζητήσῃ ὅθεν ἀνήκει τήν Ἱεράν σκηνήν τοῦ διαλυθέντος δευτέρου Τάγματος τῆς γραμμῆς ὡς μή ἀναγκαιοῦσαν εἰς Μεσσολόγγιον, καθῶς αὐτή ἀναγκαιεῖ καί ὅλα τὰ Ἱερά Σκευῆ αὐτῆς, ὅπως ἐκτελοῦμεν τήν Ἱερουργίαν εἰς τήν πλατεῖαν τοῦ στρατῶνος, καί εὐκολύνωμεν τὰ πάντα», εἰς ΓΑΚ, ὅπ.π., Φ.233/099.

43. «Ἐν Ἀθήναις τήν 21 Ἰουνίου 1841. Ἡ Σύνοδος πρός τόν Ἀττικῆς.

Προσκαλεῖσθε νά ἐγχειρίσθε τὰ ἐμπερικλειόμενα Συνοδικὰ ἔγγραφα ἐπί ἀποδείξει τό μέν πρός τόν παρά τῷ Β. Στρατῷ ἐν Ἀθήναις διαμένοντα ἐφημέριον πρε-

- (42) «15 Ἀπριλίου τοῦ 1850. ...κατά τήν τεσσαρακονθήμερον νηστείαν τῆς Χριστοῦ γεννήσεως, ἐξομολόγησα τό ἥμισυ τοῦ Τάγματος»⁴⁴.

*Ἐξομολόγος
στή Στρατιωτική Σχολή Εὐελπίδων*

- (43) Στίς 18.12.1860 προτείνεται ἀπό τό Φρουραρχεῖο Ἀθηνῶν νά μεταβεῖ στόν Πειραιᾶ γιά νά ἐξομολογήσει τούς μαθητές τῆς Στρατιωτικῆς Σχολῆς⁴⁵, καί ἐγκρίνεται στίς 19.12.1860⁴⁶.

Λειτουργός καί Ἱεροκῆρυξ

- (44) Στίς 18.4.1861 διατάσσεται ἡ Στρατιωτική Σχολή νά τοῦ χορηγήσει τά ἀπαραίτητα Ἱερά Σκεύη καί Ἄμφια γιά τόν ἐκκλησιασμό τῶν ἀνδρῶν τοῦ Πυροβολικοῦ⁴⁷.
- (45) Τοῦ ἀνατίθενται χρέη Λειτουργοῦ καί Ἱεροκῆρυκα⁴⁸.

σβύτερον Ἡλίαν Γεράσιμον, τό δέ πρός τόν παρὰ τῆ ἐν Πειραιεῖ Πολεμικῆ Σχολῆ ἱερομόναχον Θεοδώρητον Κτενᾶν, ἀφορῶντα εἰς τά χρέη αὐτῶν ὡς πνευματικῶν τῶν ὀρθοδόξων στρατιωτῶν, καί νά πληροφορησέτε εἰς ἀπάντησιν παρὰ τούτου τήν Σύνοδον, πέμποντες πρός αὐτήν καί τήν ἀπόδειξιν αὐτῶν.

Τό αὐτό καί πρός τόν Ἀργολίδος διά τό πρός ἐν Ναυπλίᾳ στρατιωτικόν ἐφημέριον Ἱερομόναχον Νικηφόρον Ῥωμανίδην καί τό πρός τόν ἱερομόναχον Μάξιμον τόν Κρηῖτα», εἰς Ἱστορικὸ Ἀρχεῖο Ι. Σ., ὅπ.π..

44. ΓΑΚ, ὅπ.π., Φ.224/018.

45. ΓΑΚ, ὅπ.π., Φ.227/061.

46. «Ἐν Ἀθήναις τῆ 19 Δεκεμβρίου 1860. Τό Φρουραρχεῖον Ἀθηνῶν. Περί ἐξομολογήσεως τῶν μαθητῶν τῆς Στρατιωτικῆς Σχολῆς. Ἐπιστρέφοντες τήν ὑπ' ἀριθ. 20485 ἐπισημειωτικὴν διαταγὴν τοῦ ἀναφερόμενου εὐσεβάστως, ὅτι διετάξαμεν τόν ἀρχιμανδρίτην Κ. Ῥωμανίδην νά μεταβῆ σήμερον εἰς Πειραιᾶ πρός ἐξομολόγησιν τῶν μαθητῶν τῆς Στρατιωτικῆς Σχολῆς», εἰς ΓΑΚ, ὅπ.π., Φ.227/060.

47. ΓΑΚ, ὅπ.π., Φ.236/012.

48. «Κατόπιν τῆς ὑπ' ἀρ. 6221 Διαταγῆς μας, περὶ ἐκκλησιασέως τῶν ἀνδρῶν τοῦ Τάγματος τοῦ Πυροβολικοῦ καί τοῦ 4ου Τάγματος τοῦ Πεζικοῦ, διατάσσομεν τά ἑξῆς: Ἡ θεία λειτουργία ὡς καί πάσα ἄλλη Ἱεραρχία θέλει τελεῖται κατὰ τὰς ὠρισμένας ἡμέρας ὑπὸ τῶν Στρατιωτικῶν Ἱερέων κ. Ῥωμανίδου Ἀρχιμανδρίτου, καί τῶν πρεσβυτέρων Ἀνθίμου καί Ἀσπρογέρακα, ἐξ ὧν ὁ μὲν πρῶτος ὀφείλει νά ἐκφωνῇ καί λόγον πρός

*Λειτουργός στόν Μητροπολιτικὸ Ναὸ Ἀθηνῶν
γιά τήν ἐξυπηρέτηση
τῶν Στρατευμάτων τῆς Φρουρᾶς Ἀθηνῶν*

- (46) Στίς 14.10.1861 ζητεῖται ἀπό τό Στρατιωτικὸ Νοσοκομεῖο νά τοῦ παραδώσει τά ἀπαραίτητα Σκεύη καί Ἄμφια γιά τὴ λειτουργικὴ διακονία τῶν Στρατευμάτων Πρωτευούσης, προκειμένου νά λειτουργεῖ στήν Ἁγ. Εἰρήνη. (Ἀξιοσημείωτο εἶναι ὅτι προβλεπόταν ἀπό τὴ σχετικὴ στρατιωτικὴ διαταγὴ νά καταλογίζεται τό κόστος τῶν Λειτουργιῶν στό Στρατιωτικὸ Λογιστήριον, ἐνῶ διατασσόταν τό Στρατιωτικὸ Ἀρτοποιεῖο νά παρασκευάζει ἄρτο γιά τὴ Θεία Λειτουργία⁴⁹).

Καθήκοντα Διδασκάλου

- (47) Τόν Μάιο τοῦ 1831 ἀναλαμβάνει, μέ ἐπίσημο διάταγμα, τὴ διεύθυνση τοῦ εἰδικοῦ ἀλληλοδιδασκατικοῦ σχολείου γιά τούς ἀξιωματικούς καί στρατιώτες τοῦ Τυπικοῦ Σώματος⁵⁰.

ἠθικὴν διδασκαλίαν τῶν ἀνδρῶν, ὁ δέ δεῦτερος θέλει ἐκτελεῖ καί τά χρέη Ψάλτου ὅταν εἶναι ἀπαλλαγμένος τῆς Ἱερουργίας», εἰς ΓΑΚ, ὅπ.π., Φ.236/012.

49. «...Τὰ εἶδη ταῦτα θέλουν περιέχονται ἐντός κιβωτίου διά τὴν παραλαβὴν τοῦ ὁποῦ ὀφείλει νά δώσει ἀπόδειξιν ὁ ἅγιος Ἀρχιμανδρίτης... τὰς κατὰ πᾶσαν τελευτήν ἱερουργίαν διά τὴν προμήθειαν κηρίων κ.λπ., τό Φρουραρχεῖον θέλει συνεννοηθῆ μέ τό ἐνταῦθα στρατιωτικόν ἀρτοποιεῖον ὅπως κατασκευάζεται παρ' αὐτῶ καί χορηγεῖται ὁ ἀναγκαῖος πρός διανομὴν ἀντιδώρου ἄρτος», εἰς ΓΑΚ, ὅπ.π., Φ.236/038.

50. «ΕΓΧΩΡΙΟΙ ΕΙΔΗΣΕΙΣ Ἐκ Ναυπλίου, 22 Μαΐου.

Προνοοῦσα ἡ Κυβέρνησις, ὅχι μόνον περὶ τοῦ τακτικοῦ ὀργανισμοῦ τῶν στρατιωτικῶν, ἀλλὰ καί περὶ τῆς ἠθικῆς αὐτῶν βελτιώσεως, ἐσύστησε νεωστὶ καί εἰδικόν σχολεῖον ἀλληλοδιδασκατικόν διά τούς ἀξιωματικούς καί στρατιώτας τοῦ Τυπικοῦ Σώματος. Ἐνεπιστεύθη δέ τὴν διεύθυνσιν αὐτοῦ εἰς τόν Ἀρχιμανδρίτην Κύριον Νικηφόρον Ῥωμανίδην. Τὴν 18ην τοῦ ἐνεστώτος ἔγινεν ἡ ἑναρξίς τοῦ σχολείου, παρόντων ὅλων τῶν ἀξιωματικῶν μετὰ τοῦ Ἀρχηγοῦ τοῦ Τάγματος, καί τοῦ Πανιερωτάτου Ἁγίου Δαμαλῶν, Τοποτηρητοῦ Ναυπλίας. Ὁ διδάσκαλος Κύριος Νικηφόρος ἐξεφώνησε παραινετικόν λόγον», εἰς ΦΕΚ, 38 (Στ') 1831 (Σάββατον, 23 Μαΐου 1831).

- (48) «Διδάσκαλος εἰς διάφορα Τάγματα τῆς Γραμμῆς καί εἰς τό Πυροβολικόν»⁵¹.

Θυσιαστική Διακονία

- (49) Στίς 12.10.1842 τό Φρουραρχεῖο Ναυπλίου ἀναφέρει πρὸς τὴν ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν Γραμματεία ὅτι ἡ ὑπηρεσία τοῦ Ρωμανίδη ἦταν ὄντως ἐπιπονη καὶ διὰ τοῦτο διορίσθηκε βοηθός τοῦ ὁ ἱερέας Σακελλίων, ἐνῶ ἐπιπρόσθετο βάρος ἀποτελεῖ ἡ ἀνάθεση τῆς Συνόδου στὸν Ρωμανίδη τῆς θέσεως τοῦ τοποτηρητῆ τῆς Μητροπόλεως Ἀργολίδος⁵².
- (50) 24 Ὀκτωβρίου 1847 «ὑπηρετῶ τὴν πατρίδα εἰκοσιεπτὰ σχεδόν ἔτη, ἐπτὰ δηλονότι ἔτη μετὰ τοῦ Ναυάρχου Μιαούλη, ἀμισθὶ καὶ ἐξοδεύων ἐξ ἰδίων μου, τὰ δὲ λοιπὰ πάντα εἰς τὸν στρατόν, χρηματίσας μάλιστα διδάσκαλος εἰς διάφορα Τάγματα τῆς Γραμμῆς καί εἰς τό Πυροβολικόν ἄνευ οὐδενός ἐπιμισθίου»⁵³.
- (51) «...ὑπηρετῶ τριάκοντα ὁλόκληρα ἔτη τὸν Βασιλικόν Στρατόν, καὶ ἐξετέλεσα τὴν πολυετὴ ταύτην ὑπηρεσίαν μ' ὄλον τὸν ἀκάματον ζῆλον καὶ

ἀφοσίωσιν ἐπὶ τῶν Υ. Θρόνων τῆς καὶ τὴν Πατρίδα»⁵⁴.

Συμπεράσματα

Σύμφωνα, λοιπόν, μὲ τὰ παραπάνω:

- Ὁ θεσμός τῶν στρατιωτικῶν ἱερέων ἀνάγεται σ' αὐτὲς τὶς ἀπαρχές τοῦ ἀγῶνα τῆς Ἐθνικῆς Παλιγγενεσίας (2)⁵⁵ καὶ κατοχυρώνεται ἐπισήμως μὲ τὰ πρῶτα μόλις διατάγματα περὶ σχηματισμοῦ τοῦ Στρατοῦ Ξηρᾶς τοῦ ἀνεξάρτητου Ἑλληνικοῦ Κράτους (3-5) (θεσμικὴ καθιέρωση).

- Ἡ ἀριθμητικὴ ἀναλογία τῶν στρατιωτικῶν ἱερέων στό στράτευμα ἦταν, μέχρι τουλάχιστον καὶ τὶς ἀρχές τοῦ 20οῦ αἰ., ἕνας ἱερέας ἀνά Τάγμα, δηλ. ἕνας ἀνά 700-900, κατὰ περίπτωσιν, ἄνδρες μὲ βάση τὴν τότε ἀριθμητικὴ συγκρότηση ἑνὸς Ταγματος (12-18) (ἀριθμητικὴ ἐπάρκεια - ποιμαντικὴ μέριμνα γιὰ τὸ σύνολο τοῦ στρατιωτικοῦ προσωπικοῦ)⁵⁶.

- Μὲ τὴν περαιτέρω ἐξέλιξη καὶ ὀργάνωση τοῦ στρατεύματος παγιώνεται ἡ θέση τῶν στρατιωτικῶν ἱερέων σὲ κάθε ὄπλο καὶ ὑπηρεσία τόσο τοῦ Στρατοῦ Ξηρᾶς ὅσο καὶ τοῦ Πολεμικοῦ Ναυτικοῦ (6-20) (πλήρης ὀργανωτικὴ ἐξέλιξη). Ἐντάσσονται ὀργανωτικά, μισθολογικά καὶ βαθμολογικά στίς τάξεις τῶν Ἐνόπλων Δυνάμεων ὡς ἀξιωματικοί, συγκροτοῦντες καὶ ἰδιαίτερη ὑπηρεσία, τὴ *Θρησκευτικὴ Ὑπηρεσία*⁵⁷

51. «χρηματίσας διδάσκαλος εἰς διάφορα Τάγματα τῆς Γραμμῆς καί εἰς τό Πυροβολικόν ἄνευ οὐδενός ἐπιμισθίου», εἰς ΓΑΚ, ὅπ.π., Φ.222/47.

52. «...τὸ ἐπίπονον τῆς ὑπηρεσίας τοῦ ἀναφερομένου διώρισεν βοηθόν αὐτοῦ τὸν Ἱερέα Σακελλίωνα μὲ 60 Δραχμῶν μηνιαῖον μισθόν... Ἡ ὑπηρεσία λοιπόν τοῦ Ἀρχιμανδρίτου Ν. Ρωμανίδου περιορίσθη εἰς τὴν τοῦ Πυροβολικοῦ, τὴν τοῦ λόχου τῶν τεχνιτῶν καὶ ἐν μέρει εἰς τὴν τῆς ὀρκοδοσίας τῶν Στρατευσίμων... εἶναι ἐπιφορτισμένος παρὰ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου καὶ τὰ χρέη τοῦ τοποτηρητοῦ Ἀργολίδος...», εἰς ΓΑΚ, ὅπ.π., Φ.220/23. «...ὄχι βέβαια ὅτι ἀπαιτῶ προβιβασιμὸς καὶ βαθμολογίας, ἀλλ' ὅτι νομίζω νὰ εἶναι δίκαιον καὶ πρέπον, ἀπ' οὗ ὑπηρετῶ τὴν Πατρίδα εἰκοσιεπτὰ σχεδόν ἔτη ἐπτὰ δηλονότι ἔτη μετὰ τοῦ Ναυάρχου Μιαούλη, ἀμισθὶ καὶ ἐξοδεύων ἐξ ἰδίων μου,..., χρηματίσας μάλιστα καὶ διδάσκαλος εἰς διάφορα Τάγματα τῆς Γραμμῆς καί εἰς τό Πυροβολικόν ἄνευ οὐδενός ἐπιμισθίου...», εἰς ΓΑΚ, ὅπ.π., Φ.222/47.

53. «24 Ὀκτωβρίου 1847... ὑπηρετῶ τὴν πατρίδα εἰκοσιεπτὰ σχεδόν ἔτη, ἐπτὰ δηλονότι ἔτη μετὰ τοῦ Ναυάρχου Μιαούλη, ἀμισθὶ καὶ ἐξοδεύων ἐξ ἰδίων μου, τὰ δὲ λοιπὰ πάντα εἰς τὸν στρατόν, χρηματίσας μάλιστα διδάσκαλος εἰς διάφορα Τάγματα τῆς Γραμμῆς καί εἰς τό Πυροβολικόν ἄνευ οὐδενός ἐπιμισθίου», εἰς ΓΑΚ, ὅπ.π., Φ.222/47.

54. ΓΑΚ, ὅπ.π., Φ.223/228.

55. Οἱ ἀριθμοὶ ἐντὸς παρενθέσεως παραπέμπουν στοὺς ἀριθμοὺς τῶν ἐπὶ μέρους καταγραφῶν-μεταβολῶν τοῦ ἱστορικοῦ τοῦ Ἀρχιμ. Νικηφόρου Ρωμανίδη.

56. Τὸ ἀποκορύφωμα δὲ τῆς ὅλης αὐτῆς ὀργανωτικῆς ἐξελίξεως καὶ μερίμνης γιὰ τὴν ὅσο τὸ δυνατόν ἀρτιότερη ἐκπλήρωση τῆς ἀποστολῆς τῶν στρατιωτικῶν ἱερέων, ἦταν ἡ πρόβλεψη νὰ μποροῦν νὰ ἐξυπηρετοῦνται ποιμαντικά ἀπὸ εἰδικὰ πρὸς τοῦτο διορισμένο ἱερέα καὶ οἱ ἄνδρες μονάδων μικρότερων καὶ ἀπ' αὐτὴν τοῦ Ταγματος, ὅπως, π.χ., ἑνὸς ἀποσπασμένου Λόχου, πρβλ. Μελετίου Κουράκλη, Ἀρχιμανδρίτου, Οἱ Θρησκευτικοὶ Λειτουργοὶ στό Στράτευμα διὰ μέσου τῶν αἰῶνων, Ἀθήνα 2010, σσ. 648-654.

57. Σὲ Διάταγμα τοῦ ἔτους 1843 (Ἄρθρο 6), γίνεται ἀναφορά, γιὰ πρώτη φορά, στὴ διακονία τῶν στρατιωτικῶν ἱερέων ὡς ἰδιαίτερης ὑπηρεσίας. Αὐτὴ ὀνομάζεται «Ὑπηρεσία τῆς Θρησκείας» καὶ ἐντάσσεται στό ὀργανόγραμμα τῶν Φρουραρχεῶν ἀνάμεσα σὲ ἄλλες

(21-28) *(ύπηρεσιακή κατοχύρωση και ένταξη στο Στράτευμα με την ιδιότητα του Άξιωματικού).*

- Ταυτοχρόνως, όμως, δέν αφομοιώνονται από τον στρατιωτικό οργανισμό, αφού παντού προτάσσεται ή ιερατική τους ιδιότητα, όπως αυτό σηματοδοτείται τόσο από την όρολογία των βαθμών τους⁵⁸ (35-38) *(έφημέριοι στο στράτευμα, ίερείς διαφορετικών τάξεων)* και την έξωτερική περιβολή τους όσο και, κυρίως, από τον αυστηρά άμιγρή πνευματικό χαρακτήρα της άποστολής και των καθηκόντων τους⁵⁹ (39-48) *(έκκλησιαστική ιδιότητα και έκκλησιαστικός χαρακτήρας λειτουργήματός τους).*

στρατιωτικές ύπηρεσίες, όπως της Ύγείας και της Οικονομίας. Σημειωτέον ότι ό όρος «Θρησκευτική Ύπηρεσία», ως ιδιαίτερη ύπηρεσία όλοκλήρου του στρατιωτικού οργανισμού, άπαντά άργότερα στο Νόμο ΨΞΑ' του 1878, Περί προσωρινού οργανισμού του στρατού, όπου δηλώνεται ότι αυτή «ένεργείται υπό των στρατιωτικών ίερέων» (άρθρο 14).

58. Ό χαρακτηρισμός των ίερέων στο στράτευμα ως «στρατιωτικών», ό όποιος έχει παγιωθεί ως terminus technicus, δέν μπορεί νά νοείται ως προσδιοριστικός μίας ιδιαίτερης ίερωσύνης, αλλά ως δηλωτικός μόνον ενός όλως ιδιαίτερου χώρου ποιμαντικής διακονίας, πού είναι τά στρατευμένα μέλη της Έκκλησίας. Ένός χώρου, ό όποιος, λόγω των ιδιομορφιών και των ειδικών συνθηκών του, συγκροτεί ιδιαίτερο πεδίο ποιμαντικής μέριμνας και γι' αυτό άπαιτεί έξειδικευμένη ποιμαντική προσέγγιση από άφιερωμένους και κατάλληλους για τό έργο αυτό κληρικούς.

59. Τήν άναγνώριση και κατοχύρωση του άμιγώς έκκλησιαστικού χαρακτήρα της Θρησκευτικής Ύπηρεσίας των Ε.Δ., βρίσκουμε και σέ άλλες μη όρθόδοξες Θρησκευτικές Ύπηρεσίες με χαρακτηριστικότερη αυτή της Γερμανίας. Είναι ένδεικτικό ότι κατά την κατάρτιση του νέου μεταπολεμικού κανονισμού, πού θά καθόριζε τή νέα μορφή του μεταναζιστικού γερμανικού στρατεύματος και άρα της Θρησκευτικής Ύπηρεσίας έλήφθη ιδιαίτερη μέριμνα από μέρους της Έκκλησίας και έγινε άποδεκτό από μέρους της Κυβερνήσεως της Όμοσπονδιακής Δημοκρατίας της Γερμανίας «*daß es keine eigenständige Militärseelsorge gaben und die kirchliche Bindung der Militärseelsorge und die Unabhängigkeit von staatlichen Eingriffen gewährleistet sein sollten. Militärseelsorge geschieht "im Auftrag und unter Aufsicht der Kirche". Es zieht sich wie ein*

- Άναγνωρίζονται έκκλησιαστικά από τήν Ίερά Σύνοδο της Έκκλησίας του Βασιλείου της Ελλάδος (29) *(έκκλησιαστική άναγνώριση).*

- Τίθενται τά έκκλησιολογικά και κανονικά θεμέλια άσκήσεως της ποιμαντικής διακονίας τους στο στράτευμα με τήν πρόβλεψη ότι υπάγονται πνευματικά άμέσως στήν Ίερά Σύνοδο, όπως και ό λοιπός κληρός και έξ αυτης έξαρτώνται έκκλησιαστικώς (30)· διορίζονται κατόπιν γνωμοδοτήσεως της Ίεράς Συνόδου, όπως επίσης λαμβάνουν παρ' αυτης και τήν έγκριση για τήν άσκηση του έξομολογητικού διακονήματός τους (31) *(νομοκανονική θεμελίωση).*

- Έπιπροσθέτως και πέραν της περιόδου στήν όποία έδρασε και ύπηρετήσε ό Άρχιμ. Νικηφόρος Ρωμανίδης, καταρτίζονται και τίθενται σέ ίσχύ οι έσωτερικοί κανονισμοί λειτουργίας της Θρησκευτικής Ύπηρεσίας για κάθε σχεδόν όπλο, ύπηρεσία και σχολή έκπαιδεύσεως του Στρατού Ξηράς και του

roter Faden durch alle Vertragsentwürfe, daß die letzte Verantwortung für die neue Militärseelsorge bei der Kirche zu liegen habe. Die Rolle des Staates liegt darin, für die Militärseelsorge einen Freiraum zu schaffen, in dem er für den organisatorischen Aufbau sorgt und die Kosten trägt», (ότι ώφειλε νά μήν ύπάρχει καμμία αυτόνομη [Σ.τ.Μ. άποκοιμένη δηλ. από τήν έκκλησιαστική έποπτεία) Θρησκευτική Ύπηρεσία των Ε.Δ. και [ότι ώφειλε] νά εξασφαλίζεται ό σύνδεσμος της Θρησκευτικής Ύπηρεσίας με τήν Έκκλησία και ή άνεξαρτησία της από κρατικές έπεμβάσεις. Η Θρησκευτική Ύπηρεσία άσκει τό έργο της «*κατ' έντολή και υπό τήν έποπτεία της Έκκλησίας*». Ως μία κόκκινη γραμμή διαπερνά όλα τά σχέδια συμφωνίας [Σ.τ.Μ. άνάμεσα στήν Έκκλησία και στή Γερμανική Κυβέρνηση] ή θέση ότι ή τελική ευθύνη για τή νέα Θρησκευτική Ύπηρεσία πρέπει νά άνήκει στήν Έκκλησία. Ό ρόλος του Κράτος είναι νά προσφέρει στή Θρησκευτική Ύπηρεσία έναν έλεύθερο χώρο δράσεως και νά φροντίζει για τήν οργανωτική άνασυγκρότηση της Θρησκευτικής Ύπηρεσίας και τήν κάλυψη των έξόδων της», έν BLASCHKE-OBERHEM, *Militärseelsorge-Grundlagen, Aufgaben, Probleme*, Walhalla u. Praetoria Verlag, Regensburg 1985, σ. 15, πρβλ. Μελετίου Κουράκλη, Άρχιμ., *Θρησκευτικοί Λειτουργοί στο Στράτευμα διά μέσου των αιώνων*, Άθήνα 2010, σσ. 471-472.

Πολεμικού Ναυτικού⁶⁰ (καθορισμός ειδικών καθηκόντων ποιμαντικής διακονίας τους). Άξιοσημείωτη δέ είναι η επίσημανση ότι η κυρίαρχη αρχή που διέπνεε όλα αυτά τα διατάγματα και τους έσωτερικούς κανονισμούς ήταν η αντίληψη ότι η αποστολή των κληρικών στο στράτευμα αποτελεί σε μία θυσιαστική εκκλησιαστική διακονία πρώτης γραμμής με ποιμαντική και σωτηριολογική προοπτική. Γι' αυτό και παρακινούσαν τους ιερείς να κατηχούν, να διδάσκουν, να νουθετούν, να εξομολογούν και να μεταλαμβάνουν τους στρατευμένους, καλλιεργώντας στα στελέχη των ελληνικών Ένόπλων Δυνάμεων τη γνήσια

ορθόδοξη πνευματικότητα, οδηγώντας τα σε μία συνειδητή πνευματική και λατρευτική ζωή⁶¹.

Ο Θεσμός της Θρησκευτικής Υπηρεσίας των Ε.Δ. σε διεθνές επίπεδο σήμερα

- Τέλος αξίζει να τονιστεί ότι οι άνωτέρω καταστατικές αρχές και οι κατευθυντήριοι άξονες, τουλάχιστον στα βασικά θεσμικά, ύπηρεσιακά και οργανωτικά θέματα, ισχύουν –λιγότερο ή περισσότερο– και για τις Θρησκευτικές Υπηρεσίες Ε.Δ. σε Διεθνές επίπεδο. Αυτό προκύπτει άβιαστα από την παράθεση του κάτωθι συγκεντρωτικού πίνακα:

Ο ΘΕΣΜΟΣ ΤΗΣ ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ ΕΝΟΠΛΩΝ ΔΥΝΑΜΕΩΝ ΣΕ ΔΙΕΘΝΕΣ ΕΠΙΠΕΔΟ																														
Κράτος	1					2					3		4		5				6			7			8		9		10	
	Συμμετέχουσες θρησκευτικές κοινότητες					Θεομοβ-τημένη άσκηση θρησκ. καθήκοντ.					Φορέας διορισμού		Ένταξη στο στρατό		Εόρος αποστολής και καθηκόντων				Μάθημα ηθικής αγωγής κατά την υπηρεσία			Ποσοστό προσωπικού ανά ιερέα			Θέμα για σκοπιμότητα υπέρθεωρ. Θρ. Υπ.		Εκκλ. Βαθμός Δντου Θρ/κού		Στρ. Βαθμός Δντου Θρ/κού	
	ευ	ρκ	εβ	μου	ορ	α	χ	μ	ν	κρ	θκ	ν	ο	στε	ευε	πθδ	καλ	ο	κα	κνκ	Τ	< 15	> 15	ν	ο	επ.	πρ.	ανά-τατος	ανά-τερος	
Αργεντινή		X					X		X		X				X				X	X					X	X		X		
Αυστρία	X	X					X		X		X				X				X	X					X	X		X		
Αυστραλία	X	X	X				X		X		X				X				X	X					X	X		X		
Βέλγιο	X	X	X				X		X		X			X			X		X	X					X	X		X		
Βραζιλία	X	X					X		X		X				X				X	X			X		X	X		X		
Γαλλία	X	X	X				X		X		X			X			X		X	X		X			X	X		X		
Γερμανία	X	X					X		X			X			X				X	X		X			X	X		X		
Δανία	X						X		X		X				X		X		X	X		X			X	X		X		
Εκουαδόρ	X	X					X		X		X		X		X				X	X	ΚΕ	ΚΕ	ΚΕ		X	X		X		
Ελβετία	X	X					X		X		X				X			X	X		X			X	X		X			
Ελλάδα					X		X		X		X				X				X	X		X			X	X		X		
Ελ. Σαλβ.	X	X					X		X		X				X				X	X		X			X	X		X		
ΗΠΑ	X	X	X		X		X		X		X				X			X	X		X			X	X		X			
Ιράν			X					X	X			X			X		X		X	X		X			X	X		X		
Ισπανία		X					X		X		X				X			X	X		X			X	X		X			
Ισραήλ		X	ΚΕ				X		X		X				X			X	X		X			X	X		X	ΚΕ		
Ιταλία		X					X		X		X				X				X	X		X			X	X		X		
ΚΑΔ	X	X		X			X			X		X	X		X			X	X		X			X	X		X			
Καναδάς	X	X					X		X		X				X				X	X		X			X	X		X		
Κένου	X	X		X			X		X		X				X				X	X		X			X	X		X		
Κολομβία		X					X		X		X				X				X	X		X			X	X		X		
Μ.Βρετανία	X	X					X		X		X				X				X	X		X			X	X		X		
Μαδύγασκ.	X	X					X		X		X			X			X		X	X	ΚΕ	ΚΕ	ΚΕ		X	X		X		
Μάλτα		X					X		X		X				X				X	X		X			X	X		X		
Ν. Ζηλανδ.	X	X					X		X		X				X				X	X		X			X	X		X		
Ν. Αφρική	X	X					X		X		X				X				X	X		X			X	X		X		
Ν.Κορέα	X	X			X		X		X		X				X				X	X		X			X	X		X		
Νεπάλ					X		X		X		X		X		X			X	X		ΚΕ	ΚΕ	ΚΕ		X	X		X		
Νορβηγία	X						X		X		X				X				X	X		X			X	X		X		
Ολλανδία	X	X	X		X		X		X		X		X		X				X	X		X			X	X		X		
Πακιστάν			X				X		X		X				X				X	X		X			X	X		X		
Παραγουάη		X					X		X		X				X				X	X		X			X	X		X		
Περσού		X					X		X		X				X				X	X		X			X	X		X		
Πολωνία		X		X			X		X		X				X				X	X	ΚΕ	ΚΕ	ΚΕ		X	X		X		
Πορτογαλία		X					X		X		X				X				X	X		X			X	X		X		
Ρουμανία				X			X		X		X				X				X	ΚΕ				X	X		X			
Σιέρα Λεόν	X	X		X			X		X		X				X				X	X		X			X	X		X		
Σουηδία	X	X		X	X		X		X		X				X			X	X		X			X	X		X			
Σρι Λάνκα	X	X		X	X		X		X		X			X					X	X	ΚΕ	ΚΕ	ΚΕ		X	X		X		
Ταϊλάνδη					X		X		X		X				X				X	X		X			X	X		X		
Τρ/Τομ	X	X					X		X		X		X		X				X	X		ΚΕ	ΚΕ	ΚΕ		X		X		
Φίλιπ.	X	X		X			X		X		X				X				X	X		X			X	X		X		
Φινλανδία	X			X			X		X		X				X				X	X		X			X	X		X		
Χιλή		X					X		X		X				X				X	X		X			X	X		X		

60. Πρβλ. Μελετίου Κουράκλη, Άρχιμ., *Οί Θρησκευτικοί Λειτουργοί στο Στράτευμα διά μέσου των αιώνων*, Άθήνα 2010, σσ. 631-668.

61. Πρβλ. Μελετίου Κουράκλη, Άρχιμ., *Οί Θρησκευτικοί Λειτουργοί στο Στράτευμα διά μέσου των αιώνων*, Άθήνα 2010, σσ. 631-668.

Έπισημάνσεις για τόν Πίνακα:

ΚΣ= Δέν υπάρχουν στοιχεία ή δέν μπορούν νά χρησιμοποιηθοῦν.

1η στήλη: Συμμετέχουσες θρησκευτικές κοινότητες:
ευ= εὐαγγελική, ρκ= ρωμαιοκαθολική, εβ= ἑβραϊκή, μου= μουσουλμανική, ορ= ὀρθόδοξη, α= ἄλλες.

2η στήλη: Θεσμοθετημένη ἄσκηση τῶν θρησκευτικῶν καθηκόντων ἐντός τῶν Ἐνόπλων Δυνάμεων:
χ=ἄδεια καί διευκόλυνση τῆς ἄσκησης τῶν θρησκευτικῶν καθηκόντων στίς Ἐνοπλες Δυνάμεις χωρίς ἔνταξη στίς δομές τους.

μ=ἄδεια καί διευκόλυνση τῆς ἄσκησης τῶν θρησκευτικῶν καθηκόντων στίς Ἐνοπλες Δυνάμεις μέ ἔνταξη στίς δομές τους. (ΘΡ.ΥΠ.Ε.Δ).

υ= ὑποχρεωτική ἄσκηση τῶν θρησκευτικῶν καθηκόντων στίς Ἐνοπλες Δυνάμεις.

3η στήλη: φορέας διορισμοῦ τῶν στρατιωτικῶν ἱερέων: κρ= κράτος, θκ= θρησκευτικές κοινότητες.

4η στήλη: ἔνταξη τῶν στρατιωτικῶν ἱερέων στό στρατό: ν= νάι, ο= ὄχι.

5η στήλη: εὖρος τῆς ἀποστολῆς καί τῶν καθηκόντων τῆς Θρησκευτικῆς Ὑπηρεσίας Ε.Δ.:

στε=ποιμαντική διακονία ὑπό στενή ἔννοια: λατρευτικά καθήκοντα μόνο.

ευε= ποιμαντική διακονία ὑπό εὐρεία ἔννοια: ποιμαντική, παιδαγωγική, συμβουλευτική, φιλανθρωπική δραστηριότητα.

πθδ= ποιμαντική διακονία μέ πολιτικοθρησκευτική διάσταση: ἰδεολογικός καί κοινωνικός ἔλεγχος ἐπί τοῦ στρατεύματος.

καλ= ποιμαντική διακονία μέ καθοδηγητική λειτουργία: ἐπίβλεψη ἐφαρμογῆς θρησκευτικῶν ἀρχῶν μέ δυνατότητα ἐπιβολῆς κυρώσεων.

6η στήλη: παραδίδεται στό πλαίσιο τῆς στρατιωτικῆς θητείας ἀπό τούς στρατιωτικούς ἱερεῖς μάθημα ἠθικῆς ἀγωγῆς;

ν= νάι, κα= κατ' ἀνάγκην, κνκ= κανονικά.

7η στήλη: ἀναλογία ἑνός στρατιωτικοῦ ἱερέα ἀνά δύναμη στρατιωτικοῦ προσωπικοῦ:

T= τουλάχιστον ἕνας ἱερέας ἀνά τάγμα

<15= ἀπό τάγμα ἕως 1500 στρατιῶτες

>15= ἀπό 1500 στρατιῶτες καί ἄνω

8η στήλη: ὑπάρχει ἐκκλησιαστική ἢ δημόσια συζήτηση γύρω ἀπό τή σκοπιμότητα ὑπάρξεως Θρησκευτικῆς

Ὑπηρεσίας στίς Ε.Δ.; ν= νάι, ο= ὄχι.

9η στήλη: ἐκκλησιαστικός βαθμός Διευθυντοῦ Θρησκευτικῆς Ὑπηρεσίας: επ= ἐπίσκοπος, πρ=πρεσβύτερος.

10η στήλη: στρατιωτικός βαθμός Διευθυντοῦ Θρησκευτικῆς Ὑπηρεσίας: ἀνώτατος= βαθμός ἀνωτάτου (Ὑποστράτηγος ἢ Ταξίαρχος), ἀνώτερος= Συνταγματάρχης.

Ἀπό τόν πίνακα αὐτόν προκρίπτει ὅτι στήν συντριπτική πλειονότητα τῶν ἐξεταζομένων χωρῶν ὁ θεσμός τῶν στρατιωτικῶν ἱερέων εἶναι ἕνας παγιωμένος θεσμός(2), ἐντός τῶν δομῶν τοῦ Στρατεύματος(4), ὑποστηριζόμενος ἀπό τό Κράτος(3), χωρίς νά τίθεται σέ ἀμφισβήτηση(8), μέ ἐκκλησιολογική ἀναφορά στίς κατά τόπους ἐκκλησιαστικές κοινότητες(1), μέ ἕνα μεγάλο εὖρος πνευματικῆς ἀποστολῆς καί ποιμαντικῶν καθηκόντων(5), ἀνάμεσα στά ὅποια καί τήν παράδοση μαθημάτων ἠθικοπνευματικῆς ἀγωγῆς(6), μέ προσωπικό ἠῦξημένου κύρους καί βαθμοῦ, τόσο ἀπό στρατιωτικῆς(10), ὅσο καί ἀπό ἐκκλησιαστικῆς πλευρᾶς(9), καί ἐπαρκῆς ἀριθμητικά(7) γιά τήν ἐκπλήρωση τῆς ἰδιαίτερης καί λεπτῆς ἀποστολῆς του.

Στίς μέρες μας, παρά τό ὅτι ἡ ἀνάγκη γιά οὐσιαστική πνευματική διακονία στίς Ἐνοπλες Δυνάμεις εἶναι κατά πολὺ μεγαλύτερη καί πιεστικότερη ἀπ' ὅ,τι στό παρελθόν, ἡ Θρησκευτική Ὑπηρεσία εἶναι ἐμφανῶς ὑποβαθμισμένη. Σήμερα ὑπηρετοῦν 37 στρατιωτικοί ἱερεῖς γιά τό σύνολο τῶν ἑλληνικῶν Ἐνόπλων Δυνάμεων (Στρατό, Ναυτικό, Ἀεροπορία), πού ὑπολογίζεται σέ δύναμη 100.000 καί πλέον μονίμου καί ἐφέδρου προσωπικοῦ. Τό χρέος ὁμως τῆς ἀνταποκρίσεως στό ὑψηλό ἔργο τῆς πνευματικῆς καθοδηγήσεως καί τῆς ἠθικῆς συμπαραστάσεως τῶν στρατευμένων ἀπαιτεῖ τήν οὐσιαστική στήριξη καί ἀναβάθμιση τοῦ σημαντικοῦ αὐτοῦ θεσμοῦ. Τόσο ἀπό τήν Πολιτεία ὅσο καί, κυρίως, ἀπό τή Διοίκηση τῆς Ἐκκλησίας. Μία προσεγμένη παρέμβαση ἀναβαθμίσεως στό χῶρο αὐτό θά ἔχει εὐεργετική ἐπίδραση καί στήν Ἐκκλησία καί σέ ὀλόκληρη τήν Ἑλληνική Κοινωνία. Τά προεκτεθέντα θεωροῦμε ὅτι μπορούν νά ἀποτελέσουν τήν ὑγιή καί δοκιμασμένη βάση, παρέχοντας ἐναύσματα καί κατευθύνσεις πρὸς τό σκοπὸ ἀναβαθμίσεως τῆς Θρησκευτικῆς Ὑπηρεσίας τῶν Ἑλληνικῶν Ἐνόπλων Δυνάμεων.

Οί Ἐκκλησιολογικές Βάσεις τῆς Θρησκευτικῆς Ὑπηρεσίας στό Στράτευμα

Τοῦ Ἀλεξάνδρου Σταυροπούλου, Ὁμ. Καθηγητοῦ

(Εἰσήγηση στήν Ἡμερίδα Στρατιωτικῶν Ἱερέων τῆς Εἰδικῆς Συνοδικῆς Ἐπιτροπῆς
Εἰδικῶν Ποιμαντικῶν Θεμάτων καί Καταστάσεων, Πεντέλη, 21.10.2010)

Περίληψη

Ἡ θρησκευτική ὑπηρεσία ἔχει ὡς ἀποστολή της τήν διαποίμανση ἀδελφῶν μας πού ὑπηρετοῦν στό στράτευμα, οἱ ὁποῖοι στήν πλειοψηφία τους εἶναι βαπτισμένοι χριστιανοί ὀρθόδοξοι καί ἀποτελοῦν μέλη τῆς μίας, ἀγίας καθολικῆς καί ἀποστολικῆς Ἐκκλησίας. Ἀνεξάρτητα ἀπό τό βαθμό συνειδητότητας τῆς χριστιανικῆς ταυτότητάς τους, ἡ Ἐκκλησία θεωρεῖ ὅτι οἱ ἀδελφοί αὐτοί πρέπει νά τύχουν πνευματικῆς κυρίως συμπαράστασης. Στόχος εἶναι ἡ καλλιέργεια τῆς χριστιανικῆς ζωῆς σέ μία φάση τῆς ζωῆς τους πού ἔχουν ἀπομακρυνθεῖ ἀπό τό φυσικό πλαίσιο ἀσκήσεως μίας χριστιανικῆς ζωῆς (ἐνορία-οικογένεια). Πλήν, ὅμως ἡ *χριστιανική ζωή* δέν ἐπιδέχεται ἀναβολή λόγω στρατεύσεως. Γι' αὐτό ἡ θρησκευτική ὑπηρεσία, ὄχι σάν ἀπρόσωπη διοικητική ἀρχή ἀλλά προσωποποιημένη στήν μορφή τοῦ στρατιωτικοῦ ἱερέως, ἔρχεται νά τονίσει τήν παρουσία τῆς Ἐκκλησίας στό στράτευμα.

Οἱ ἐνοστολοὶ ἀδελφοί μας εἶναι *σάρξ ἐκ τῆς σαρκὸς τῆς Ἐκκλησίας*, δέν εἶναι ἀποκομμένοι ἀπό τό σῶμα της. Εὐρίσκονται σέ σύνδεσμο μέ τόν τοπικό Ἐπίσκοπο, ὁ ὁποῖος εἶναι «εἰς τύπον καί τόπον Χριστοῦ» καί ἐγγυᾶται τήν ἐνότητα πού πρέπει νά ὑπάρχει ἀφενός μεταξὺ τῶν στρατιωτικῶν ἱερέων καί τοῦ ἰδίου, καθώς καί τῶν παρεπιδημούντων στρατιωτικῶν, μονίμων καί ἐπί θητεία, ἀξιωματικῶν καί ὀπλιτῶν, ἀνδρῶν καί γυναικῶν, πού εὐρίσκονται στήν ἐπισκοπική του περιφέρεια.

Πέραν ὅμως ἀπό τήν ἐκκλησιολογική βάση τῶν τεσσάρων γνωρισμάτων τῆς Ἐκκλησίας (δηλ. ἐνότητα, ἀγιότητα, καθολικότητα καί ἀποστολικότητα), οἱ ἐπιμέρους λειτουργίες τοῦ ποιμαντικοῦ ἔργου πού

πραγματώνει ἡ ποιμαντική διακονία τῆς θρησκευτικῆς ὑπηρεσίας (*μαρτυρία, λατρεία, κοινωνία καί διακονία*) ἔχουν κατ' ἐξοχήν ἐκκλησιολογική βάση. Καί οἱ τέσσερις ἔχουν χριστολογική προέλευση καί μὴ λησμονοῦμε ὅτι «Ἡ Ἐκκλησία εἶναι ὁ ἴδιος ὁ Χριστός παρατεινόμενος εἰς τοὺς αἰῶνας». Μόνο ἀγαθὰ ἀποτελέσματα μποροῦν νά ὑπάρξουν ἀπό ἐνέργειες πού μοιράζονται σ' αὐτές τίς τέσσερις λειτουργίες καί ὑλοποιοῦν τήν πνευματική διακονία τῆς θρησκευτικῆς ὑπηρεσίας στό στράτευμα. Ἡ διακονία αὐτή ἔχει ἓνα καί μοναδικό σκοπό, τή συγκρότηση σύμπασας τῆς Ἐκκλησίας, τῆς ὁποίας τά μέλη εἶναι σφιχτοδεμένα σέ μία ἄρρηκτη ἐνότητα.

Εἰσαγωγικά

Οἱ μέχρι τώρα ἐκλεκτοὶ καί σεβαστοὶ ὁμιλητές ἀνέπτυξαν πολύ σημαντικές πτυχές τῆς «Ποιμαντικῆς Διακονίας τῆς Ἐκκλησίας στίς Ἱεροπλεις Δυνάμεις». Εἴτε ἀνατρέχοντας στήν ἱστορική ἐξέλιξη τοῦ θεσμοῦ τῆς θρησκευτικῆς ὑπηρεσίας στό ἑλληνικό στράτευμα καί διεθνῶς καί πῶς ἔχουν σήμερα τά πράγματα, εἴτε ἐξετάζοντας τήν ἀγιαστική ἀποστολή τοῦ κληρικοῦ, εἴτε ἀναλύοντας ποιμαντικούς τρόπους καί μεθόδους γιά τήν καλλιέργεια τῆς μυστηριακῆς ζωῆς καί τοῦ κηρύγματος στοὺς ἐν στολῇ ὑπηρετοῦντας ἀδελφούς μας, ἄνδρες καί γυναῖκες, ἀξιωματικούς καί ὀπλίτες.

Σ' ἐμένα ἀνετέθη νά διερευνήσω τίς ἐκκλησιολογικές βάσεις τῆς θρησκευτικῆς ὑπηρεσίας πού ἔχει ὡς ἀποστολή της τή διαποίμανση ἀδελφῶν μας πού ὑπηρετοῦν στό στράτευμα καί ἀποτελοῦν μία εἰδική ποιμαντική κατάσταση. Ἄς ἔλθουμε, λοιπόν, πίσω στά βασικά (B to B = Back to the Basics).

Τά Βασικά

Ποιά είναι αυτά τα βασικά; τα μέλη του στρατεύματος στη συντριπτική τους πλειοψηφία είναι βαπτισμένοι χριστιανοί ὀρθόδοξοι και αποτελούν μέλη τῆς μίας, ἁγίας καθολικῆς καὶ ἀποστολικῆς Ἐκκλησίας. Ἀνήκουν δηλαδή στήν Ποίμνη πού Ποιμένας τῆς εἶναι ὁ Χριστός. Ἀνεξάρτητα ἀπό τό βαθμό συνειδητότητας τῆς χριστιανικῆς ταυτότητάς τους, ἡ Ἐκκλησία θεωρεῖ, ὅτι οἱ ἀδελφοί αὐτοί κατά τήν ἄσκηση τοῦ ἔργου τους ἐπί μονίμου ἢ προσωρινῆς βάσεως στό στράτευμα, πρέπει νά τύχουν συμπαράστασως ἐκ μέρους τῆς σέ ὄλο τό φάσμα τῶν ἀναγκῶν τους. Ἀνήκει στά καθήκοντά τῆς ἡ στήριξη τῶν στρατιωτικῶν καί ἡ καλλιέργεια τῆς χριστιανικῆς ζωῆς σέ μία φάση τῆς ζωῆς τους πού πολλοί κίνδυνοι καιροφυλακτοῦν νά τούς ἀποπροσανατολίσουν. Ἰδιαιτέρα μάλιστα πού ὑπηρετώντας στό στράτευμα ἔχουν ἀπομακρυνθεῖ ἀπό τό φυσικό πλαίσιο ἀσκήσεως μίας χριστιανικῆς ζωῆς πού εἶναι ἡ οἰκογένειά τους καί ἡ Ἔνορία τους. Πλὴν, ὁμως, ἡ χριστιανική ζωὴ δέν ἐπιδέχεται ἀναβολή λόγω στρατεύσεως. Καί ἐδῶ, ἡ θρησκευτική ὑπηρεσία ὄχι σάν ἀπρόσωπη διοικητική ἀρχή ἀλλά προσωποποιημένη στήν μορφή τοῦ στρατιωτικοῦ ἱερέως, ἔρχεται νά τονίσει τήν παρουσία τῆς Ἐκκλησίας στό στρατό. Ἐδῶ, κυριολεκτικά, μπορεῖ νά ἐφαρμοσθεῖ ὁ ὅρος πού ἀποδίδεται στήν ἐπί γῆς Ἐκκλησία ὡς στρατευομένης Ἐκκλησίας σέ ἀντίθεση μέ τήν θριαμβεύουσα Ἐκκλησία.

Στρατιωτική ὀρολογία

Ἐδῶ, μποροῦμε νά κάνουμε παρεμπιπτόντως μία μικρὴ παρένθεση γιά νά ὑπενθυμίσουμε, ὅτι στήν Καινὴ Διαθήκη ἔχουμε χρῆση μίας στρατιωτικῆς ὀρολογίας. Ἀναφέρονται οἱ λέξεις στρατεία, στρατεύεσθαι, στράτευμα, στρατηγός, στρατιά, στρατιώτης, στρατολογεῖν, στρατοπέδαρχος, στρατόπεδον, ἑκατόνταρχος καί μάλιστα ἐθνικός ρωμαῖος, τοῦ ὁποίου ὁ Χριστός θεράπευσε τόν δούλο του καί στόν ὅποιο βρῆκε «τέτοια πίστη πού δέν εἶχε συναντήσει οὔτε ἀνάμεσα στοὺς Ἰσραηλίτες» (Λουκᾶ 7,9). Ἀναφέρεται στά ἀποτελοῦντα μίαν πανοπλία μέρη: ζώνη, θώρακα, ὑποδήματα, θυρεόν (ἀσπίδα), περικεφαλαία, μάχαιρα (Ἐφεσίους 6, 10-20). Βέβαια ὅλ' αὐτά προσεγγίζονται μέ τρόπο πνευματικό. Ὅφειλουμε νά συγκακοπαθήσουμε ὡς καλοί στρατιῶται τοῦ Χρι-

στοῦ (2 Τιμόθεον, 2, 3) καί τήν πανοπλία μας νά τήν ἀποτελοῦν: ἡ ἀλήθεια, ἡ δικαιοσύνη, ἡ εἰρήνη, ἡ πίστη, ἡ σωτηρία, ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ, ἡ προσευχή. Ἔχουμε, λοιπόν, ἀφορμές καί λεκτικὲς γιά νά προσεγγίσουμε τὴ βαθύτερη σχέση πού μπορεῖ κανεὶς νά ἀναπτύξει μεταξύ στρατοῦ καί Ἐκκλησίας καί ἰδιαίτερα τοῦ ποιμαντικοῦ τῆς ἔργου στίς τάξεις του.

Σάρξ, ἐκ τῆς σαρκός

Ἡ διοικοῦσα Ἐκκλησία κατά ταῦτα, σέ ἀγαστή συνεργασία μέ τήν πολιτική καί στρατιωτική ἡγεσία, ἡ ὁποία ἀναγνωρίζει τήν εὐεργετική παρουσία στό στράτευμα θρησκευτικῶν λειτουργῶν, φροντίζει νά κάνει αἰσθητὴ τήν παρουσία τῆς μέ τό ποικίλο ἔργο τῆς. Οἱ ἔνστολοι ἀδελφοί μας, εἶναι σάρξ ἐκ τῆς σαρκός τῆς εὐρισκόμενοι σέ εἰδική κατάσταση πού χρειάζονται ποιμαντικῆς μέριμνας καί φροντίδας. Δέν εἶναι ἀποκομμένοι ἀπό τό σῶμα τῆς Ἐκκλησίας. Εἶναι καθ' ὅλα ἐνσωματωμένοι στό ἴδιο σῶμα ὅπως καί οἱ λοιποὶ χριστιανοί. στήν ἴδια Ἐνότητα τῆς μίας Ἐκκλησίας, στήν ἴδια ἀγιάζουσα Χάρι, στήν ἴδια οἰκουμενικότητα καί στήν ἴδια ἀποστολικότητα ἐφ' ὅσον εὐρίσκονται σέ σύνδεσμο μέ τόν τοπικὸ ἐπίσκοπο, τόν φορέα τῆς συνεχοῦς ἀποστολικῆς διαδοχῆς καί συνεπῶς σέ σύνδεσμο μέ τόν Ἰησοῦ καί τήν Ἐκκλησία Του σύμπασα, ἔτσι ὅπως πραγματώνεται σέ κάθε Θ. Λειτουργία. (βλ. τὴ Διάταξη τῆς Προσκομιδῆς συντεθεῖσα ὑπὸ τοῦ Πατριάρχου Φιλοθέου τοῦ Α.Μ. Σταυροπούλου, Μνήμη καί Λήθη, ἔκδ. Λύχνος, Ἀθήνα 1989, σ. 34).

Καί στήν πιό ἀπομακρυσμένη ἐκκλησιαστική κοινότητα, σέ καιρό πολέμου ἢ εἰρήνης, πραγματώνονται στή Θ. Λειτουργία τὰ χαρακτηριστικὰ γνωρίσματα τῆς Ἐκκλησίας ἔτσι ὅπως ὁ πιστὸς λαὸς ἀναγγέλλει στό Σύμβολο τῆς Πίστεως καί δηλώνει ἀπερίφραστα ὅτι ναι, πιστεύει εἰς Μίαν Ἁγίαν, Καθολικὴν καί Ἀποστολικὴν Ἐκκλησίαν, ὅπου τό πιστεύει δέν εἶναι μόνο νοησιαρχικό, πιστεύει ἀλλὰ καί ἐμπιστεύεται. Μ' αὐτόν τόν τρόπο ἡ Ἐκκλησία γίνεται, γεννιέται καί ἀναγεννᾶται. Αὐτό τό ἐκκλησιαστικὸ γεγονός δέν εἶναι δυνατόν νά τό ἀμφισβητήσει κανένας καί εἶναι ἡ ἀμετάθετη καί ἀπροϋπόθετη βάση γιά τήν ἐξειδικευμένη μορφή ποιμαντικῆς διακονίας κοντά στοὺς στρατευμένους ἀδελφούς μας. Ἡ ἐνότητα αὐτὴ καλλιεργεῖται σέ πρώτη φάση μέ τήν ἐνότητα πού πρέπει νά ὑπάρχει μεταξύ στρατιωτικῶν ἱερέων καί

του τοπικού επισκόπου. Νά μή λησμονούμε τό χωρίον του ἁγίου Ἰγνάτιου του Θεοφόρου: «ὄπου ὁ ἐπίσκοπος ἐκεῖ καί ἡ Καθολική Ἐκκλησία». Καί ὅπως ὁ ἴδιος τονίζει, ἡ ἄρμονία στίς σχέσεις ἐπισκόπου καί πρεσβυτέρων παρομοιάζεται μέ τήν συμφωνία πού ἐξέρχεται ἀπό τίς χορδές καί τήν κιθάρα μαζί: οἱ πρεσβύτεροι μέ τόν ἐπίσκοπο ὡς χορδαί κιθάρας.

Διακριτές Ἀρμοδιότητες

Ὅπωςδήποτε, μέ τήν ὑπάρχουσα καθιερωμένη τάξη οἱ στρατιωτικοί ἱερεῖς ὑπάγονται στήν Διεύθυνση Θρησκευτικοῦ του Γενικοῦ Ἐπιτελείου Ἐθνικῆς Ἀμύνης καί γνωρίζουμε ὅτι ὁ Διευθυντής της, αἰδεσιμολογιώτατος πρωτοπρεσβύτερος π. Νικόλαος Γουρδούπης, εἶναι σύμβουλος του Ἀρχηγοῦ ΓΕΕΘΑ σέ ὅλα τά θρησκευτικά θέματα καί στά θέματα του Θρησκευτικοῦ Σώματος. Ἐκτός τῶν ἄλλων πού ἐπιλαμβάνεται μερικῶς καί γιά τίς ἀνάγκες τῶν ὑπ' αὐτόν ὑπηρετούντων Ἱερέων. «Ὅπως εἶναι γνωστό, τό Θρησκευτικό Σῶμα τῶν Ἐνόπλων Δυνάμεων ἐξαρκᾶται πνευματικῶς καί κανονικῶς ἐκ τῆς Ἱ. Συνόδου (βλ. Δίπτυχα της Ἐκκλησίας της Ἑλλάδος 2010, σ. 867-868). Πλήν, ὅμως, ὁ τοπικός ἐπίσκοπος, ἐκεῖ, δηλαδή, ὄπου ὑπηρετοῦν ἐκάστοτε οἱ στρατιωτικοί ἱερεῖς καί ἔχουν τήν ἀναφορά τους πρός αὐτόν, εἶναι ἐκεῖνος ὁ ὁποῖος ὀφείλει νά ἔχει τήν ποιμαντική τους φροντίδα ὡς κατ' ἐξοχήν ποιμὴν ποιμένων καί κατά κύριο λόγον ἀσκῶν τήν Ποιμαντική τῶν Ποιμένων εἰς τά ὄρια τῆς δικαιοδοσίας του καί εἶναι «εἰς τύπον καί τόπον Χριστοῦ». Ποιμαντική μέριμνα ὀφείλει νά ἔχει καί πρός τούς παρεπιδημοῦντας στρατιωτικούς πού εὐρίσκονται στήν ἐπισκοπική του περιφέρεια. Δέν ἀνέφερα τυχαῖα τήν λέξη παρεπιδημοῦντας. Ἡ Ἐκκλησία μας σέ κάθε Ἀκολουθία της εὐχεται γι' αὐτούς καί νομίζω ὅτι εἶναι εὐστοχη ἡ ἀναφορά σ' αὐτούς ὡς ποιμαιομένων ὑπό του Ἐπισκόπου.

Δέν ἐπιθυμῶ εἰς τήν παρούσα συγκυρία νά θίξω τό ζήτημα τῆς ἀναγκαιότητας ἢ μή θεσμοθετήσεως θέσεως Ἐπισκόπου - Διευθυντῆ τῆς Θρησκευτικῆς Ὑπηρεσίας τῶν Ἐνόπλων Δυνάμεων. Ἄλλοι ἄρμοδιότεροι ἐμοῦ περὶ τό Κανονικόν Δίκαιον θά εἶναι σέ θέση νά ἐκφέρουν θεμελιωμένη ἄποψη περὶ αὐτοῦ του θέματος. Ἄλλωστε ὁ ἐκ τῶν ὀμιλητῶν τῆς παρουσίας Ἡμερίδας καί μέλος τῆς Ἐπιτροπῆς μας πανοσιολογιώτατος Ἀρχιμανδρίτης κ. Μελέτιος Κουρά-

κλῆς εἰς τὰς *Θέσεις καί Προτάσεις* στό Ἄντι Ἐπιλόγου Τμήμα του ἐμπεριστατωμένου βιβλίου του *Θρησκευτικοί Λειτουργοί στό στρατεύμα διά μέσου τῶν αἰώνων*, Ἀθήνα 2010, σ. 737-782, προτείνει τή θεσμοθέτηση θέσεως Ἐπισκόπου Διευθυντῆ τῆς Θρησκευτικῆς Ὑπηρεσίας ἀναφερόμενος καί σέ παλαιότερες ρυθμίσεις (σ. 767-768 καί ὑποσημείωση 63). Τό ζήτημα ἀπαιτεῖ περαιτέρω συζήτηση.

Γνώρισμα τῆς Ἐκκλησίας

καί λειτουργίες του ποιμαντικοῦ ἔργου

Πέραν ὅμως ἀπό τήν ἐκκλησιολογική βάση τῶν τεσσάρων γνωρισμάτων τῆς Ἐκκλησίας πού ὑλοποιοῦνται μέ τή στενή σχέση ἐπισκόπου καί στρατιωτικῶν ἱερέων, καί οἱ ἐπιμέρους λειτουργίες του ποιμαντικοῦ ἔργου πού πραγματώνει ἡ ποιμαντική διακονία τῆς θρησκευτικῆς ὑπηρεσίας ἔχουν κατ' ἐξοχήν ἐκκλησιολογική βάση, ποιές εἶναι αὐτές οἱ Λειτουργίες; 1) Ἡ μαρτυρία, 2) ἡ λατρεία, 3) ἡ κοινωνία καί 4) ἡ διακονία. Καί οἱ τέσσερις ἔχουν χριστολογική προέλευση καί μή λησμονοῦμε ὅτι «ἡ Ἐκκλησία εἶναι ὁ ἴδιος ὁ Χριστός παρατεινόμενος εἰς τούς αἰῶνας». Καί οἱ τέσσερις αὐτές λειτουργίες ἀνάγονται στόν ἴδιο τόν Χριστό καί μάλιστα στό *τρισσό ἀξίωμα* του Προφήτου (μαρτυρία), του Ἀρχιερέα (λατρεία) του Βασιλέα (κοινωνία) καί ἐμπεριέχει τή διακονία πού, (γιά τίς λειτουργίες του ποιμαίνει βλ. Α.Μ. Σταυρόπουλου, Ἐπιστήμη καί Τέχνη τῆς Ποιμαντικῆς, ἐκδ. Ἀρμός, Ἀθήνα 1997, σ. 57-62.) προϋποτίθεται καί ἐνσαρκώνεται στή μορφή του καλοῦ ποιμένου, ὁ Ὅποιος ἤλθε διακονῆσαι καί ὄχι διακονηθῆναι (Ματθαίου 20,28). Ἡ διακονία στή πλήρη της ἔκταση διαφωτίζεται ἀπό τή διήγηση του Εὐαγγελίου τῆς Κρίσεως (Ματθαίου 25, 31-(6), στήν ὁποία ὁ Κύριος ἀναλύει «χριστολογικά» τό πνεῦμα της («ἐμοί ἐποιήσατε»). Σέ τελευταία ἀνάλυση ἡ διακονία οἰκοδομεῖ μέ τρόπο φανερό τό μυστικό σῶμα του Χριστοῦ, δηλαδή τήν Ἐκκλησία («εἶδες γάρ, τόν ἀδελφόν σου, εἶδες τόν Θεόν σου»).

Πνευματική Διακονία

Δέν χρειάζεται νά μακρηγορήσω πάνω στίς ποικίλες ἐκφάνσεις τῶν λειτουργιῶν καί τίς δράσεις μποροῦν νά προκύψουν γιά τόν στρατιωτικό ἱερέα καί τούς βοηθούς του πρός τό ποίμνιο πού τούς ἔχει ἀνατεθεῖ νά ποιάνουν. Περιληπτικά καί ἐν συνόψει

ἀναφέρονται στο Τμήμα Β' που επιγράφεται Πνευματική Διακονία του κεφαλαίου 'Η Ἐκκλησία εἰς τὰς Ἐνόπλους Δυνάμεις σὺν Δίπτυχα τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος 2010, σ. 868. Οἱ προλαλήσαντες ὁμιλητές μας ἀνέπτυξαν ἤδη ὁ καθένας ἀπὸ τῆ σκοπιά του αὐτὸ τὸ ἔργο.

Ἄγαθὰ ἀποτελέσματα

Ἄν θελήσουμε τώρα νὰ δοῦμε τὰ ἀγαθὰ ἀποτελέσματα ἐνεργειῶν πού μοιράζονται σ' αὐτές τίς τέσσερις λειτουργίες θὰ διαπιστώναμε τὰ ἑξῆς. Ἐνα καλὸ ἱεραποστολικὸ κήρυγμα, πού προδιαθέτει σέ μετάνοια καὶ ἐπιστροφή, μία ὠραία ὁμιλία πού μᾶς παρηγορεῖ καὶ μᾶς προτρέπει στὴν ἐπιδίωξη τῶν ἀρετῶν καὶ τῆς χριστιανικῆς ζωῆς, μία ἐπίκαιρη καὶ μέ κατὰλληλες μεθόδους διδασκαλία, πού ἐμπεδώνει μέσα μας τὴ χριστιανικὴ γνώση καὶ τὸν πόθο νὰ καλλιεργήσουμε τὰ χριστιανικὰ μορφωτικά ἰδεώδη, μία κατήχηση πού μᾶς δημιουργεῖ τὴν ἐπιθυμία νὰ ἐκβαθύνουμε στὶς ἀλήθειες τῆς πίστεως ἐξυπηρετοῦν τὴ μαρτυρία (περαιτέρω βλ. Ἀρχιμ. Μελετίου Π. Κουράκλη, Ὁρθοσκευτικοὶ λειτουργοὶ στοὺ στρατεύματα διὰ μέσου τῶν αἰῶνων, Ἀθήνα 2010, στοὺ Ἀντί Ἐπίλογον τὴν ἀνάπτυξη τῶν παραγράφων περὶ Ἐκκλησιαστικῆς, Ἐθνικῆς καὶ Ἀνθρωπιστικῆς Διακονίας τῆς Ὁρθοσκευτικῆς Ὑπηρεσίας, σ. 737-765) καὶ λειτουργοῦν πρὸς τὴν κατεύθυνση αὐτή.

Μία ἀγαθὴ διαπροσωπικὴ σχέση πού ἀναπαύει τοὺς ἐρχομένους σέ αὐτὴ τὴν κοινωνία, εἴτε λίγοι εἶναι αὐτοὶ εἴτε πολλοὶ ἕνας λόγος παρηγορίας πού ἀποτείνουμε σέ περισσότερους ἢ λιγότερους ἀνθρώπους μέ τοὺς ὁποίους ἐρχόμαστε σέ σχέση, οἱ κατάλληλες συνθήκες πού δημιουργοῦμε, γιὰ νὰ ἐπικοινωνήσουμε ἢ νὰ συν-κοινωνήσουμε μέ τοὺς ἄλλους ἀδελφούς ἢ συναθρώπους μας, βοηθοῦν στὴν κοινωνία καὶ ἐπικοινωνία μαζί τους. Σειρὰ ἐνεργειῶν πού ἀναλαμβάνουμε γιὰ νὰ ἀνακουφίσουμε τὸν πόνο, νὰ παρασταθοῦμε στὴν ἀρρώστια, νὰ φιλοξενήσουμε τοὺς κατατρεγμένους καὶ τοὺς ἀστέγους, νὰ δώσουμε ψωμί καὶ νερὸ στοὺς πεινασμένους ἢ νὰ ντύσουμε τοὺς γυμνοὺς, κοντολογίς νὰ βοηθήσουμε τοὺς παλαιοὺς ἢ τοὺς νεοπτωχοὺς (κατὰ τὸ νεόπλουτους) στὶς ὑλικές τους ἢ στὶς πνευματικές τους ἀνάγκες ὑλοποιῶν μέ τὸν καλύτερο τρόπο τὴ διακονία.

Ἄκόμα, ὁ ἄψογος τρόπος τελέσεως τῶν ἱερῶν ἀκολουθιῶν, οἱ τελετουργικὲς λεπτομέρειες πού ἐφαρ-

μόζουμε στὴ Θεία Λειτουργία καὶ στὰ ἱερά μυστήρια, ἢ ὅλη τάξη πού ἐπικρατεῖ κατὰ τίς ἱεροπραξίες, βοηθοῦν στοὺ νὰ λαμβάνει χώρα μία λατρεία πού νὰ δοξάζει τὸν Θεὸ καὶ νὰ εἶναι στοὺ ὕφος τοῦ ἀνθρώπου. Ὁ ἀνθρώπος νὰ μπορεῖ νὰ ξαναβρίσκει τὴν ἄφεση τῶν ἁμαρτιῶν, τὴν συμφιλίωση καὶ τὴν καταλλαγὴν μέ τὸ Θεὸ, τὴν ἴαση τῶν ἀσθενειῶν, τὴν ἐνδυνάμωση γιὰ τὴν ἀναδοχὴ τῆς νέας ἀποστολῆς του, τὴ χάρη γιὰ νὰ πορευτεῖ μέ τὸ σύντροφό του καὶ τὰ παιδιὰ του στὴν κοινωνία τοῦ γάμου, τὸ ζωντανὸ ψωμί καὶ τὸ ζωντανὸ νερὸ γιὰ τὴν πορεία του στὴν ἀποβολὴ τῶν παθῶν καὶ τὴν κατάκτηση τῶν ἀρετῶν, τὴν εὐλογία τοῦ Θεοῦ γιὰ νὰ ἀναλάβει τὴν ἐργασία του καὶ τὰ ἔργα τῶν χειρῶν του, γιὰ νὰ μεταλάβει τῶν ἀγαθῶν τῆς γῆς καὶ νὰ μετέχει στὴ φύση καὶ νὰ τὴ χρησιμοποιεῖ φυλάσσει αὐτήν.

Ἐνας καὶ μοναδικὸς σκοπός.

Ἡ συγκρότηση τῆς Ἐκκλησίας;

Ἐκεῖνο, ὅμως, πού πρέπει νὰ συγκρατήσουμε εἶναι ὅτι ὅλες αὐτές οἱ λειτουργίες ὅσο καὶ νὰ διαφοροποιῶνται στὶς μορφές πού θὰ πάρουν ἐνεργοποιούμενες, δέν αὐτονομοῦνται, δέν λειτουργεῖ, δηλαδή, ἢ μία ἀνεξάρτητα ἀπὸ τὴν ἄλλη ἀλλὰ συντονίζονται, ἔτσι ὥστε ὅλες νὰ σκοπεύουν στὸν ἕνα καὶ μοναδικὸ σκοπὸ πού ἀναφέρθηκε. Ἐτσι, εἴτε δίδουμε μαρτυρία στὴν ἱεραποστολή, στοὺ κήρυγμα, στὴν κατήχηση, στὴ διδασκαλία, εἴτε συναγόμαστε γιὰ νὰ λατρεύουμε τὸ Θεὸ φιλοκαλῶς καὶ νὰ ἀγιασθοῦμε στὰ ἱερά μυστήρια τῆς Ἐκκλησίας μας, στὶς ἱερές ἀκολουθίες καὶ ἱεροπραξίες καὶ στοὺ κατ' ἐξοχὴν Μυστήριον τῆς Θείας Εὐχαριστίας στοὺ πλαίσιο τῆς θείας Λειτουργίας, εἴτε κοινωνοῦμε καὶ ἐπικοινωνοῦμε μεμονωμένα ἢ σέ μικρές καὶ μεγαλύτερες ὁμάδες εἴτε διακονοῦμε ὑπηρετώντας τὸν ἀνθρώπο στὶς ἀνάγκες του (φτώχεια, ἀρρώστια, ξενιτιά, ἀθλιότητα κοινωνικὴ καὶ ἀτομικὴ), φροντίδα μας εἶναι ὅλες αὐτές οἱ ἐνεργεῖες νὰ δείξουν στὸν ἀνθρώπο τὴ θέση του, πού ἀνήκει καὶ πού εἶναι καλεσμένος νὰ εἰσέλθει. Δηλαδή ἐνεργώντας κατὰ τὸν ἕνα ἢ τὸν ἄλλο τρόπο ὀφείλουμε νὰ ἔχουμε συνείδηση τῆς ποιμαντικῆς διαστάσεώς του, δηλαδή τί ἐξυπηρετεῖ καὶ πού σκοπεύει ὁ τρόπος μέ τὸν ὁποῖο ἐνεργοῦμε. Ἐμεῖς στὴν Ἐκκλησία δέν δίνουμε μαρτυρία γιὰ τὴ μαρτυρία, δέν ἀγιάζουμε γιὰ νὰ ἀγιάζουμε (σάν ὁ ἀγιασμός νὰ ἀφοροῦσε μό-

νο σέ αὐτόν πού ἀγιάζει ἢ ἀγιάζεται, σάν κάτι τό ἀτομικό καί τό μεμονωμένο), δέν κοινωνοῦμε ἢ ἐπικοινωνοῦμε ἢ σύν-κοινωνοῦμε γιά νά βρισκόμαστε ἀπλῶς σέ ἐπαφή ἢ σέ συζήτηση, δέν διακονοῦμε ἀπλῶς γιά νά διακονοῦμε καί νά παρέχουμε ὑπηρεσίες, μέ λίγα λόγια δέν ὑπηρετοῦμε κάποιο δόγμα ἀντίστοιχο ἐκείνου πού κηρύσσει ὅτι εἶναι «ἡ τέχνη γιά τήν τέχνη». "Ὅ,τι γίνεται στήν Ἐκκλησία γίνεται γιά τήν Ἐκκλησία. Γιά νά αισθανθοῦν οἱ ἄνθρωποι ὅτι γίνονται Ἐκκλησία, ὅτι ἀνήκουν στήν Ἐκκλησία, ὅτι συνάγονται σ' αὐτή τή νέα μονάδα καί ὅ,τι τούς παρέχεται, ἔχει τήν πηγὴ του σ' αὐτόν τόν νέο τρόπο διαχειρίσεως, πού ὀφείλεται στή φανέρωση τῆς Οἰκονομίας τοῦ Θεοῦ στόν κόσμο.

Ξαφνικά οἱ ἄνθρωποι συνειδητοποιοῦν ὅτι δέν εἶναι ριγμένοι καί χαμένοι σ' ἓνα κόσμο ἄσχετο καί κενό νοήματος, ὅπως ὀρισμένοι εὐαγγελίζονται" ἀνήκουν σέ μία καινὴ ἀνθρωπότητα, πού συνάγεται καί συγκεντρώνεται περὶ τόν ἓνα Ποιμένα καί Σωτῆρα Θεό, βρίσκονται στήν περιφέρεια ἑνός κύκλου πού ὅσο πλησιάζουν πρὸς τό κέντρο του τόσο προσεγγίζουν ὁ ἓνας τόν ἄλλο περισσότερο, γιά νά γίνουν τελικά ὅλοι "Ἐνα, "Ἐνα μέ τόν "Ἐνα Θεό (ἀσυγχύτως, ἀτρέπτως, ἀδιαιρέτως, ἀχωρίστως). Μεγαλειώδη εἰκόνα ἀλλά καί πραγμάτωση αὐτῆς τῆς ἐνότητας, αὐτῆς τῆς «παγκόσμιας σύναξης» ἔχουμε στή σφραγίδα τοῦ προσφερομένου γιά τὴ θεία Εὐχαριστία ἄρτου. Ἐν παρατάξει ἀποτυπώνεται τό πλή-

ρωμα, «σύμπασα ἡ Ἐκκλησία», τῆς ὁποίας τὰ μέλη εἶναι σφιχτοδεμένα σέ μίαν ἄρρηκτη ἐνότητα. Ἡ πραγματικότητα αὐτὴ ἀποδίδεται θαυμάσια στή Διάταξη τῆς Προσκομιδῆς τὴν συντεθεῖσα ὑπὸ τοῦ Πατριάρχου Φιλοθέου: "Ἴδωμεν δέ πῶς καί διὰ τούτου τοῦ θείου τύπου καί τοῦ λόγου τῆς ἱερᾶς προσκομιδῆς τόν Ἰησοῦ αὐτόν καί τὴν Ἐκκλησίαν αὐτοῦ σύμπασαν ὀρῶμεν. Μέσον αὐτόν τόν Χριστόν, τό ἀληθινὸ φῶς, τὴν ζωὴν τὴν αἰώνιον Κεκτημένην ὑπὸ Αὐτοῦ καί συνεχόμενην. Αὐτός γάρ διὰ τοῦ ἄρτου μέσον ἐστι. Ἡ μήτηρ δέ διὰ τῆς μερίδος ἐκ δεξιῶν, ἄγγελοι δέ καί ἅγιοι ἐξ ἀριστερῶν, ὑποκάτω δέ ἅπαν τῶν αὐτῶν πιστευσάντων εὐσεβὲς ἄθροισμα. Καί τοῦτο ἐστὶ τό μέγα μυστήριον Θεός ἐν ἀνθρώποις καί Θεός ἐν μέσῳ θεῶν, θεοῦμενων ἐκ τοῦ κατὰ φύσιν ὄντος Θεοῦ σαρκωθέντος ὑπὲρ αὐτῶν. Καί τοῦτο ἡ μέλλουσα βασιλεία καί τῆς αἰωνίου ζωῆς τό πολίτευμα. Θεός μεθ' ἡμῶν ὀρώμενός τε καί μεταλαμβάνόμενος. Καί οὐ χώρα ἀπίστοις, οὐδέ γε μὴν ἑτερόφροσι. Τίς γάρ κοινωνία φωτὶ πρὸς σκότος; Ἐπει καί ἐξάρουσι, φησί, τούς πονηρούς ἐκ μέσου τῶν δικαίων οἱ ἄγγελοι». Αὐτὴ τὴν ἀπεικόνιση προσεγγίσεως καί ἐγγύτητας χρησιμοποιώντας τόν γεωμετρικὸ κύκλο ὡς βοηθητικὸ σχῆμα περιγράφει ὁ ἀββάς Δωρόθεος στήν ΣΓ' Διδασκαλία του (Περὶ τοῦ μὴ κρίνειν τόν πλησίον, παρ. 78, 1981, Ἀββᾶ ΔΩΡΟΘΕΟΥ, Ἔργα Ἀσκητικά, ἔκδ. Ἐτοιμασία», Ἀθῆναι 1981, σ. 202-203).

ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΕΙΣ

«Έφαρμογή του ν. 1611/1950 και του ν. 2216/1994 ἐπί τῶν διαθεσίμων κεφαλαίων τῶν ἐκκλησιαστικῶν νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου»

Τοῦ Θεοδώρου Δ. Παπαγεωργίου, Δικηγόρου,
Εἰδ. Νομικοῦ Συμβούλου παρὰ τῆ Ἱερᾶ Συνόδου
τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος

ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΙΣ 103/2010

Δυνάμει τῆς ἀποφάσεως τοῦ Διοικητοῦ τῆς Τραπεζῆς τῆς Ἑλλάδος (ΦΕΚ Β΄ 2307/2009) δίδεται ἡ ἐντολή εἰς τὴν Διεύθυνσιν Ἐποπτείας Πιστωτικοῦ Συστήματος πρὸς διενέργειαν ἐλέγχων τηρήσεως τῶν διατάξεων τοῦ ν. 1611/1950 «Περὶ καταθέσεων Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου καὶ Ἀσφαλιστικῶν Ταμείων» (Α΄ 304), ὅπως συνεπληρώθη διὰ τοῦ νομοθετικοῦ διατάγματος 2999/1954.

Αἱ ὑπὸ συζήτησιν διατάξεις τοῦ νόμου 1611/1950 καὶ τοῦ ν. 2216/1994 ἔχουν ὡς ἀκολουθῶς. Ὁ νόμος 1611/1950 καὶ ὁ νόμος 2216/1994 ἐφαρμόζονται ἐπὶ «δημοσίων ὀργανισμῶν», οἱ ὁποῖοι κατὰ τὸν ὀρισμὸν τοῦ ἀρθροῦ 2 τοῦ ν. 1611/1950, ἴτοι:

«*“Δημόσιοι Ὄργανισμοί” ὑπαγόμενοι εἰς τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος Νόμου νοοῦνται τὰ πάσης φύσεως Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου, ὡς καὶ τὰ πάσης φύσεως Ἀσφαλιστικά Ταμεῖα Δημοσίου ἢ Ἰδιωτικοῦ Δικαίου.*»

Κατ’ ἀρθρον 2 τοῦ νόμου 1611/1950:

«1. Ἀπὸ τῆς 1ης Ἰανουαρίου 1951 πάντα τὰ ἐπενδύμενα ὑπὸ μορφήν ἐντόκου καταθέσεως κεφάλαια τῶν κατὰ τὸ ἀρθρον 1 τοῦ παρόντος νόμου Δημοσίων Ὄργανισμῶν παρακατατίθενται παρὰ τῆ Τραπεζῆς τῆς Ἑλλάδος, ἥτις ἐνεργεῖ ἐν προκειμένῳ ὡς Διαχειριστικὸν ὄργανον συμφῶνως πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος νόμου.

Διὰ πᾶσαν ἐπιτρεπομένην κατὰ νόμον ἐπένδυσιν κεφαλαίων τῶν Δημοσίων Ὄργανισμῶν, ὑπὸ πᾶσαν μορφήν, πλὴν τῆς κατὰ τὸ παρὸν ἀρθρον καταθέσεως παρὰ τῆ Τραπεζῆς τῆς Ἑλλάδος,

ἀπαιτεῖται προηγουμένη ἐγκριτικὴ ἀπόφασις τῆς Νομισματικῆς Ἐπιτροπῆς.

Ἡ παροχὴ ὑπὸ τῶν Δημοσίων Ὄργανισμῶν δανείων πάσης φύσεως ἄλλων χορηγήσεων ὑπὸ οἰανδήποτε μορφήν, πρὸς τοὺς ὑπαλλήλους τοὺς ἠσφαλισμένους ἢ τοὺς συνταξιούχους αὐτῶν, δύναται νὰ γίνεταί μόνον κατόπιν προηγουμένης ἐγκριτικῆς ἀποφάσεως τῆς Νομισματικῆς Ἐπιτροπῆς. Συμβάσεις καὶ ἄλλαι δικαιοπραξίαι περὶ ἐπενδύσεως ἢ χορηγήσεως, καταρτιζόμεναι ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος ἄνευ προηγουμένης ἐγκριτικῆς ἀποφάσεως τῆς Νομισματικῆς Ἐπιτροπῆς εἶναι ἄκυροι, ἀνεξαρτήτως τῶν ὑπὸ τοῦ ἀρθρο. 4 τοῦ παρόντος προβλεπομένων κυρώσεων.

2. Πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον ἰδρύεται παρὰ τῆ Τραπεζῆς τῆς Ἑλλάδος ἴδιος λογαριασμὸς ὑπὸ τὸν τίτλον Εἰδικὸς Λογαριασμὸς Διαχειρίσεως Διαθεσίμων Ὄργανισμῶν, ὅστις θὰ κινήται συμφῶνως πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος νόμου.

3. Ἀπὸ τῆς 1ης Ἰανουαρίου 1951 οὐδεμία Τράπεζα ἢ Τραπεζικὸς Ὄργανισμὸς θὰ ἀποδέχεται κατάθεσιν παρ’ αὐτῶ ὑπὸ οἰανδήποτε μορφήν κεφαλαίων τῶν κατὰ τὸ ἀρθρον 1 τοῦ παρόντος νόμου Δημοσίων Ὄργανισμῶν.

4. Πᾶσαι αἱ κατὰ τὴν 31.12.50 καταθέσεις παρὰ Τραπεζαῖς ἢ Τραπεζικοῖς Ὄργανισμοῖς κεφαλαίων τῶν κατὰ τὸ ἀρθρον 1 τοῦ παρόντος νόμου Δημοσίων Ὄργανισμῶν μεταφέρονται δυνάμει τῆς παρουσίας διατάξεως καὶ ἄνευ ἐτέρας ἐντολῆς εἰς πίστῳσιν τοῦ κατὰ τὴν προηγουμένην παρ. 2 Εἰδικοῦ Λογαριασμοῦ παρὰ τῆ Τραπεζῆς τῆς Ἑλλάδος καὶ ἐπ’ ὀνόματι τοῦ δικαιοῦχου Νομικοῦ Προσώπου.»

Ἐπί πλέον κατά τό ἄρθρον 4 παρ. 3-4 τοῦ ὡς ἄνω νόμου:

«3. Ἡ ὑπό Δημοσίου τινός Ὄργανισμοῦ ἀνάθεσις τῆς ταμιακῆς του διαχειρίσεως εἰς Τράπεζαν ἢ Τραπεζικόν Ὄργανισμόν, περιορίζεται ἀποκλειστικῶς εἰς τήν εἰσπραξίν καί πληρωμήν τακτικῶν μόνον ἐσόδων καί δαπανῶν, τοῦ οἰκείου Δημοσίου Ὄργανισμοῦ. Αἱ Τράπεζαι ἢ οἱ Τραπεζικοί Ὄργανισμοί ὑποχρεοῦνται νά μεταφέρωσιν ἀνά δεκαπενθήμερον καί μετά τήν κάλυψιν τῶν εἰς αὐτό ἐμπιπουσῶν δαπανῶν, ἐν ὀνόματι τοῦ οἰκείου Δημοσίου Ὄργανισμοῦ εἰς τόν κατά τήν παρ. 2 τοῦ ἄρθρου 2 “Εἰδικόν Λογαριασμόν Διαχειρίσεως Διαθεσίμων Δημοσίων Ὄργανισμῶν”, πᾶν πῶρον πέραν τοῦ ἀναγκαιοῦντος ἀποκλειστικῶς διά τās πληρωμάς τῶν τακτικῶν δαπανῶν τοῦ ἐπομένου δεκαπενθήμερου. ...

4. Ἀπαγορεύεται ἡ παρά τῶν Τραπεζῶν ἢ Τραπεζικῶν Ὄργανισμῶν καταβολή τόκου, προμηθείας ἢ ἐτέρου ἀνταλλάγματος ἀμέσου ἢ ἐμμέσου πρὸς τοὺς Δημοσίους Ὄργανισμούς, ἐπὶ τῶν λογαριασμῶν τῆς ταμιακῆς διαχειρίσεως αὐτῶν.»

Κατά δέ τό ἄρθρον τρίτον του νόμου 2216/1994 (Α' 83):

«1. Τά διαθέσιμα, πλὴν τῆς ταμιακῆς διαχείρισης, κεφάλαια τῶν δημοσίων ὀργανισμῶν καί ἀσφαλιστικῶν ταμείων, τά μὴ ἐπενδύμενα κατά τίς διατάξεις τῶν ἄρθρων 13 τοῦ ν. 1902/1990 (ΦΕΚ 138 Α) καί 14 τοῦ ν. 2042/1992 (ΦΕΚ 75 Α') ὡς καί τῶν κοινῶν ἀποφάσεων τῶν Ὑπουργῶν Ἐθνικῆς Οἰκονομίας, Οἰκονομικῶν καί τοῦ Διοικητῆ τῆς Τραπεζῆς τῆς Ἑλλάδος, πού ἐκδίδονται βάσει τῆς νομοθετικῆς ἐξουσιοδότησης τοῦ ἄρθρου 2 παρ. 1 τοῦ ν.δ. 3856/1958, σέ συνδυασμό μέ τό ἄρθρο 2 παρ. 1 τοῦ ν. 1266/1982 (ΦΕΚ 81 Α') μεταφέρονται ὑποχρεωτικά στήν Τράπεζα τῆς Ἑλλάδος.»

Κατά τό ἄρθρον 13 τοῦ ν. 1902/1990 (Α' 138):

«1. Ἀπό τή δημοσίευση τοῦ παρόντος καί ἐφεξῆς οἱ φορεῖς κοινωνικῆς ἀσφάλισης καί λοιποὶ δημοσίοι ὀργανισμοί, ὅπως αὐτοὶ ὀρίζονται στόν ἀ.ν. 1611/1950, ἀπολαμβάνουν γιά τίς καταθέσεις τους τοῦ ἀ.ν. 1611/1950 ἐπιτόκιο καταθέσεων ταμειευτηρίου. Ὁμοίως ἐπιτρέπεται στίς τράπεζες καί τραπεζικούς ὀργανισμούς νά καταβάλλουν τόκο στά κατατεθειμένα ὑπόλοιπα τῆς τα-

μιακῆς διαχείρισης τῶν ὡς ἄνω φορέων καί λοιπῶν δημοσίων ὀργανισμῶν. Πᾶσα ἀντίθετη διάταξη καταργεῖται.»

Ἐνῶ τέλος κατά τό ἄρθρον 14 τοῦ νόμου 2042/1992 (Α' 75), ὡς ἐτροποποιήθη, ἐπετρόπη ἀναδρομικῶς (ἀπό 23.12.1980) ἡ ἐπένδυσις ἕως ὁρισμένου ποσοστοῦ τῶν διαθεσίμων κεφαλαίων τῶν Ν.Π.Δ.Δ. ὑπό στενάς προϋποθέσεις:

«1. Ἐπιτρέπεται ἡ διάθεση ἀπό τοὺς δημοσίους ὀργανισμούς καί τά ἀσφαλιστικά ταμεῖα μέχρι ποσοστοῦ εἴκοσι τοῖς ἑκατό (20%) ἐτησίως ἀπό τά κατατεθειμένα στήν Τράπεζα τῆς Ἑλλάδος (ἢ ἄλλη τράπεζα) βάσει τοῦ ἀ.ν. 1611/1950 διαθέσιμα κεφάλαιά τους, γιά ἐπενδύσεις σέ ἀκίνητα καί σέ κινητές ἀξίες, σύμφωνα μέ τήν παράγραφο 1 τοῦ παρόντος ἄρθρου, μέ τοὺς πῶ κάτω ὅρους καί προϋποθέσεις:

1. Τό ἐντός τοῦ πῶ πάνω συνολικοῦ ὀρίου (20%) διατιθέμενο ποσό μπορεῖ νά ἐπενδυθεῖ κατά ποσοστό 40% αὐτοῦ σέ ἀκίνητα καί κατά τό ὑπόλοιπο 60% σέ χρεόγραφα.

2. Τά ἐνδιαφερόμενα ἀσφαλιστικά ταμεῖα ἢ ὀργανισμοί μποροῦν, ἐφόσον ἐπιθυμοῦν, νά προβοῦν σέ ἐπένδυση μόνο σέ ἀκίνητα ἢ μόνο σέ κινητές ἀξίες, σύμφωνα μέ τήν παράγραφο 1 τοῦ παρόντος ἄρθρου, μέ τόν περιορισμό ὅτι τό ποσό πού θά διατεθεῖ δέν θά ὑπερβαίνει τό πῶ πάνω καθοριζόμενο ποσοστό γιά κάθε περίπτωση, δηλαδή τό 40% ἢ 60% ἀντίστοιχα τοῦ ἐνός δεκάτου τῶν διαθέσιμων κεφαλαίων τους.

3. Κατά τόν ὑπολογισμό τοῦ ποσοστοῦ (20%), πού μπορεῖ νά διατεθεῖ γιά τόν πῶ πάνω σκοπό ἀπό τό σύνολο τῶν ρευστῶν διαθεσίμων κεφαλαίων κάθε ὀργανισμοῦ ἢ ταμείου, θά προστίθενται τά τακτικά ἔσοδά του, τά προβλεπόμενα στόν ἀρμοδίως ἐγκεκριμένο προϋπολογισμό του γιά τό ἔτος κατά τό ὁποῖο ὑποβάλλεται ἡ αἴτηση διάθεσης κεφαλαίων, θά ἀφαιροῦνται δέ στή συνέχεια:

α) Ποσό πού ἀντιστοιχεῖ εἴτε στό ἡμισυ τῶν προβλεπομένων στόν ἐν λόγω προϋπολογισμό τοῦ Ὄργανισμοῦ ἢ Ταμείου τακτικῶν δαπανῶν αὐτοῦ, ἐάν ἡ ἀναλογική σχέση μεταξύ τῶν ἀσφαλισμένων του, ἐν ἐνεργείᾳ ὑπαλλήλων καί συνταξιούχων εἶναι τουλάχιστον 3 πρὸς 1, εἴτε στό σύνολο τῶν ἐτησίων τακτικῶν δαπανῶν του, πού ἔχουν προϋπολογισθεῖ ἐάν ἡ ἐν λόγω σχέση τῶν ἐν ἐνεργείᾳ

ύπαλλήλων προς τούς συνταξιούχους είναι δυσμενέστερη.

β) Ποσό ίσο προς τό άχρησιμοποίητο ύπόλοιπο, πού ύφίσταται κατά τήν ύποβολή τής αίτησης άπό χορηγηθεϊσες ήδη έγκρίσεις διάθεσης κεφαλαίων για έπενδύσεις σέ χρεόγραφα και άκίνητα.

2. Η άνάληψη τών άπαιτουμένων κεφαλαίων τών άσφαλιστικών ταμείων και λοιπών δημοσίων όργανισμών για τίς πίο πάνω έπενδύσεις θα πραγματοποιείται βάσει έντολής προς τήν τράπεζα στην όποία είναι κατατεθειμένα τά διαθέσιμα κεφάλαια κάθε όργανισμοϋ και θα συνοδεύεται άπό τή σχετική άπόφαση τοϋ Δ.Σ. αϋτοϋ, καθώς και έγγραφο τοϋ έποπτεύοντος ύπουργείου περί τής συνδρομής τών όρων και προϋποθέσεων τοποθέτησης τών διαθεσίμων πού καθορίζονται μέ τό άρθρο αϋτό.»

Κατ' άρθρον 15 παρ. 11 ν. 2469/1997 (Α' 38) όρίζεται ως προς τόν τρόπον διαχειρίσεως τών διαθεσίμων ύπό τής Τραπεζής τής Έλλάδος ότι:

«11. α. Τά σύμφωνα μέ τό τρίτο άρθρο τοϋ ν. 2216/1994 (ΦΕΚ 83 Α') διαθέσιμα, στα όποια περιλαμβάνονται και τά διαθέσιμα τών νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου, συνιστοϋν τό Κοινό Κεφάλαιο τών νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου και άσφαλιστικών φορέων (Κ.Κ.Ν.Π.Δ.Δ. και Α.Φ.), τό όποιο διαχειρίζεται ή Τράπεζα τής Έλλάδος σύμφωνα μέ τούς κανόνες β' έως η' τής παρούσας παραγράφου. ...

γ. Τό ένεργητικό τοϋ Κ.Κ.Ν.Π.Δ.Δ. και Α.Φ. έπενδύεται σέ κινητές άξίες τοϋ Έλληνικού Δημοσίου.

...στ. Τά Ν.Π.Δ.Δ. και Α.Φ. πού συμμετέχουν σέ αϋτό δύνανται νά ζητήσουν άπό τήν Τράπεζα τής Έλλάδος τήν άνάληψη συγκεκριμένων χρηματικών ποσών και μέχρι τής άξίας τής καταθέσεώς τους στό Κοινό Κεφάλαιο. Η Τράπεζα τής Έλλάδος καταβάλει τό αίτούμενο ποσό στό Ν.Π.Δ.Δ. και Α.Φ., μειουμένης αναλόγως τής μερίδας συμμετοχής τοϋ αίτούντος στό Κοινό Κεφάλαιο. Η Τράπεζα τής Έλλάδος δικαιούται μέ πράξη τοϋ Διοικητή της νά όρίζει τό όριο τών αναλαμβανόμενων ποσών πέραν τοϋ όποίου θα άπαιτείται άπλή προειδοποίηση προκειμένου νά πραγματοποιηθεί ή έκταμίευση. Οί πράξεις αϋτές θα κοινοποιούνται στα Ν.Π.Δ.Δ. και Α.Φ. Οί πρόσοδοι

πού αναλογοϋν σέ αναληφθέντα ποσά καταβάλλονται στους δικαιούχους στό τέλος τής διαχειριστικής περιόδου.»

Έν όλίγοις, κατά τās ανωτέρω διατάξεις διά τά χρηματικά διαθέσιμα (και ως τέτοια νοοϋνται τά κεφάλαιά των, όσα δέν άπαιτοϋνται διά τās τακτικές δαπάνας) τών νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου επιβάλλεται ή παρακατάθεση των εις τήν Τράπεζαν τής Έλλάδος, ήτις «ως Διαχειριστικόν όργανον» (βλ. άρθρον 2 παρ. 1 τοϋ ν. 1611/1950) θα έπενδύη κατά τās διατάξεις τοϋ νόμου 1611/1950 και τοϋ ν. 2469/1997 τά έν λόγω κεφάλαια εις κινητάς άξίας τοϋ Έλληνικού Δημοσίου (π.χ. όμολογα), ένϋ άργότερον έπετρόπη κατ' έξαίρεσιν και δή και αναδρομικώς (άπό 23.12.1980) εις τά Ν.Π.Δ.Δ. ή έπένδυσις τών κατατεθειμένων έν τή Τραπεζή τής Έλλάδος (ή παρ' έτέρα τραπέζη) διαθεσίμων κεφαλαίων των εις άκίνητα και κινητάς άξίας μόνον έως ποσοστοϋ 20% έτησίως.

Οί παραπάνω κανόνες δικαίου συνιστοϋν διατάξεις λογιστικού τών νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου, ήτοι κανόνας διοικήσεως και διαχειρίσεως τής περιουσίας των.

Όσοσον διαχειριστικόν όργανον τών διαθεσίμων κεφαλαίων τής Έκκλησίας τής Έλλάδος, τών Ι. Μητροπόλεων, Ι. Μονών κ.λπ. είναι κατά τόν νεότερον τοϋ νόμου 1611/1950 Καταστατικόν Χάρτην τής Έκκλησίας τής Έλλάδος (ν. 590/1977) ή Διαρκής Ίερά Σύνοδος, ό Μητροπολίτης, τά Ήγουμενοσυμβούλια κ.λπ.

Ό τρόπος διοικήσεως τής έκκλησιαστικής περιουσίας, συνεπώς και τών χρηματικών διαθεσίμων ρυθμίζεται κατ' έξουσιοδότησιν τοϋ Κ.Χ.Ε.Ε. (ν. 590/1977). Έν προκειμένω διά τήν Έκκλησίαν τής Έλλάδος ό Κανονισμός ύπ' άριθμ. 158/2003 (άρθρον 11 παρ. 8 και 9) -ως και ό νεότερος ύπ' άριθμ. 211/2010- επιτρέπει τήν παρακατάθεσην χρηματικών διαθεσίμων εις πιστωτικά ιδρύματα και τήν άγοράν κινητών άξιών (κατά παρεκκλισιν τών όρισμών τοϋ ν. 1611/1950). Ό Καταστατικός Χάρτης, ως νόμος νεώτερος και ειδικώτερος τοϋ νόμου 1611/1950, επικρατεί τών ρυθμίσεων τοϋ ν. 1611/1950 έν συνδυασμῶ δέ και προς τήν μεμονωμένην, αλλά άπολύτως ένδεικτικήν έξαίρεσιν τών θρησκευτικών Ν.Π.Δ.Δ. άπό τοϋ πεδίου έφαρμογής τοϋ ν.δ. 496/1974 «Περί λογιστικού τών

Ν.Π.Δ.Δ.» παρέχεται ασφαλής ένδειξις ότι ο Καταστατικός Χάρτης επιτρέπει την θέσπιση παρεκκλίσεων από τό δημόσιον λογιστικόν ἢ ἐν πάσῃ περιπτώσει τό λογιστικόν δίκαιον τῶν Ν.Π.Δ.Δ. Τοῦτο ἀνεγνώρισε (κατά πλειονοψηφίαν) καί ἡ ἀπόφασις ὑπ' ἀριθμ. 196/2010 τῆς Ὀλομελείας τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου. Ὅσον ἀφορᾷ εἰς τάς Μητροπόλεις καί Ἐνορίας, ἐν ὄψει μή εἰσέτι ψηφίσεως τοῦ Κανονισμοῦ λογιστικοῦ τῶν ἐκκλησιαστικῶν Ν.Π.Δ.Δ., συνεχίζουσιν ἰσχύουσαι αἱ διατάξεις τοῦ ἄρθρου 21 τοῦ Κανονισμοῦ ὑπ' ἀριθμ. 1/1969, αἱ ὁποῖαι ὀρίζουν ὡς διαχειριστὴν τῶν προσόδων ἐκάστης Ἱ. Μητροπόλεως τὸν Μητροπολίτην, ὑποχρεούμενον νά τηρεῖ τό ἐνιαῖον λογιστικόν σύστημα, τό ὁποῖον θά ἐνεκρίνεται ὑπό τῆς Δ.Ι.Σ.. Ἡ μή ἔκδοσις ἕως σήμερον τοῦ ἐν λόγῳ Κανονισμοῦ δέν δύναται νά ἐπιστηρίξη τό ἐπιχείρημα ὅτι δέν ὑφίσταται ἡ δυνατότης παρακαταθέσεως τῶν κεφαλαίων τῆς Ἱ. Μητροπόλεως εἰς ἄλλην πλὴν τῆς Τραπεζῆς τῆς Ἑλλάδος τράπεζαν οὔτε ὅτι ὁ Μητροπολίτης στερεῖται τῆς διαχειριστικῆς ἐξουσίας, τὴν ὁποίαν ἐπιφυλάσσουν εἰς αὐτόν οἱ Ἱ. Κανόνες καί τό ἄρθρον 30 τοῦ Κ.Χ.Ε.Ε., διότι, ἄς μὴ λησμονεῖται, ὅτι κατὰ βάσιν ὁ νόμος 1611/1950 καθιστᾷ τὴν Τράπεζαν τῆς Ἑλλάδος ὡς διαχειριστικόν ὄργανον τῆς περιουσίας τῶν Ν.Π.Δ.Δ., ἐπομένως ὄργανον ἀσκήσεως τῶν συμφύτων πρὸς τὴν διαχειριστικὴν ιδιότητα ἐξουσιῶν. Ἐν ὀλίγοις, ἡ μή ἔκδοσις Κανονισμοῦ δέν καθιστᾷ ἐν γένει ἀδρανῆ τὴν δεδομένην ἐκ τοῦ Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος καί τῶν Ἱ. Κανόνων ἐξουσίαν, διότι ὁ ἐκδοθησόμενος Κανονισμὸς θά ἐρρῦθμιζε ὄχι τό «ἐάν» εἶναι ἀρμόδιος ὁ Μητροπολίτης (περὶ τὴν διαχείρισιν), ἀλλὰ τό «πῶς» θά ἀσκεῖ τὴν ἐν λόγῳ ἀρμοδιότητα. Ὡς πρὸς τοὺς Ἱ. Ναοὺς ὁ Κανονισμὸς ὑπ' ἀριθμ. 8/1979 περιέχει κανόνας λογιστικοῦ ὀρίζων ὅτι τό Ἐκκλησιαστικόν Συμβούλιον διοικεῖ τὰς προσόδους τῆς Ἐνορίας (ἄρθρον 7) καί διαθέτει αὐτάς διὰ συγκεκριμένους σκοποὺς (ἄρθρον 6 παρ. 1) καί καταθέτει τό ὑπόλοιπον εἰς πιστωτικόν ἴδρυμα κατὰ τό ἄρθρον 6 παρ. 3. Ὡς πρὸς τὰς Ἱ. Μονὰς ἐλλείπει μεταγενεστέρα του ν. 1611/1950 εἰδικὴ διάταξις περὶ τῆς διαθέσεως τῶν χρηματικῶν διαθέσιμων των, ὡστόσον τό Ἦγουμενοσυμβούλιον ὀρίζεται γενικῶς ὡς διαχειριστι-

κόν ὄργανον τῆς περιουσίας κατὰ τό ἄρθρον 39 παρ. 6 τοῦ ν. 590/1977. Ὡς πρὸς τό Διορθόδοξον Κέντρον τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ὑφίσταται ἡ (ἐκδοθεῖσα δυνάμει τῆς ἐξουσιοδοτήσεως τοῦ ἄρθρου 41 παρ. 3 τοῦ ν. 590/1977) διάταξις τοῦ ἄρθρου 4 παρ. 2 τοῦ Κανονισμοῦ ὑπ' ἀριθμ. 132/1999 περὶ καταθέσεως τῶν προσόδων παρὰ ἀναγνωρισμένῳ πιστωτικῷ ἴδρυματι. Ὡς πρὸς τὴν Ἀποστολικὴν Διακονίαν τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος δέν ὑφίσταται ἐπίσης νεωτέρα του νόμου 1611/1950 διάταξις λογιστικοῦ δικαίου.

Αἱ παραπάνω διατάξεις λογιστικοῦ δικαίου, αἱ ὁποῖαι πόρρω ἀπέχουν τοῦ χαρακτηρισμοῦ των ὡς πλήρους «συστήματος» λογιστικοῦ δικαίου, τίθεται ἐκ πρώτης ὄψεως ἐν ἀμφιβόλῳ, διότι ὅτι ὁ νόμος 2216/1994 (ἄρθρον τρίτον παρ. 1) θεσπίζει ὡς νεώτερον τοῦ Καταστατικοῦ Χάρτου νομοθέτημα τὴν ὑποχρέωσιν παρακαταθέσεως τῶν ἐν λόγῳ κεφαλαίων εἰς τὴν Τράπεζαν τῆς Ἑλλάδος («*Τὰ διαθέσιμα, πλὴν τῆς ταμειακῆς διαχείρισης, κεφάλαια τῶν δημοσίων ὀργανισμῶν καί ασφαλιστικῶν ταμείων... μεταφέρονται ὑποχρεωτικὰ στὴν Τράπεζα τῆς Ἑλλάδος*»). Ὁ νόμος 2469/1997 ἐπέφερεν μίαν –κατὰ φαινόμενον μόνον– μεταβολήν: χωρὶς νά ἀναιρεῖ τὴν κατὰ τό ἄρθρον τρίτον τοῦ ν. 2216/1994 ὑποχρέωσιν παρακαταθέσεως ἐν τῇ Τραπεζῇ τῆς Ἑλλάδος τῶν διαθέσιμων κεφαλαίων τῶν Ν.Π.Δ.Δ. ἐπιτρέπει εἰς τὰ Ν.Π.Δ.Δ., τὰ ὁποῖα συμμετέχουν εἰς τό Κοινόν Κεφάλαιον Ν.Π.Δ.Δ. τῆς Τραπεζῆς τῆς Ἑλλάδος νά ζητήσουν τὴν ἀνάληψιν συγκεκριμένων χρηματικῶν ποσῶν καί μέχρις τῆς ἀξίας τῆς καταθέσεώς των εἰς τό Κοινόν Κεφάλαιον, ἐνῶ ἡ Τράπεζα τῆς Ἑλλάδος δικαιούται διὰ πράξεως τοῦ Διοικητοῦ τῆς νά ὀρίξη τό ὄριον τῶν ἀναλαμβανομένων ποσῶν, πέραν τοῦ ὁποῖου θά ἀπαιτεῖται ἀπλῆ προειδοποίησις προκειμένου νά πραγματοποιηθῇ ἡ ἐκταμίευσις (ἄρθρον 15 παρ. 11 περ. στ'). Ἡ ἐν λόγῳ διάταξις φαίνεται ἐκ πρώτης ὄψεως νά ἀναιρεῖ ἐν μέρει τὴν ὑποχρέωσιν διαρκοῦς τηρήσεως τῶν διαθέσιμων κεφαλαίων ἐν τῇ Τραπεζῇ τῆς Ἑλλάδος, ἐπιτρέπουσα τὴν ἀνάληψιν των, ὡστόσον ὑπό τό δεδομένον ὅτι κατὰ τό ἐν λόγῳ ἄρθρον ἐπιτρέπεται ἡ ἀνάληψις συγκεκριμένων χρηματικῶν ποσῶν, ἐρμηνευτικῶς προκύπτει ὅτι ἐν ὄψει μή καταργήσεως τοῦ βασικοῦ κανόνος τοῦ

άρθρου τρίτου παρ. 1 του ν. 2216/1994 δύνανται νά αναληφθούν συγκεκριμένα χρηματικά ποσά, έφ' όσον έξυπηρετούν ανάγκας ταμειακής διαχείρισης του Ν.Π.Δ.Δ. ή προκειμένου νά έπενδυθούν έως ποσοστού 20% έτησίως εις ακίνητα ή κινητάς άξιας (άρθρον 14 του ν. 2042/1992).

Έξεταστέον ζήτημα δημιουργείται φαινομενικώς, όχι τόσοσν εκ του νόμου 1611/1950, όσον εκ των νεωτέρων του Κ.Χ.Ε.Ε. κανόνων των άρθρων τρίτου του ν. 2216/1994 και 15 παρ. 11 του ν. 2469/1997, οι όποιοι προβλέπουν τήν ύποχρέωσιν παρακαταθέσεως των διαθεσίμων κεφαλαίων των Ν.Π.Δ.Δ. εις τήν Τράπεζαν τής Έλλάδος και τήν επένδυσιν των ύπ' αυτής εις κινητάς άξιας του Έλληνικού Δημοσίου. Όσον άφορᾶ εις τό έρώτημα εφαρμογής των παραπάνω ρυθμίσεων επί των εκκλησιαστικών νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου του άρθρου 1 παρ. 3 του ν. 590/1977 λεκτέα τά κατωτέρω:

I. Τά νομικά πρόσωπα του άρθρου 1 παρ. 4 του ν. 590/1977, άν και νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου αποτελούν «μή κυβερνητικές όργανώσεις», δηλαδή «πρόσωπα διάφορά του Κράτους από τό όποιο είναι έντελώς άνεξάρτητα» κατά τήν φράσιν του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου των Δικαιωμάτων του Άνθρώπου (ΕυρΔΔΑ Έγρές Μονές κατά Έλλάδος, άπόφασις ύπ' αριθμ. 492/09.12.1994, ΝοΒ 1996, 294), διότι ό νομοθέτης προσέδωσε εις αυτά νομικήν προσωπικότητα δημοσίου δικαίου άποβλέπων απλώς νά εξασφαλίση εις αυτά τήν αυτήν (αύξημένην) νομικήν προστασίαν έναντι τρίτων, τής όποίας απολαύουν τά λοιπά Ν.Π.Δ.Δ. (βλ. επίσης εις τήν άπόφασιν του Ευρ. Δικαστηρίου Schuth c. Allemagne σελ. 23 (σκέψις 54) και Obst c. Allemagne (σελ. 17 σκέψις 40), όπου αναφέρει τό Ευρωπαϊκόν Δικαστήριον ότι, παρ, ό,τι αί Έκκλησίαι εις κράτη, όπως εις τήν Γερμανίαν, έχουν νομικήν μορφήν δημοσίου δικαίου δέν άσκούν «προνομιακήν δημοσίαν έξουσίαν» βλ. επίσης άποφάσεις Rommelfänger c. Allemagne, no 12242/86, décision de la Commission du 6 septembre 1989, Décisions et rapports 62, 151, Finska Församlingen i Stockholm et Teuvo Hautaniemi c. Suède, décision de la Commission du 11 avril 1996, no 24019/94, et Predota c. Autriche (déc.), no 28962/95, 18 janvier 2000, πρβλ. και

Γνμδ ΝΣΚ 796/1991). Λόγω τής ιδιαιτερότητος των εκκλησιαστικών νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου (δηλ. είναι φορείς άτομικών δικαιωμάτων έναντι του Κράτους) είναι άντισυνταγματική και όπωσδήποτε άντίθετη προς τήν Ε.Σ.Δ.Α. οιαδήποτε έρμηνεία του νόμου 1611/1950 και των έπομένων του σχετικών διατάξεων, ή όποία οδηγεί εις τήν εφαρμογήν του και επί των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου τής έν Έλλάδι Έκκλησίας (τά Ν.Π.Δ.Δ. του άρθρου 1 πάρ. 4 του ν. 590/1977), διότι αί διατάξεις του νόμου αυτού (όπως και τά συναφή άρθρα τρίτου του ν. 2216/1994, 13 του ν. 1902/1990 και 15 παρ. 11 του ν. 2469/1997) άποβλέπουν άκριβώς εις τήν αναγκαστικήν άφαιρέσιν του δικαιώματος διαχείρισης των χρηματικών διαθεσίμων των Ν.Π.Δ.Δ. και εις τήν άνάθεσιν των εις τήν Τράπεζαν τής Έλλάδος μέ τό ύπονοούμενον επιχείρημα ότι τά Ν.Π.Δ.Δ. γενικώς δέν είναι φορείς άτομικών δικαιωμάτων (προστασίας τής περιουσίας των) έναντί του κράτους και πρόκειται διά κρατικήν περιουσίαν έν ευρεία έννοία. Η έν λόγω συλλογιστική δέν έχει εφαρμογήν όμως επί των εκκλησιαστικών Ν.Π.Δ.Δ..

II. Επιπλέον διά τήν Έκκλησίαν τής Έλλάδος, I. Μητροπόλεις, και λοιπά Ν.Π.Δ.Δ. του άρθρου 1 παρ. 4 του ν. 590/1977:

A) Κανόνες λογιστικού ύφιστανται εις τόν Καταστατικόν Χάρτην τής Έκκλησίας τής Έλλάδος (ν. 590/1977, ΚΧΕΕ, άρθρον 30: «Η διαχείρισις των κατά νόμον εισφορών των Έγρών Ναών προς συντήρησιν των Μητροπολιτικών Γραφείων ή άλλων προσόδων τής Μητροπόλεως διεξάγεται ευθύνη του οικείου Μητροπολίτου, συμφώνως προς τάς έκάστοτε εκδιδόμενας και διά τής Έφημερίδος τής Κυβερνήσεως δημοσιευόμενας κανονιστικᾶς άποφάσεις τής Δ.Ι.Σ.»).

B) Παρέχεται νομοθετική έξουσιοδότησις προς ένδελεχή ρύθμισιν των ζητημάτων διοικήσεως τής περιουσίας (άρθρον 36 παρ. 6: «6. Τά τής ιδρύσεως, των πόρων, τής διοικήσεως, τής διαχείρισεως και τής έν γένει λειτουργίας των ίερών ναών (ένοριακών και μή)..., ως και τά τής συστάσεως, συγκροτήσεως, άρμοδιοτήτων και έν γένει λειτουργίας των έρανικών επιτροπών καθορισθήσονται διά κανονιστικών άποφάσεων τής Δ.Ι.Σ., έγκρινο-

μένων υπό της Ι.Σ.Ι. και δημοσιευομένων διά της Έφημερίδος της Κυβερνήσεως, καθ' ὃ μέρος δέν ρυθμίζονται διά τοῦ παρόντος», ἄρθρον 39 παρ. 4: «4. Τά της ... διοικήσεως της Μονῆς καθορίζονται υπό τοῦ Ἑγουμενοσυμβουλίου συμφώνως πρός τοὺς Ἱεροῦς Κανόνας, τάς μοναχικάς παραδόσεις καί τοὺς νόμους τοῦ Κράτους, δι' ἐσωτερικοῦ κανονισμοῦ, δημοσιευομένου διά τοῦ Δελτίου «Ἐκκλησία» καί ἄρθρον 46 παρ. 2: «2. Ὁ τρόπος διοικήσεως, διαχειρίσεως καί της ἐν γένει ἀξιοποιήσεως της ἐκκλησιαστικῆς περιουσίας ἤτοι της μοναστηριακῆς, διατηρητέας τε καί μή, της Μητροπολιτικῆς, Ἐνοριακῆς καί της ἀνηκούσης εἰς τά λοιπά ἐκκλησιαστικά νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου καθορίζεται δι' ἀποφάσεων της Δ.Ι.Σ., ἐγκρινομένων υπό της Ι.Σ.Ι. καί βάσει τῶν ἱερῶν κανόνων καί τῶν νόμων της Πολιτείας, δημοσιευομένων διά της Έφημερίδος της Κυβερνήσεως»). Ὡστόσοσον λογιστικόν σύστημα διά τά ἐκκλησιαστικά Ν.Π.Δ.Δ. δέν ἔχει κανονισθεῖ ἀκόμη διά σχετικοῦ Κανονισμοῦ.

Γ) Εἰς πᾶσαν δέ περίπτωσιν ὀρίζεται ὅτι ἐπί θεμάτων, πρός ρύθμισιν τῶν ὁποίων παρέχει ἐξουσιοδότησιν ὁ Καταστατικός Χάρτης ὡστόσοσον δέν ἔχει ἐκδοθεῖ ὁ οἰκείος Κανονισμός, ἐξακολουθοῦν ἰσχύουσαι αἱ προγενέστεραι τοῦ Κ.Χ.Ε.Ε. διατάξεις κανονιστικῶν πράξεων (ἄρθρον 67 ἔδαφ. 1 τοῦ ν. 590/1977: «Μέχρι της ἐκδόσεως τῶν διά τοῦ παρόντος νόμου προβλεπομένων Προεδρικών Διαταγμάτων ἢ ἀποφάσεων της Ι.Σ.Ι. ἢ της Δ.Ι.Σ. ἐξακολουθοῦν ἐφαρμοζόμεναι αἱ μέχρι τοῦδε κείμεναι διατάξεις, ἐφ' ὅσον δέν ἀντίκεινται εἰς τάς διατάξεις τοῦ παρόντος»).

Δ) Κατά τήν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 57 τοῦ νόμου 1591/1986 τά ἐκκλησιαστικά Ν.Π.Δ.Δ. ἐξαιροῦνται τοῦ πεδίου ἐφαρμογῆς τοῦ νομοθετικοῦ διατάγματος 496/1974 (:«Νομικά πρόσωπα δημοσίου θρησκευτικοῦ καί μή κερδοσκοπικοῦ χαρακτῆρα, τά ὁποία ἐκπληροῦν κοινωφελεῖς, φιλανθρωπικούς καί πολιτιστικούς σκοπούς, αὐτοχρηματοδοτούμενα, ἐξαιροῦνται της ἐφαρμογῆς τῶν διατάξεων τοῦ ν.δ. 496/1974 «περί λογιστικοῦ τῶν Ν.Π.Δ.Δ.»).

Ἡ διά τοῦ ἄρθρου 57 τοῦ ν. 1591/1986 πρόβλεψις ἐξαιρέσεως τῶν ἐκκλησιαστικῶν Ν.Π.Δ.Δ. ἀπό τοῦ ν.δ. 496/1974 τό ὁποῖον ἐπίσης προβλέ-

πει τήν ὑποχρέωσιν παρακαταθέσεως τῶν διαθέσιμων κεφαλαίων τῶν Ν.Π.Δ.Δ. εἰς τήν Τράπεζαν της Ἑλλάδος (ἄρθρον 29 παρ. α') ἄν καί δέν ἐκτείνεται ρητῶς εἰς τό σύνολον τῶν διατάξεων τοῦ λογιστικοῦ δικαίου διά τά ἐν λόγω Ν.Π.Δ.Δ., ἐντούτοις ἡ ἐξαιρέσις τῶν ἀπό τό βασικόν νομοθέτημα τοῦ ἐν λόγω κλάδου, παρέχει σοβαράν ἐνδειξιν περί βουλήσεως τοῦ νομοθέτου πρός ἐξαιρέσιν τῶν ἀπό τό σύστημα λογιστικοῦ δικαίου τῶν Ν.Π.Δ.Δ. ὡς ἐκ τοῦ γεγονότος της αὐτοχρηματοδοτήσεως τῶν. Ἡ ἐξαιρέσις, λοιπόν, βασίζεται εἰς τό θεμελιῶδες γεγονός της μή προελεύσεως τῶν προσόδων τῶν ἐκκλησιαστικῶν Ν.Π.Δ.Δ. ἐκ τοῦ κρατικοῦ προϋπολογισμοῦ (ἔξοδα Κεντρικῆς ἢ Γενικῆς Κυβερνήσεως). Τό ἴδιο γεγονός ἐν συνδυασμῷ πρός τήν ἀρχήν της αὐτοδιοικήσεως της Ἐκκλησίας της Ἑλλάδος καί κυρίως τή μή ἀσκήσεως ἐποπτείας τοῦ Κράτους ἐπ' Αὐτῆς (ἀποτελεῖ δηλ. αὐτοδιοικουμένον Ν.Π.Δ.Δ. ἐπί τοῦ ὁποίου δέν ἀσκεῖται ἐποπτεία κατά τόν ν. 590/1977) ἀποτελεῖ καί δικαιολογητικὴν βᾶσιν της ἀπόψεως ὅτι αἱ ἐρειδόμεναι εἰς τό γεγονός της διοικητικῆς καί περιουσιακῆς αὐτοτελείας ἐξουσιοδοτήσεις τοῦ Κ.Χ.Ε.Ε. δέν ἔχουν ἀποβάλλει τήν ἰσχύν τῶν παρά τήν ἐκδοσιν τῶν νόμων 2216/1994 καί ν. 2469/1997.

Ε) Τό ἀνωτέρω συμπέρασμα ἐπιβεβαιοῦται καί κατά τόν τελευταῖον δημοσιονομικόν νόμον 3871/2010 (Α' 141), ὁ ὁποῖος προσέθηκεν νέον ἄρθρον 1β εἰς τόν δημοσιονομικόν νόμον 2362/1995 καθίσταται δέ σαφές ὅτι τά ἐκκλησιαστικά Ν.Π.Δ.Δ. δέν ἐντάσσονται οὔτε δημοσιονομικῶς εἰς τήν λεγομένην Κεντρικὴν Κυβέρνησιν ἢ τόν Δημόσιον Τομέα. Πράγματι κατά τό νέον ἄρθρον 1β παρ. 1 καί 3 τοῦ ν. 2362/1995 περιέχονται οἱ κάτωθι ὁρισμοί:

«1. Δημόσιος τομέας: περιλαμβάνει τήν Γενική Κυβέρνηση καί τίς δημόσιες ἐπιχειρήσεις κατά τήν ἔννοια τῶν παραγράφων 1, 2 καί 3, καθὼς καί τοὺς δημόσιους ὀργανισμούς κατά τήν ἔννοια της παραγράφου 6 τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ν. 3429/2005 (ΦΕΚ 314 Α').

2. Γενική Κυβέρνηση: περιλαμβάνει τήν Κεντρική Κυβέρνηση, τοὺς Ὄργανισμούς Τοπικῆς Αὐτοδιοικήσεως, πρῶτου καί δεύτερου βαθμοῦ (ΟΤΑ) καί τοὺς Ὄργανισμούς Κοινωνικῆς Ἀσφάλισης

(ΟΚΑ), σύμφωνα με τα κριτήρια του Ευρωπαϊκού Συστήματος Λογαριασμών (ΕΣΟΛ).

3. *Κεντρική Κυβέρνηση: περιλαμβάνει την Κεντρική Διοίκηση και τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, καθώς και τα νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου που ελέγχονται και χρηματοδοτούνται κυρίως από την Κεντρική Διοίκηση, εκτός ΟΤΑ και ΟΚΑ.»*

Τά έξοδα και έσοδα των αυτοδιοικήτων και αυτοχρηματοδοτούμενων θρησκευτικού σκοπού Ν.Π.Δ.Δ. της εν γένει Έκκλησίας της Ελλάδος δέν απεικονίζονται εις τόν κρατικόν προϋπολογισμόν (έσοδα έξοδα «Κεντρικής Κυβερνήσεως» ή «Γενικής Κυβερνήσεως») ούτε εις τούς Ένοποιημένους Έτησίους Προϋπολογισμούς των λοιπών Φορέων της Γενικής Κυβερνήσεως (οί όποιοι «περιλαμβάνουν προβλέψεις για όλα τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου που συνιστούν μέρος της Γενικής Κυβερνήσεως»), και έν κατακλείδι δέν αποτελούν άντικείμενον ρυθμίσεως ούτε κατά τόν ν. 2362/1995.

Συνεπώς, έξ αυτών των λόγων δέον νά θεωρηθή ότι αί διατάξεις των άρθρων τρίτου του ν. 2216/1994 και 15 παρ. 11 του ν. 2469/1997 δέν έχουν θέσει έκποδών τάς διατάξεις των Κανονισμών 1/1969, 8/1979, 158/2003 ως και των άρθρων 36 παρ. 6, 39 παρ. 6, 46 παρ. 2 του ν. 590/1977, αί όποιοι συνεχίζουν νά ισχύουν ως παλαιότεραι και ειδικότεραι ρυθμίσεις και εισάγουν έξαιρετικόν λογιστικόν δίκαιον (άν και όχι ένιαίως, ήτοι δι' άπαντα τά έκκλησιαστικά Ν.Π.Δ.Δ.) είτε έξουσιοδοτούν προς έκδοσιν έξαιρετικού λογιστικού δικαίου διά Κανονισμών της Έκκλησίας της Ελλάδος.

ΣΤ) Η Έκκλησία της Ελλάδος είναι και κατά τό Σύνταγμα (άρθρον 3 παρ. 1) Αύτοκέφαλος, τηρουσα τούς ιερούς άποστολικούς και συνοδικούς κανόνας και τάς ιεράς παραδόσεις, ένω και ή θρησκευτική Της έλευθερία και τήν υπό έννοιαν της αυτοδιοικήσεώς Της (άρθρο 13) είναι συνταγματικώς κατοχυρωμένη.

Ζ) Κατά τούς Ιερούς Κανόνας ό Έπίσκοπος άποτελεί και επί περιουσιακών ζητημάτων τό άνωτερον όργανον της τοπικής Έκκλησίας, άπαντα τά γεγονότα ρυθμίσεως της έκκλησιαστικής ζωής είτε τελούνται υπό του ίδιου, είτε έξαρτώνται

πάντως έν της εύλογίας του (πρβλ. λή' Άγ. Άποστόλων, ιβ' της Ζ' Οίκ. Συνόδου: «Πάντων των έκκλησιαστικών πραγμάτων ό έπίσκοπος έχέτω τήν φροντίδα...»).

Πρός πίστωσιν όμως της βεβαιότητος ότι αί άνωτέρω έξουσιοδοτήσεις του Κ.Χ.Ε.Ε. έξακολοθούν ισχύουσαι και έπικειμένης ψηφίσεως Κανονισμού λογιστικού των έκκλησιαστικών Ν.Π.Δ.Δ., όπου έν άρθρω 14 προβλέπεται ότι τά έκκλησιαστικά Ν.Π.Δ.Δ. τηρούν έντοκον λογαριασμόν εις πιστωτικά ιδρύματα (και όχι μόνον παρά τη Τραπεζή της Ελλάδος) συνιστάται όπως προβλεφθή *expressis verbis* προς άρσιν οίασδήποτε άμφιβολίας έν τω ίδίω άρθρω ότι «τά διαθέσιμα κεφάλαια τηρούνται έντόκως εις πιστωτικά ιδρύματα και δύνανται όπως επενδύονται άνεξαρτήτως ύψους κατόπιν άποφάσεως του διοικούντος συλλογικού όργάνου».

(Σημείωμα: Άφορμή δημοσιεύσεως της γνωμοδοτήσεως άποτελέσε ή άποστολή έντολών της Τραπεζής της Ελλάδος (ΤτΕ) προς τά πιστωτικά ιδρύματα προκειμένου νά γνωστοποιήσουν ποιά, μεταξύ άλλων Ν.Π.Δ.Δ., έκκλησιαστικά νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου τηρούν λογαριασμούς χρηματικών διαθεσίμων, ώστε κατ' έφαρμογήν των νόμων 1611/1950, 2216/1994 και 2469/1997 νά κατατεθούν στην ΤτΕ και νά διαχειρίζεται ή ΤτΕ τά οικεία χρηματικά ποσά. Οί παρακάτω γραμμές άποτελούν ταυτόχρονα και μία συμβολή (διαφορετικής όπτικής) άπέναντι στην συζήτηση περί «χωρισμού» Έκκλησίας και Κράτους ή περί «διακριτών ρόλων». Αυδιά λίθος προόδου της έκκλησιαστικής νομοθεσίας του κράτους μας δέν ήταν ούτε πρόκειται νά είναι ή νομική προσωπικότητα ιδιωτικού ή δημοσίου δικαίου, που θά έχει κατά τίς νομικές Της σχέσεις ή Έκκλησία της Ελλάδος ή ή προέλευση των πιστώσεων για τήν μισθοδοσία του Ίερού Κλήρου, ζητήματα που κινούνται στο έπίπεδο του πολιτικού συμβολισμού, αλλά ή έξάλειψη της νοοτροπίας των νομοθετικών επεμβάσεων του κράτους στά έσωτερικά ζητήματα πνευματικής διοικήσεως, διοικητικής και οικονομικής όργανώσεως και λειτουργίας της Έκκλησίας της Ελλάδος, πράγμα που άποτελεί ρωγή για τήν αυτοδιοίκησή Της, συνομήλικη του έλληνικού κράτους. [Θ.Π.]

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

Περὶ μετονομασίας τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Διδυμοτείχου καὶ Ὁρεστιάδος ὡς Διδυμοτείχου, Ὁρεστιάδος καὶ Σουφλίου

Η ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ ΤΗΣ ΙΕΡΑΡΧΙΑΣ
ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΑΠΟΦΑΣΙΣ

Ἐχουσα ὑπ' ὄψει:

1. Τὰς διατάξεις τοῦ ἀρθροῦ 11 παρ. 1 ὑποπαρ. Β' στοιχ. δ' καὶ παρ. 2 Ν. 590/1977 «Περὶ τοῦ Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος» (146/Α'/31.5.1977).

2. Τοὺς Ἱεροὺς Κανόνας ἡδ' τῶν Ἀγ. Ἀποστόλων, ἰζ τῆς Δ' Οἰκ. Συνόδου, ἡν' τῆς Πενθέκτης Συνόδου, σ' τῆς ἐν Σαρδικῇ Συνόδου, νσ', ρθ' τῆς ἐν Καρθαγένῃ Συνόδου,

3. Τὸ ὑπ' ἀριθμ. πρωτ. 4716/16.3.2010 ἔγγραφον τοῦ Δήμου Σουφλίου.

4. Τὴν ὑπ' ἀριθμ. πρωτ. Γ335/19.4.2010 Πρότασιν Εἰσήγησιν τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Διδυμοτείχου καὶ Ὁρεστιάδος κ. Δαμασκηνοῦ πρὸς τὴν Ἱεράν Σύνοδον τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος,

5. Τὴν ἀπὸ 5.5.2010 Ἐγκριτικὴν Ἀπόφασιν τῆς Διαρκοῦς Ἱερᾶς Συνόδου.

6. Τὴν ἀπὸ 12.5.2010 Ἀπόφασιν Αὐτῆς.

7. Τὴν ὑπ' ἀριθμ. πρωτ. 924/13.8.2010 Πατριαρχικὴν καὶ Συνοδικὴν Πρᾶξιν τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου.

ΑΠΟΦΑΣΙΖΕΙ

Ἡ κατὰ τὸ ἀρθρον 11 παρ. 1 ὑποπαρ. Β' στοιχ. ἰζ τοῦ Ν. 590/1977 «Περὶ τοῦ Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος» συσταθεῖσα «Ἱερά Μητρόπολις Διδυμοτείχου καὶ Ὁρεστιάδος» τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχικοῦ Θρόνου, μετονομάζεται ὡς «*Ἱερά Μητρόπολις Διδυμοτείχου, Ὁρεστιάδος καὶ Σουφλίου*», ἐντεῦθεν δέ διὰ τοῦ φερωνύμου ἱστορικοῦ τίτλου «*Μητροπολίτης Διδυμοτείχου, Ὁρεστιάδος καὶ Σουφλίου*» μνημονεύεται καὶ ὑπογράφεται ὁ ἐπικώριος Μητροπολίτης Διδυμοτείχου καὶ Ὁρεστιάδος. Ἡ παρούσα νά δημοσιευθῆ διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ τοῦ Ἐπισήμου Δελτίου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος «ΕΚΚΛΗΣΙΑ».

Ἐν Ἀθήναις, τῇ 8ῃ Δεκεμβρίου 2010

† Ὁ Ἀθηνῶν ΙΕΡΩΝΥΜΟΣ, Πρόεδρος

Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος

Ἀρχιμ. Μάρκος Βασιλάκης

Ἀπόφαση περὶ συστάσεως, συγκροτήσεως καὶ λειτουργίας Νομικῆς Ὑπηρεσίας στὴν Ἱερά Μητρόπολη Θεσσαλονίκης

Η ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

ΑΠΟΦΑΣΙΣ

ἔχοντες ὑπ' ὄψει:

α) Τίς διατάξεις τῶν ἱερῶν Κανόνων τῆς ἀγίας μας Ἐκκλησίας γιά τίς ἀρμοδιότητες καί ὑποχρεώσεις μας ὡς Ἐπισκόπου καί Μητροπολίτου στή διοίκηση καί ὀργάνωση τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Θεσσαλονίκης,

β) Τίς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 29, παρ. 1 τοῦ Ν. 590/1977 (ΦΕΚ Α΄ 146/31.05.1977) «Περί Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος»,

γ) Τίς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 20, παρ. 1 τοῦ ὑπ' ἀριθμ. 1/1969 Κανονισμοῦ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος (ΦΕΚ Α 185/11.09.1970) «Περί Ὁργανισμοῦ Διοικήσεως τῶν Ἐκκλησιαστικῶν Σωμάτων καί Ὁργανῶν», καί

δ) Τήν ἀνάγκη νομικῆς ὑποστηρίξεως τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Θεσσαλονίκης (ΝΠΔΔ) καί τῶν Νομικῶν Προσώπων καί Ἰδρυμάτων πού ἀνήκουν σέ αὐτή,

Ἀποφασίζουμε,

τή σύσταση, συγκρότηση καί λειτουργία
Νομικῆς Ὑπηρεσίας στὴν Ἱερά Μητρόπολή μας
Σύμφωνα μέ τίς ἀκόλουθες διατάξεις:

Ἄρθρον 1

Σύσταση καί Συγκρότηση

Συνιστᾶται Νομική Ὑπηρεσία στὴν Ἱερά Μητρόπολη Θεσσαλονίκης (ΝΠΔΔ), ἡ ὁποία συγκροτεῖται ἀπό τό Νομικό Σύμβουλο, ὁ ὁποῖος εἶναι δικηγόρος τοῦλάχιστον παρ' Ἐφέταις, μέλος τοῦ Δικηγορικοῦ Συλλόγου Θεσσαλονίκης, ὑπηρετεῖ μέ σύμβαση ἑμμηθης ἐντολῆς, ἀμειβόμενος μέ πάγια μηνιαία ἀντιμισθία, σύμφωνα μέ τίς διατάξεις τοῦ Κώδικος περὶ Δικηγόρων, καί ἀπό ἓνα Γραμματέα, κληρικό τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Θεσσαλονίκης, κάτοχο πτυχίου Σχολῆς Νομικῶν Ἐπιστημῶν οἰουδήποτε Πανεπιστημίου, οἱ ὁποῖοι ὀρίζονται μέ Πράξη τοῦ Μητροπολίτου Θεσσαλονίκης.

Ἄρθρον 2

Ἀρμοδιότητες Νομικοῦ Συμβούλου
καί Γραμματέως

Ὁ Νομικός Σύμβουλος ἔχει τίς ἀκόλουθες ἀρμοδιότητες:

α) Ἐχει τήν εὐθύνη τῆς λειτουργίας τῆς Νομικῆς Ὑπηρεσίας, παρέχοντας τίς ὑπηρεσίες του μέ αὐτοπρόσωπη παρουσία στά γραφεῖα τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Θεσσαλονίκης.

β) Παραλαμβάνει, μελετᾶ καί ἐπεξεργάζεται, μετά ἀπό τή διαβίβασή τους ἀπό τόν μητροπολίτη Θεσσαλονίκης καί ἀπό τοὺς προέδρους τῶν Ἡγουμενοσυμβουλῶν ἢ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν Συμβουλῶν τῶν Ἱερῶν Μονῶν καί τῶν Ἱερῶν Ναῶν τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Θεσσαλονίκης, τά δικαστικά ἔγγραφα, ἐξώδικα καί δικόγραφα πού ἐπιδίδονται ἢ ἀποστέλλονται στὴν Ἱερά Μητρόπολη Θεσσαλονίκης, στίς Ἱερές Μονές καί στοὺς Ἱεροὺς Ναοὺς αὐτῆς, καί πού ἀναφέρονται σέ ζητήματα πού πρέπει νά ἀντιμετωπισθοῦν καί νά ἐξετασθοῦν ἀπό τή Νομική Ὑπηρεσία καί τηρεῖ σχετικό ἀρχεῖο τους.

γ) Ἀναθέτει, μέ ἐλεύθερη ἀλλήλα αἰτιολογημένη ἐπιστημονική κρίση τό χειρισμό τῶν ὑποθέσεων πού χρειάζονται δικαστηριακή ὑποστήριξη καί κάθε ἄλλη δικαστική παράσταση καί ἐκπροσώπηση, σέ δικηγόρους, μέ τοὺς ὁποῖους συνεργάζεται, παρακολουθεῖ καί συντονίζει τό ἔργο τους, στοχεύοντας τὴν καλύτερη δυνατὴ ἀντιπροσώπηση τῶν Νομικῶν Προσώπων τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως, τῶν Ἱερῶν Μονῶν καί τῶν Ἱερῶν Ναῶν.

δ) Γνωμοδοτεῖ γιά νομικά θέματα πού ἀφοροῦν στὴν Ἱερά Μητρόπολη Θεσσαλονίκης, στίς Ἱερές Μονές καί στοὺς Ἱεροὺς Ναοὺς καί στά λοιπὰ Ἐκκλησιαστικά Πρόσωπα καί Ἰδρύματα πού ὑπάγονται σέ αὐτή.

ε) Εἰσηγεῖται στόν Μητροπολίτη, στό Μητροπολιτικό Σύμβουλο, στά Ἡγουμενοσυμβούλια καί στά Ἐκκλησιαστικά Συμβούλια γιά κάθε ἀναγκαῖα γιά τὴν προάσπιση τῶν συμφερόντων τῶν Νομικῶν Προσώ-

πων της Ίερās Μητροπόλεως Θεσσαλονίκης διαδικαστική ενέργεια ή πράξη, και επίσης εισηγείται για κάθε νομικό ζήτημα που αφορά στη λειτουργία των Υπηρεσιών της Ίερās Μητροπόλεως Θεσσαλονίκης και των Νομικών Προσώπων που υπάγονται σε αυτή, όταν τό κρίνει αναγκαίο ή όταν του ζητηθεί ανάλογη εισήγηση.

στ) Προτείνει στά όργανα της Ίερās Μητροπόλεως ή στά Νομικά Πρόσωπα ή στά Ίδρύματα, που υπάγονται σε αυτή, τή άσκηση άγωγών, ένδίκων μέσων και βοηθημάτων ή τήν παραίτηση από αυτά καθώς και τή σύναψη συμβιβασμού έξωδίκου ή δικαστικού, έπί έκκρεμών υποθέσεων.

ζ) Παρέχει πρός τούς Προϊσταμένους των Υπηρεσιών της Ίερās Μητροπόλεως οιανδήποτε ζητούμενη συμβουλή του, καθώς και τή γνώμη του έπί θεμάτων που άπαιτούν ειδική νομική έρευνα και έπεξεργάζεται.

η) Μετέχει σε όργανα της Ίερās Μητροπόλεως, σε Συμβούλια και σε Έπιτροπές όταν κριθή αναγκαίο ή όταν προβλέπεται από διάταξη Νόμου ή Κανονισμού, στό Μητροπολιτικό Έκκλησιαστικό Συμβούλιο, χωρίς δικαίωμα ψήφου, και έκπροσωπεί νομίμως και άρμοδίως τήν Ίερά Μητρόπολη Θεσσαλονίκης και τά Νομικά Πρόσωπα και Ίδρύματα ένώπιον πάσης Δικαστικής Αρχής ή Υπηρεσίας έφ' όσον χρειασθή.

Ό Γραμματεός έχει τίς άκόκουθες άρμοδιότητες:

Συνεργάζεται μέ τόν Νομικό Σύμβουλο και μετέχει στην διοργάνωση του Γραφείου της Νομικής Υπηρεσίας που εύρίσκεται στά Γραφεία της Ίερās Μητροπόλεως, διατηρεί και έπιβλέπει τό άρχείο και τούς φακέλους και έπικοινωνεί μετά των Υπηρεσιών της Ίερās Μητροπόλεως και των Νομικών Προσώπων και των Ίδρυμάτων που υπάγονται σε αυτή, μέ σκοπό τήν παρακολούθηση των διαφόρων υποθέσεων που εύρίσκονται σε έκκρεμότητα. Πέραν των άνωτέρω καθαρουργεί τά δικόγραφα, τίς γνωμοδοτήσεις και τά λοιπά έγγραφα, τηρεί τό πρωτόκολλο εισερχομένων και έξερχομένων εγγράφων και τό ήμερολόγιο των δικών.

Άρθρον 3

α) Η δικαστηριακή έκπροσώπηση, όπως και ή παράσταση στις λοιπές διαδικαστικές πράξεις που πρέπει να μετέχουν ή Ίερά Μητρόπολη Θεσσαλονίκης και τά Νομικά Πρόσωπα που υπάγονται σε αυτή, γίνεται από δικηγόρους, στους όποιους ό Νομικός Σύμβουλος αναθέτει τό χειρισμό των υποθέσεων, μέ τή σύμφωνη γνώμη του Μητροπολίτου Θεσσαλονίκης ή του Μη-

τροπολιτικού Έκκλησιαστικού Συμβουλίου ή των Ήγουμενοσυμβουλίων ή των Έκκλησιαστικών Συμβουλίων, και οι όποιοι παρέχουν τίς υπηρεσίες τους και άμείβονται καθ' υπόθεση, σύμφωνα μέ τίς διατάξεις του Κώδικος περί δικηγόρων.

β) Οι δικηγόροι στους όποιους ανατίθεται ό χειρισμός από τό Νομικό Σύμβουλο της Ίερās Μητροπόλεως κάθε υποθέσεως, αναλαμβάνουν να παρίστανται και να έκπροσωπούν τό Νομικό Πρόσωπο της Ίερās Μητροπόλεως Θεσσαλονίκης και των Νομικών Προσώπων που υπάγονται σε αυτή, ένώπιον των Δικαστηρίων όλων των βαθμών δικαιοδοσίας και του Άρείου Πάγου και του Συμβουλίου της Έπικρατείας, όπως και ένώπιον των διοικητικών Αρχών, να συνεργάζονται μέ τόν Νομικό Σύμβουλο, και να τόν ένημερώνουν για τήν διεξαγωγή των δικών και τό χειρισμό των λοιπών υποθέσεων που τούς ανατίθενται, μέ ειδική έντολή. Έπί πλέον τούς ανατίθεται ή έπεξεργασία, ή κατάρτιση –όπως και ή παράσταση κατά τήν κατάρτιση, όταν είναι αναγκαίο– των σχεδίων συμβάσεων, συμβολαίων, διακηρύξεων ή όρων δημοπρασιών, σε συνεργασία μέ τίς άρμοδιότητες Υπηρεσίας της Ίερās Μητροπόλεως, και ό έλεγχος των τίτλων ιδιοκτησίας των άγοραζομένων, μισθωμένων ή μεταβιβαζομένων περιουσιακών στοιχείων της Ίερās μητροπόλεως Θεσσαλονίκης και των Νομικών Προσώπων που υπάγονται σε αυτή.

Άρθρον 4

Η παρούσα άπόφαση δύναται να τροποποιηθ ή ή συμπληρωθ ή μέ άπόφαση του Μητροπολίτου Θεσσαλονίκης.

Άρθρον 5

Η ισχύς της παρούσης άρχίζει από τή δημοσίευσή της στην Έφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Άρθρον 6

Η άπόφαση αυτή να δημοσιευθ ή στην Έφημερίδα της Κυβερνήσεως και στό περιοδικό «Έκκλησία» και να γνωστοποιηθ ή στις Υπηρεσίες της Ίερās Μητροπόλεως Θεσσαλονίκης, στό Γενικό Φιλόπτωχο Ταμείο, στά Νομικά Πρόσωπα και στά Ίδρύματα που υπάγονται σε αυτή.

Θεσσαλονίκη, 28.12.2010

Ό Μητροπολίτης
† Ό Θεσσαλονίκης Άνθιμος

Κανονισμός περί συστάσεως καὶ λειτουργίας
τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Ἰδρύματος ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν:
«Τομεὺς Νεότητος τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Πειραιῶς»

Η ΔΙΑΡΚΗΣ ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ
ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΑΠΟΦΑΣΙΣ

Ἐχουσα ὑπ' ὄψει:

1. Τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 29 παρ. 2 καὶ 59 παρ. 2 τοῦ Ν. 590/1977 «Περὶ Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος»,

2. Τὰς ὑποχρεώσεις τῆς Ποιμανιούσης Ἐκκλησίας τὰς ἀπορροεούσας ἐκ τῶν εὐαγγελικῶν ἐπιταγῶν, τῶν Ἱερῶν Κανόνων καὶ τῶν Νόμων τοῦ Κράτους πρὸς τὸ Χριστεπώνυμον τῆς Ἐκκλησίας πλήρωμα,

3. Τὰς ὑφισταμένες Κοινωνικὰς καὶ Πνευματικὰς ἀνάγκας τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Πειραιῶς, ἰδίᾳ τὰς ὑποχρεώσεις αὐτῆς πρὸς τὴν Νεότητα,

4. Τὴν ὑπ' ἀριθμ. 1265/28.9.2010 Εἰσήγησιν περὶ συστάσεως τοῦ ἐν λόγῳ ἰδρύματος τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Πειραιῶς κ. Σεραφεῖμ,

Τὴν ἀπὸ 2.11.2010 Γνωμοδότησιν τοῦ Εἰδικοῦ Νομικοῦ Συμβούλου τῆς Ἱερᾶς Συνόδου,

Τὴν ἀπὸ 17.11.2010 Ἀπόφασιν Αὐτῆς

ΑΠΟΦΑΣΙΖΕΙ

τὴν σύστασιν εἰς τὴν Ἱεράν Μητρόπολιν Πειραιῶς Ἐκκλησιαστικοῦ Ἰδρύματος ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν: «*Τομεὺς Νεότητος τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Πειραιῶς*» (Τ.Ν.Ι.Μ.Π.), τὸ ὁποῖον θὰ λειτουργῆ ὡς ἐξηρητημένη Ὑπηρεσία τοῦ Νομικοῦ Προσώπου τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Πειραιῶς μὴ κερδοσκοπικοῦ χαρακτῆρος μὲ οἰονεὶ διαχειριστικὴν αὐτοτέλειαν, ὑπὸ τὸν ἐλεγχον καὶ τὴν ἐποπτεῖαν αὐτῆς καὶ θὰ ἐδρεύῃ εἰς τὴν πόλιν τοῦ Πειραιῶς καὶ εἰς τὰ Γραφεῖα τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως. Ἡ ὀργάνωσις, ἡ διοίκησις, ἡ διαχείρισις καὶ ἡ λειτουργία τοῦ Ἰδρύματος τούτου θὰ διέπωνται ἀπὸ τὰς διατάξεις τοῦ ἐπομένου Κανονισμοῦ:

Κανονισμός Λειτουργίας
τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Ἰδρύματος ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν:
«Τομεὺς Νεότητος
τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Πειραιῶς»

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α΄
ΤΟΜΕΥΣ ΝΕΟΤΗΤΟΣ

Ἄρθρον 1

Ἐπωνυμία - Ἔδρα- Σφραγίδα

1. Στὴν Ἱερά Μητρόπολιν Πειραιῶς συνιστᾶται Ἐκκλησιαστικὸ Ἰδρυμα γιὰ τὴν διακονία τῆς Νεότητος ὑπὸ τὴν ἐπωνυμία: «*Τομεὺς Νεότητος τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Πειραιῶς*» (Τ.Ν.Ι.Μ.Π.), τὸ ὁποῖο θὰ λειτουργεῖ ὡς ἐξηρητημένη Ὑπηρεσία τοῦ Νομικοῦ Προσώπου τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Πειραιῶς, αὐτοτελοῦς διαχειρίσεως καὶ μὴ κερδοσκοπικοῦ χαρακτῆρα.

2. Ὁ Τομεὺς Νεότητος ἔχει ὡς ἔδρα τὴν πόλιν τοῦ Πειραιῶς καὶ στεγάζεται εἰς τὰ Γραφεῖα τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως.

3. Ὁ Τομεὺς Νεότητος ἔχει δική του σφραγίδα (στρογγυλή) στὴν περιφέρεια τῆς ὁποίας ἀναγράφεται: «*Ἱερά Μητροπόλις Πειραιῶς "Τομεὺς Νεότητος"*» καὶ στὸ κέντρο αὐτῆς φέρει τὸ σύμβολο τοῦ Τιμίου Σταυροῦ ἢ τὸ Μονόγραμμα ΧΡ (Χριστός).

Ἄρθρον 2

Σκοποὶ τοῦ Τομέως Νεότητος (Τ.Ν.)

Βασικὸς σκοπὸς τοῦ Τομέως εἶναι ἡ κατὰ τὸ δυνατόν ἄρτια ὀργάνωσις τῆς ποιμαντικῆς διακονίας τῆς Νεότητος τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Πειραιῶς, ὅπως αὐτὴ ἀναβλῆνται στὴν ἐκκλησιαστικὴ διαπαιδαγώγησις, στὴν ἐλληνορθόδοξον ἀγωγή καὶ τὴν πνευματικὴν καλλιέργειαν τῶν παιδιῶν, τῶν ἐφήβων καὶ τῶν νέων. Εἰδικότερα, σκοποὶ αὐτοῦ εἶναι:

α. Ἡ περισσότερο συστηματικὴ καὶ μεθοδικὴ ὀργάνωσις τοῦ τομέα τῆς κατήχησις τῆς νεότητος.

β. Ἡ ὑποστήριξις τῶν Ἐνοριῶν στὴν προσπάθειά τους γιὰ τὴν πνευματικὴ ἀναγέννησις τῶν νέων, ἀλλὰ καὶ τὴν

ένεργό συμμετοχή και δράση τους στην εκκλησιαστική ζωή της ένορίας (μυστηριακή και λειτουργική ζωή, ένοριακή προσφορά και δραστηριότητα κ.τ.λ.)

γ. Η έποπτεία και ο συντονιστικός έλεγχος του νεανικού έργου της Μητροπόλεως όπως αυτό οργανώνεται μέσα από τα υπάρχοντα νεανικά ένοριακά κέντρα, ει δυνατόν την δημιουργία αυτών και την ύλοποίηση σε αυτά προγραμμάτων εκμάθησης της έλληνορθόδοξης παράδοσής μας.

δ. Μέλημα του Τομέως Νεότητας είναι η προσφορά στους νέους μιας σειράς ψυχαγωγικών, πολιτισμικών, πολιτιστικών, άθλητικών και κοινωνικών ευκαιριών, μέσα από τις οποίες θα επιτυγχάνεται η πνευματική καλλιέργεια και η κοινωνικοποίηση του νέου και της νέας, με βάση το όρθόδοξο εκκλησιαστικό ήθος.

ε. Η δυναμική εκπροσώπηση του Τ.Ν. σε διάφορες κοινές προσπάθειες με νεολαίες άλλων Έρωων Μητροπόλεων και Διορθόδοξων νεανικών κινήσεων.

Άρθρον 3

Μέσα για την έπιτευξη των σκοπών

Οι άνωτέρω σκοποί του Έδρύματος επιδιώκονται ως εξής:

1. Μέ την λειτουργία κατηχητικών σχολείων σε κάθε ένορία για όλες τις βαθμίδες της εκπαίδευσης (προσχολική, Δημοτικού, Γυμνασίου, Λυκείου και Φοιτητική).

2. Μέ την δημιουργία - όπου δέν υπάρχουν και έφ'οσον δύναται να άνταπεξέληθουν στον σκοπό αυτό - Ένοριακών Νεανικών Κέντρων, πνευματικές όασεις για τους νέους των ένοριών της Έρωας Μητροπόλεως.

3. Μέ την επάνδρωση των κατηχητικών σχολείων των Ένοριών και κατ' επέκταση των ένοριακών νεανικών κέντρων με έμπειρα και ικανά στελέχη (π.χ. με την συνεργασία θεολόγων και άλλων έπιστημόνων), ώστε τό νεανικό έργο να είναι πιο λειτουργικό και άποτελεσματικό.

4. Μέ την παροχή πλούσιου και προσεγμένου στίς άνάγκες του σημερινού νέου εκπαιδευτικού - κατηχητικού ύλικού στίς ένορίες όπου λειτουργούν κατηχητικά σχολεία.

5. Μέ την συνεχή έπιμόρφωση και εκπαίδευση των όσων (κληρικών και λαϊκών) στελεχώνουν τό νεανικό έργο, μέσω σεμιναρίων, συνεδρίων και άλλων έκδηλώσεων προς τον σκοπό αυτό.

6. Μέ την λειτουργία θερινών Παιδικών και Νεανικών Κατασκηνώσεων σε ειδικά διαμορφωμένο χώρο, πού διατίθεται από την Έρά Μητρόπολη.

7. Μέ την συνεργασία του Κέντρου Νεότητας με τίς Σχολές Βυζαντινής Μουσικής, Βυζαντινής Άγιογραφίας και Γονέων της Έρωας Μητροπόλεως Πειραιώς.

8. Μέ την συνεργασία τοπικών και κρατικών φορέων σε ζητήματα πού άφορούν στην Νεότητα του τόπου μας

όπως π.χ. στο θέμα των ναρκωτικών και γενικά των έξαρτησιογόνων ούσιων κ.τ.λ.

9. Μέ την όργάνωση, αλλά και την συμμετοχή σε διάφορες φιλανθρωπικές και ψυχαγωγικές δραστηριότητες.

10. Μέ την διοργάνωση διενοριακών συνεδρίων και ψυχαγωγικών έκδηλώσεων της Νεότητας.

11. Μέ την πραγματοποίηση διαφόρων έποικοδομητικών και ψυχαφελίμων έκδρομών.

12. Μέ την λειτουργία βιβλιοθήκης.

13. Μέ την έκδοση τακτικής κίνησης περιοδικού με την όνομασία «Πυξίδα», τό όποίο στοχεύει να νουθετήσει «εις Χριστόν» και να διαπαιδαγωγήσει πνευματικά τον νέο.

14. Μέ την διακίνηση φυλλοδίων, έντύπων και βιβλίων κατάλληλων για την ενημέρωση των νέων, αλλά και του πληρώματος της τοπικής Έκκλησίας.

15. Μέ την δημιουργία μιας έκπομπής είτε στον ραδιοφωνικό, είτε στον τηλεοπτικό τοπικό σταθμό, όπου θα περιλαμβάνει συζητήσεις και παρουσιάσεις νεανικών θεμάτων.

16. Μέ κάθε άλλο μέσο, πού θα άποφασίζει κάθε φορά τό Διοικητικό Συμβούλιο της Κεντρικής Έπιτροπής Νεότητας.

Άρθρον 4

Ό Τομέως Νεότητας της Έρωας Μητροπόλεως Πειραιώς περιλαμβάνει: I. Τήν Κεντρική Έπιτροπή Νεότητας (Κ.Ε.Ν.) και II. τίς Ένοριακές Έπιτροπές Νεότητας (Ε.Ε.Ν.).

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β΄

ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΝΕΟΤΗΤΟΣ (Κ.Ε.Ν.)

Άρθρον 5

Διοικητικό Συμβούλιο της Κ.Ε.Ν.

1. Η Κ.Ε. Νεότητας διοικείται από πενταμελές (5/μελές) Διοικητικό Συμβούλιο (έφεξης Δ.Σ.), τό όποίο άπαρτίζεται:

α) από τον Σεβασμιώτατο Μητροπολίτη Πειραιώς, ως Πρόεδρο, με άναπληρωτή του τον Πρωτοσύγκελλο ή τον Γενικό Άρχιερατικό Έπίτροπο της Έρωας Μητροπόλεως,

β) από δύο (2) προσοντούχους κληρικούς με τους άναπληρωτές τους, οι όποιοι ειδικεύονται στη ποιμαντική των νέων.

γ) από δύο (2) λαϊκούς συνεργάτες πού διακρίνονται για τό άπαράμιλλο ένδιαφέρον τους προς την Νεότητα μετά των άναπληρωτών τους.

2. Τά μέλη του Δ.Σ. διορίζονται τό δεύτερο δεκαπενθήμερο του μηνός Αύγούστου για τριετή θητεία από τό Σεβασμιώτατο Μητροπολίτη και μπορούν να επαναδιοριστούν. Η προσφορά τους στο Δ.Σ. είναι άμισθη.

3. Κάθε μέλος του Δ.Σ. όταν αποχωρεί οικειοθελώς, αντικαθίσταται από άλλο μέλος με απόφαση του Μητροπολίτου και για τό χρονικό διάστημα ως τή λήξη τής θητείας τών υπολοίπων μελών του Δ.Σ.

4. Τό Δ.Σ. συνέρχεται τακτικά κάθε τρίμηνο μετά από πρόσκληση του Σεβ. Μητροπολίτου ή αίτηση τριών τουλάχιστον μελών του.

5. Γιά τήν ύπαρξη άπαρτίας πρέπει νά παρευρίσκεται ό πρόεδρος ή κατ' έντολή του ό άναπληρωτής αυτού και δύο τουλάχιστον μέλη του Δ.Σ. Εάν κάποιο μέλος του Δ.Σ. δηλώσει κώλυμα συμμετοχής σέ συνεδρίαση, καλείται άντ' αυτού ό νόμιμος άναπληρωτής του.

6. Τό Δ.Σ. άποφασίζει μέ σχετική πλειοψηφία τών παρόντων μελών. Σέ περίπτωση ίσοψηφίας ύπερισχύει ή ψηφος του προέδρου.

7. Στίς συνεδριάσεις του Δ.Σ. συμμετέχει αυτοδικαίως ως εισηγητής ό Διευθυντής του Τ.Ν., χωρίς όμως δικαίωμα ψήφου, έκτός άν έχει όριστεί ως τακτικό μέλος του Δ.Σ.

Άρθρον 6

Άρμοδιότητες του Διοικητικού Συμβουλίου τής Κ.Ε.Ν.

1. Τό Δ.Σ. του Ίδρύματος άποφασίζει για κάθε ύπόθεση πού άφορά στή λειτουργική άποδοτικότητα του Τ.Ν. Ειδικότερα:

α) Μελετά τρόπους και μεθόδους επίτευξης τών σκοπών του Τ.Ν., καθώς και επιλέγει από αυτούς τούς πιο άποδοτικούς,

β) Έγκρίνει τόν ετήσιο προγραμματισμό τών δραστηριοτήτων του Τ.Ν.,

γ) Καταρτίζει τόν ετήσιο προϋπολογισμό εσόδων και εξόδων του Ίδρύματος και ψηφίζει τόν ετήσιο άπολογισμό του Τ.Ν., τούς όποιους ύποβάλλει προς έγκρισιν στό Μητροπολιτικό Συμβούλιο,

δ) Μεριμνά για τήν εξεύρεση οικονομικών πόρων, ώστε ή λειτουργία του Τ.Ν. νά είναι πιο άποτελεσματική,

ε) Άποφασίζει για τήν σύσταση Ένοριακών Έπιτροπών Νεότητας σέ Ένορίες πού πληρούν τίς προϋποθέσεις, καθώς και τήν επιλογή και τόν διορισμό τών Διοικητικών Συμβουλίων τών Ε.Ε.Ν.

στ) Άσκει διά του Προέδρου του ή δι' όποιουδήποτε άλλου μέλους του, τό όποιο όρίζεται γι' αυτό, τήν εποπτεία στά Ένοριακά Κέντρα Νεότητας.

ζ) Έγκρίνει τίς συμβάσεις έργου και άποφασίζει για όποιαδήποτε πρόσληψη άναγκαίου προσωπικού στόν Τ.Ν.

η) Άποφασίζει για κάθε άλλο θέμα, τό όποιο προκύπτει κατά τήν τήρηση του παρόντος Κανονισμού και δέν προβλέπεται ρητά σέ αυτόν.

2. Ό Τ.Ν. εκπροσωπείται ένώπιον πάσης Αρχής σέ όλες τίς έννομες σχέσεις, καθώς και σέ όλες του τίς σχέ-

σεις μέ άλλα Ίδρύματα, Όργανισμούς, νομικά ή φυσικά πρόσωπα, από τόν Πρόεδρο ή από μέλος αυτού, ειδικά έξουσιοδοτημένο γι' αυτόν τόν σκοπό.

3. Ό Πρόεδρος ή ό άναπληρωτής αυτού όταν δέν δύναται νά παρευρίξει, επιβλέπει και καθορίζει τίς εργασίες του Δ.Σ., καθώς και ύπογράφει τήν σχετική άλληλογραφία. Έπιπλέον, έχει τήν ευθύνη τής έποπτείας τών Ένοριακών Νεανικών Κέντρων, ώστε νά επιτυγχάνεται ή πιο εύρυθμη λειτουργία αυτών.

4. Προτείνει προς τόν Σεβασμιώτατο τόν διορισμό του Διευθυντού του Τομέως Νεότητας, Κληρικό ή Λαϊκό, ό όποιος συντονίζει τό όλο έργο για τήν Νεότητα τής Έρας Μητροπόλεως Πειραιώς.

Άρθρον 7

Πόροι τής Κεντρικής Έπιτροπής Νεότητας

1. Έτήσια οικονομική επιχορήγηση από τήν Έρα Μητροπολη, τίς Ένορίες και τίς Έρες Μονές τής περιφέρειας τής οικείας Έρας Μητροπόλεως, όπως αυτή κανονίζεται από τό οικείο Μητροπολιτικό Συμβούλιο και αναγράφεται στόν προϋπολογισμό αυτών.

2. Παροχές προερχόμενες από φορείς Δημοσίου και Ίδιωτικού Δικαίου.

3. Συμμετοχή σέ σχετικά Ευρωπαϊκά Προγράμματα, τά όποια προβλέπουν τήν οικονομική ένίσχυση Τομέων τής Νεότητας.

4. Έσοδα από τήν πραγματοποίηση δισκοφοριών σέ Έρους Ναούς τής Έρας Μητροπόλεως, όπως καθορίζονται κάθε φορά μέ απόφαση του Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου.

5. Δωρεές από ζώντες, κληρονομίες, κληροδοσίες κινητών και άκινήτων φυσικών και νομικών προσώπων, πού παραχωρούνται σέ αυτό και έχει τήν κυριότητα τό Νομικό Πρόσωπο τής Έρας Μητροπόλεως Πειραιώς.

6. Έσοδα πού προέρχονται από διάφορες έκδόσεις του Τ.Ν., από έκθέσεις βιβλίων, άκόμη και από τήν πραγματοποίηση διαφόρων έκδηλώσεων (λαχειοφόρων άγορών, έράνων νομίμων διενεργουμένων, φιλοanthρωπικών έκθέσεων κ.τ.λ.)

Άρθρον 8

Διάθεση τών Πόρων

Οι πόροι τής Κ.Ε.Ν. του Τομέως Νεότητας διατίθενται για τήν επίτευξη τών σκοπών αυτού, μετά από άπόφαση του Δ.Σ. και τήν έγκριση αυτών από τόν οικείο Μητροπολίτη, ως εξής:

1. Για τήν επάνδρωση του Τ.Ν. μέ τόν άπαραίτητο έξοπλισμό, αλλά και τήν κάλυψη τών σχετικών εξόδων για τήν λειτουργία και συντήρηση του Ίδρύματος (π.χ. άγορά άναλωσίμων, έξοδα έκτυπώσεων κ.τ.λ.).

2. Γιά τήν κάλυψη τών έξόδων πού προκύπτουν από τήν διεξαγωγή διαφόρων έκδηλώσεων και δραστηριοτήτων του Τομέως Νεότητας.

3. Οικονομική συνδρομή τών Ένοριακών Έπιτροπών Νεότητας γιά συγκεκριμένη δραστηριοποίησή τους.

4. Μισθοδοσία του τυχόν προσληφθησομένου Προσωπικού.

5. Παροχή έντυπου και έποπτικού υλικού προς τά στελέχη του Νεανικού έργου της Έρας Μητροπόλεως.

6. Οικονομική ένίσχυση άπορων μαθητών, φοιτητών και ιεροσπουδαστών.

7. Οικονομικά βοηθήματα προς τους έθελοντές συνεργάτες του Τ.Ν. γιά τά όδοιορικά κ.λπ. έξοδά τους.

8. Η περιουσία του Ίδρύματος κατατίθεται έπ' όνόματι αυτού σε μία από τίς τράπεζες πού λειτουργούν στην πόλη του Πειραιώς. Τίς αναλήψεις διενεργεί έντεταγμένον μέλος του Δ.Σ. της Κ.Ε.Ν., κατόπιν ειδικής έγγραφης έξουσιοδοτήσεως από τόν Σεβασμιώτατο Μητροπολίτη μέ τήν ιδιότητα του Προέδρου της Κ.Ε.Ν.

Άρθρον 9

Τηρούμενα Βιβλία του Ίδρύματος

Στή Κ.Ε.Ν. τηρείται άρχείο και τά έξής διαχειριστικά βιβλία μέ ίδια άριθμηση τό καθένα κατά φύλλο και θεωρημένα γιά κάθε νόμιμη χρήση από τήν Έρά Μητροπολη, δηλαδή:

α. Βιβλίο Πρακτικών τών Συνεδριάσεων του Δ.Σ.

β. Βιβλίο Πρωτοκόλλου Άλληλογραφίας.

γ. Τά προβλεπόμενα από τόν Κώδικα Βιβλίων και Στοιχείων λογιστικά βιβλία (π.χ. Βιβλίο Ταμείου και άριθμημένα κατ' αύξοντα άριθμό διπλότυπα γραμμάτια εισπράξεων και έντάγματα πληρωμής, τά όποια είναι έκτελεστέα έφ' όσον φέρουν τήν ύπογραφή του Προέδρου και του Ταμία του Ίδρύματος).

δ. Βιβλίο Κτηματολογίου, στό όποιο θά καταγράφονται όλα τά άκίνητα περιουσιακά στοιχεία πού έχουν διατεθεί σε χρήση του Ίδρύματος.

ε. Βιβλίο Υλικού, στό όποιο καταγράφονται όλα τά κινητά περιουσιακά στοιχεία πού έχουν διατεθεί σε χρήση του Ίδρύματος.

στ. Κάθε άλλο διαχειριστικό βιβλίο πού κρίνεται άπαραίτητο από τό Δ.Σ. γιά τήν όμαλή και εύρυθμη λειτουργία του Τ.Ν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ΄

ΕΝΟΡΙΑΚΑΙ ΕΠΙΤΡΟΠΑΙ ΝΕΟΤΗΤΟΣ (Ε.Ε.Ν.)

Άρθρον 10

α) Σε κάθε Έρό Ναό συνιστάται Ένοριακή Έπιτροπή Νεότητας (Ε.Ε.Ν.), ή όποια δέν έχει ίδια νομική προσωπικότητα. Διοικείται από έπτα(7)μελές Διοικητικό Συμβού-

λιο, τό όποιο διορίζεται ανά τριετία από τόν Σεβ. Μητροπολίτη και άποτελείται από τόν Υπεύθυνο Έρέα Νεότητας, ως Πρόεδρο, ένα μέλος από τό Έκκλησιαστικό Συμβούλιο (έκπροσώπου του Έκκλησιαστικού Συμβουλίου του Ί. Ναού), τρία (3) στελέχη Νεότητας του Ί. Ναού άνω τών 18 έτών και δύο (2) Ένορίτες άνδρες ή γυναίκες άνω τών 18 έτών, ει δυνατόν εκ τών γονέων, ως μελών.

β) Ο Πρόεδρος της Ένοριακής Έπιτροπής Νεότητας δύναται νά άντικατασταθεί πρό της λήξεως της θτείας του, είτε μέ έγγραφο του Σεβ. Μητροπολίτου, είτε μέ οικειοθελή παραίτηση.

γ) Τά Μέλη της Ένοριακής Έπιτροπής Νεότητας δύναται νά άντικατασταθούν και πρό της λήξεως της θτείας τους κατά τήν άνωτέρω διαδικασία.

Άρθρον 11

Σκοποί

Η Ένοριακή Έπιτροπή Νεότητας στοχεύει στην ποιοτική λειτουργία της Νεότητας του Έρου Ναού. Οικοδομεί σταθερό πλαίσιο συνεργασίας μέ τό Έκκλησιαστικό Συμβούλιο και τόν Έρό Ναό. Δημιουργεί τίς προϋποθέσεις της θεσμικής συμμετοχής γονέων και στελεχών νεότητας στην διοίκηση και τή πορεία του ένοριακού νεανικού έργου. Αναλαμβάνει τήν ένοριακή μέριμνα γιά τή Νεότητα, σχεδιάζει και ύλοποιεί μέ τή συμβολή και του Έκκλησιαστικού Συμβουλίου του Έρου Ναού, τό περί της ποιμαντικής της Νεότητας ένοριακό πρόγραμμα, τό όποιον συμβαδίζει μετά τή στοχοθεσία του Τομέα Νεότητας της Έρας Μητροπόλεως.

Άρθρον 12

Σύνθεσις Ε.Ε.Ν.

Η Ένοριακή Έπιτροπή Νεότητας, κατά τήν πρώτην συνεδρία μετά τή συγκρότησή της, εκλέγει εκ τών Μελών αυτής, τόν Ταμία, τόν Γραμματέα και τόν σύνδεσμο μέ τόν Τομέα Νεότητας. Ο Ταμίας αναλαμβάνει τήν ταμειακή και λογιστική ύπηρεσία και ο Γραμματέας τηρεί τά Πρακτικά τών συνεδριάσεων της Ένοριακής Έπιτροπής Νεότητας, τό Άρχείο Νεότητας του Ί. Ναού, ως και τών Νεανικών έκδηλώσεων, διεξάγει τήν άλληλογραφίαν και κρατεί τήν σφραγίδα αυτής.

Άρθρον 13

α) Η Ένοριακή Έπιτροπή Νεότητας συνεδριάζει τακτικά τουλάχιστον κατά μήνα και συγκαλείται έκτακτα μέ προσκλήση του Προέδρου ή αίτηση τριών (3) μελών αυτής. Εύρίσκεται σε άπαρτία έφ' όσον είναι παρόντες ο Πρόεδρος και τρία (3) τουλάχιστον από τά μέλη, και άποφασίζει μέ σχετική πλειοψηφία τών παρόντων. Σε περίπτωση ίσοψηφίας ύπερισχύει ή ψήφος του Προέδρου.

β) Σέ περίπτωση κωλύματος του Προέδρου ή Ένοριακή Έπιτροπή Νεότητας δύναται νά συνεδριάσει, έφ' όσον ό Πρόεδρος όρίσει γραπτώς τό μέλος τής Ένοριακής Έπιτροπής Νεότητας, τό όποίο πρόκειται νά προεδρεύσει, ως καί τά θέματα τής ήμερησίας διατάξεως.

γ) Η διακονία των μελών τής Ένοριακής Έπιτροπής Νεότητας είναι άμισθη καί τιμητική.

Άρθρον 14

α) Η Ένοριακή Έπιτροπή Νεότητας, έφ' όσον δέν υπάρχουν έθεληντές συνεργάτες καί έχει τήν οικονομική δυνατότητα, διορίζει διά του Έκκλησιαστικού Συμβουλίου του Ί. Ναού προσωπικών, τό όποίο έξυπηρετεί μέ εργασιική σχέση τή λειτουργία τής Νεότητας, τή Γραμματεία Νεότητας τής Ένορίας, καθώς καί τήν Κοσμητεία του Κέντρου Νεότητας κ.λπ. Οι προσλήψεις των ως άνω υπαλλήλων πραγματοποιούνται από τον Ί. Ναό, ύστερα από έγκριση τής Κ.Ε. Νεότητας. Οι διοριζόμενοι τελούν μετά του Ί. Ναού σέ εργασιική σχέση ιδιωτικού δικαίου.

β) Τό Ταμείον τής Ένοριακής Έπιτροπής Νεότητας, ή όποία χρησιμοποιεί υπαλληλικό προσωπικό γιά τήν εκπλήρωση του έργου αυτής, καταβάλλει τό ανάλογο χρηματικό ποσό άμοιβής καί ασφαλίσσεως αυτών στό Ταμείο του Έκκλησιαστικού Συμβουλίου του Ί. Ναού, τό όποϊον αναλαμβάνει τή μισθοδοσία αυτών. Τό ποσό τής μισθοδοσίας καί ή ασφάλις τυγχάνουν ανάλογα των ώρων καί τής φύσεως τής εργασίας.

Άρθρον 15 Έσοδα

Πόροι τής Ένοριακής Έπιτροπής Νεότητας είναι:

α) Ειδική οικονομική ενίσχυση πού αναγράφεται στον Προϋπολογισμό έκάστου Ί. Ναού, ανάλογη προς τήν οικονομική δυνατότητα αυτού.

β) Έκτακτη ενίσχυση από τό Ταμείο του Ίδρύματος Προστασίας Νεότητας Άγιος Πολύκαρπος - Άγιος Γεώργιος.

γ) Ενίσχυση από τό Ταμείο τής Ειδικής Ένοριακής Έπιτροπής.

δ) Ποσοστό όριζόμενο από τον Σεβ. Μητροπολίτη επί των εισπράξεων έκ μνημοσύνων κ.λπ. στό Πνευματικό Κέντρο του Ίεροϋ Ναού.

ε) Προαιρετικές εισφορές ή δωρεές ή κληρονομίες έκ φυσικών ή νομικών προσώπων.

στ) Οικονομική ή άλλη άρωγή έκ του Δημοσίου, ΝΠΔΔ, ΝΠΙΔ.

ζ) Ποσόν έκ των τεθεσπισμένων δισκοφοριών υπέρ τής Νεότητας έκάστου Ί. Ναού.

η) Εισπράξεις έκ διαφόρων έκδηλώσεων, έκδρομών κ.λπ., διοργανουμένων υπέρ τής Νεότητας.

Άρθρον 16

Γιά κάθε είσπραξη έκδίδεται διπλότυπη απόδειξη, τήν όποία ύπογράφουν ό Πρόεδρος καί ό Ταμίας τής Ένοριακής Έπιτροπής Νεότητας. Γιά κάθε πληρωμή έκδίδεται ένταλμα πληρωμής, τό όποίο ύπογράφουν ό Πρόεδρος καί ό Ταμίας τής Ένοριακής Έπιτροπής Νεότητας.

Άρθρον 17 Διάθεση Έσόδων

Οί πόροι διατίθενται γιά τή μέ κάθε τρόπο εύρυθμής λειτουργία του Τομέως Νεότητας τής Ένορίας καί τήν ενίσχυση Φυσικών ή Νομικών Προσώπων.

Άρθρον 18

Ο Ταμίας τής Ένοριακής Έπιτροπής Νεότητας δύναται νά κρατεί στό χέριο του ποσό ως πεντακόσια (500) Εύρώ. Τό χρηματικό ύπόλοιπο του ταμείου τής Ένοριακής Έπιτροπής Νεότητας κατατίθεται στό όνόματα τής Ένοριακής Έπιτροπής Νεότητας του Ί. Ναού σέ χρηματοπιστωτικό Ίδρυμα άναγνωρισμένο στην Ελλάδα. Γιά τήν άνάληψη άπαιτείται σχετικό Πρακτικό της Ένοριακής Έπιτροπής Νεότητας θεωρημένο από τήν Ίερά Μητρόπολη.

Άρθρον 19

Κάθε έτος συντάσσεται Άπολογισμός του προηγουμένου έτους τής Ένοριακής Έπιτροπής Νεότητας. Ο Άπολογισμός μετά τά σχετικά παραστατικά κατατίθεται άμεσα γιά έγκριση έως 30 Ιανουαρίου του έπομένου οικονομικού έτους, στην Λογιστική ύπηρεσία τής Ίερας Μητροπόλεως (γιά τό Ίδρυμα Προστασίας Νεότητας Άγιος Γεώργιος - Άγιος Πολύκαρπος) καί αναρτάται στον Πίνακα άνακοινώσεων του Ί. Ναού γιά ένημέρωση των πιστών.

Άρθρον 20 Σφραγίδα

Κάθε Ένοριακή Έπιτροπή Νεότητας (Ε.Ε.Ν.) έχει κυκλική σφραγίδα πού φέρει στό κέντρο τή σύνθεση των γραμμάτων Χ καί Ρ (έκ τής λέξεως ΧΡΙΣΤΟΣ) καί περιμετρικά τον τίτλο ΕΝΟΡΙΑΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΝΕΟΤΗΤΟΣ Ι. ΝΑΟΥ (άναφέρεται τό όνομα του Ί. Ναού).

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ΄ ΓΕΝΙΚΗ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ ΤΟΥ ΤΟΜΕΑ ΝΕΟΤΗΤΟΣ

Άρθρον 21

1. Κατά τό πρώτο δεκαπενθήμερο του μηνός Σεπτεμβρίου συγκαλείται Γενική Συνέλευση του Τομέα Νεότητας υπό τήν Προεδρία του Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου στην όποία συμμετέχει ή Κεντρική Έπιτροπή Νεότη-

τος με τὰ ἀρμόδια ὄργανα αὐτῆς καί ἐκπρόσωποι ἐκ τῶν Ἑνοριακῶν Ἐπιτροπῶν Νεότητος.

2. Οἱ Ἑνοριακές Ἐπιτροπές Νεότητος ἐκπροσωποῦνται ἀπό τόν ὑπεύθυνο τοῦ Τομέως Νεότητος καί τρία μέλη, ἓνα μέλος τοῦ Δ.Σ., Συντονιστή τοῦ ἐνοριακοῦ Νεανικοῦ ἔργου καί ἓνας κατηχητής.

ἄρθρον 22

Στήν Γενική Συνέλευση ἀνακοινώνεται ὁ Ἀπολογισμός τοῦ ἐπιτελεσθέντος ἔργου ἐπί τῆς Νεότητος κατά τό παρελθόν ἔτος, ἐγκρίνεται ὁ Οἰκονομικός Ἀπολογισμός τοῦ Τομέα Νεότητος καί προγραμματίζεται τό ἔργο γιά τή Νεότητα τοῦ ἀρξαμένου νέου Κατηχητικοῦ ἔτους.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ΄ ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

ἄρθρον 23

Τροποποίηση Κανονισμοῦ καί Διάλυση τοῦ Ἰδρύματος

1. Ὁ παρῶν Κανονισμός τροποποιεῖται μέ ἀπόφαση τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, ὕστερα ἀπό πρόταση τοῦ οἰκείου Μητροπολίτου, κατόπιν ἀποφάσεως αἰτήσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Τ.Ν. Ἡ τροποποίηση ἰσχύει ἀπό τή δημοσίευση τῆς Ἀπόφασης τῆς Δ.Ι.Σ. στήν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως καί στό περιοδικό «ΕΚΚΛΗΣΙΑ».

2. Ὁ Τομέας Νεότητος καταργεῖται, ὅταν καθίσταται ἀδύνατη ἡ λειτουργία του ἢ ὅταν δέν ἐκπληρώνει τίς

ἐκκλησιολογικές προϋποθέσεις καί τήν ἀποστολή του ἢ παρεκκλίνει τῶν σκοπῶν του. Τοῦτο καταργεῖται μέ Ἀπόφαση τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, πού δημοσιεύεται στήν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως.

3. Οἱ Ἀποφάσεις τῆς Δ.Ι.Σ. γιά τροποποίηση ἢ κατάργηση τοῦ Κανονισμοῦ τοῦ Τομέα Νεότητος τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Πειραιῶς δημοσιεύονται καί στό ἐπίσημο δελτίο τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος «ΕΚΚΛΗΣΙΑ».

4. Μετά τήν διάλυση τοῦ Τ.Ν. ὅλα τὰ περιουσιακά στοιχεῖα τοῦ Ἰδρύματος περιέρχονται αὐτοδίκαια στό νομικό πρόσωπο τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Πειραιῶς καί διατίθενται γιά παρεμφερεῖς εὐαγεῖς σκοπούς.

ἄρθρον 24

1. Ὁ παρῶν Κανονισμός ἰσχύει ἀπό τήν δημοσίευσή του στήν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως.

2. Ὁ Κανονισμός δημοσιεύεται ἐπίσης καί στό ἐπίσημο Δελτίο τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος «ΕΚΚΛΗΣΙΑ».

ἄρθρον 25

Κάλυψη Δαπάνης

Ἀπό τίς διατάξεις τοῦ παρόντος Κανονισμοῦ δέν προκαλεῖται δαπάνη σέ βάρος τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ Νομικοῦ Προσώπου τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Πειραιῶς.

Ἀθήνα 17.11.2010

† Ὁ Ἀθηνῶν ΙΕΡΩΝΥΜΟΣ, Πρόεδρος

Περί Ἀνακλήσεως τοῦ Καταστατικοῦ τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Ὑψώσεως Τιμίου Σταυροῦ Βαγίων τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Θηβῶν καί Λεβαδείας

Η ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ ΤΗΣ ΙΕΡΑΡΧΙΑΣ
ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Πρωτ. 4005 π.ἔ.
Ἄριθμ. Διεκπ. 113 Ἀθήνησι 14ῃ Ἰανουαρίου 2011

Πρὸς
Τὸν Σεβασμιώτατον Μητροπολίτην
Θηβῶν καί Λεβαδείας κ. Γεώργιον.
Εἰς Λεβάδειαν.

Σεβασμιώτατε ἐν Χριστῷ ἀδελφέ,
Συνοδικῇ Ἀποφάσει, ληφθεῖσα ἐν τῇ Συνεδρίᾳ τῆς Διαρκοῦς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς 14ης μηνός Ἰανουαρίου ἐ.ἔ., καί εἰς ἀπάντησιν τοῦ ὑπ' ἀριθμ. 673/29.9.2010 ὑμετέρου ἐγγράφου, δι' οὗ ὑποβάλλητε αἴτημα διὰ τὴν ἀνάκλησιν τοῦ, εἰς τὸ τεῦχος τῆς 1-15 Ἰουλίου 1996 τοῦ

Περιοδικοῦ «ΕΚΚΛΗΣΙΑ», δημοσευθέντος Καταστατικοῦ τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Ὑψώσεως Τιμίου Σταυροῦ Βαγίων τῆς καθ' ὑμᾶς Ἱερᾶς Μητροπόλεως, γνωρίζομεν ὑμῖν, ὅτι ἡ Ἱερά Σύνοδος, ἐν τῇ ῥηθείᾳ Συνεδρία Αὐτῆς, λαβοῦσα ὑπ' ὄψιν καί τὴν ὑπ' ἀριθμ. 117/14.1.2011 Εἰσήγησιν τῆς Συνοδικῆς Ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ Μοναχικοῦ Βίου, ἐνέκρινε τὸ ὡς ἄνω ὑποβληθέν Αὐτῇ αἴτημα καί παρακαλεῖ ὅπως υποβάλλητε τῇ Ἱερᾷ Συνόδῳ πρὸς ἔγκρισιν Ἑσωτερικόν Κανονισμόν τῆς ἐν λόγῳ Ἱερᾶς Μονῆς, σύμφωνον πρὸς τοὺς Ἱεροῦς Κανόνας καί τὴν Μοναστικὴν Παράδοσιν τῆς Ἐκκλησίας ἡμῶν.

Ἐπὶ δέ τούτοις, κατασπαζόμενοι τὴν ὑμετέραν Σεβασμιότητα ἐν Κυρίῳ, διατελοῦμεν μετ' ἀγάπης.

† Ὁ Ἀθηνῶν ΙΕΡΩΝΥΜΟΣ, Πρόεδρος

Ὁ Ἀρχιγραμματεὺς
Ἀρχιμ. Μάρκος Βασιλάκης

ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΕΙΣ:

1. Συνοδικὴν Ἐπιτροπὴν ἐπὶ τοῦ Μοναχικοῦ Βίου.
Παρ' ἡμῖν.
2. Ἱεράν Μονὴν Ὑψώσεως Τιμίου Σταυροῦ Βαγίων.
(Διὰ τῆς Ἱ. Μ. Θηβῶν καί Λεβαδείας).

ΠΡΟΚΗΡΥΞΕΙΣ - ΚΛΗΤΗΡΙΑ ΕΠΙΚΡΙΜΑΤΑ

Ἱερά Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος Ε.Κ.Υ.Ο.

Ἡ Ἐκκλησιαστική Κεντρική Ὑπηρεσία Οἰκονομικῶν (Ε.Κ.Υ.Ο.) τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ἔχουσα ὑπ' ὄψιν τόν Κανονισμόν 212/2010 (ΦΕΚ Α' 135/9.8.2010) καί τόν Κανονισμόν 5/1978 (ΦΕΚ Α' 48) γνωστοποιεῖ, ὅτι προτίθεται νά προσλάβῃ μέ τήν διαδικασίαν τῆς ἐπιλογῆς καί τοῦ διαγωνισμοῦ, τās κατωτέρω κατηγορίας προσωπικοῦ μέ σύμβασιν ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου ὠρισμένου χρόνου (3μήνου διαρκείας) δυναμένην νά ἀνανεωθῇ, πρὸς κάλυψιν τῶν ἐξῆς ὀργανικῶν θέσεων τῆς Διευθύνσεως Ναοδομίας:

1. τριῶν (3) θέσεων Κλάδου Π.Ε. Πολιτικῶν Μηχανικῶν ἢ ἀντιστοίχου σχολῆς Α.Ε.Ι. ἐσωτερικοῦ - ἐξωτερικοῦ,
2. τριῶν (3) θέσεων Κλάδου Π.Ε. Ἀρχιτεκτόνων Μηχανικῶν ἢ ἀντιστοίχου σχολῆς Α.Ε.Ι. ἐσωτερικοῦ - ἐξωτερικοῦ,
3. τριῶν (3) θέσεων Κλάδου Π.Ε. Μηχανολόγων Μηχανικῶν ἢ ἀντιστοίχου σχολῆς Α.Ε.Ι. ἐσωτερικοῦ - ἐξωτερικοῦ,
4. δύο (2) θέσεων Τεχνικοῦ Βοηθοῦ (σχεδιαστοῦ) Κατηγορίας ΤΕ ἢ ΔΕ, Κλάδου Δομικῶν Ἔργων ἢ Ἡλεκτρομηχανολογικῶν Ἔργων ἢ ἀντιστοίχου σχολῆς Τ.Ε.Ι. ἐσωτερικοῦ - ἐξωτερικοῦ ἢ μέ μεταλλικειακόν τίτλων σπουδῶν.

Οἱ ἐνδιαφερόμενοι πρέπει νά ὑποβάλλουν εἰς τὰ Γραφεῖα τῆς Ε.Κ.Υ.Ο. αἰτήσιν, Βιογραφικόν Σημεῖωμα καί τὰ κατά νόμον προβλεπόμενα δικαιολογητικά μέχρι τῆς 28.2.2011.

Ἀντίγραφον τῆς Προκηρύξεως ὡς καί πληροφορίας δύνανται νά λαμβάνουν οἱ ἐνδιαφερόμενοι κατά τās ἐργασίμους ἡμέρας καί ἀπό ὥρας 9.00 π.μ. ἕως 14.00 μ.μ. ἀπό τὰ Γραφεῖα τῆς Ε.Κ.Υ.Ο. (Μέγαρον Συνοδικῶν Ὑπηρεσιῶν, ὁδός Ἰασηίου 1, 4ος ὄροφος, Ἀθήναι), ὡς καί ἀπό τήν ἱστοσελίδα www.ekyo.gr.

Πλεονας πληροφορίας εἰς τήν κ. Ἐβρίαν Κωστοῦ, τηλ. 210.72.72.900.

Ὁ Γενικός Διευθυντής τῆς Ε.Κ.Υ.Ο.

Ἀντώνιος Γ. Ζαμπέλης

Ἀθήναι 17.1.2011

Ἱερά Μητρόπολις Μεσσηνίας

Ἔχοντες ὑπ' ὄψει τās διατάξεις τοῦ ἀρθροῦ 38 παρ. 2 τοῦ Ν. 590/1977 «Περί Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος» καί τῶν ἀρθρῶν 33-37 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 2/1969 Κανονισμοῦ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου «Περί Ἱερῶν Ναῶν, Ἐνοριῶν καί Ἐφημερίων», προκειμένου νά πληρῶσωμεν τās κενᾶς ὀργανικᾶς θέσεις τακτικῶν ἐφημερίων τῶν Ἱερῶν Ναῶν

Γενεθλίου τῆς Θεοτόκου, Καλαμάτας (2α θέσις),

Ἀγίου Δημητρίου Σοθακίου,

Ἀγίου Ἰωάννου Προδρόμου Μαγούλιας,

καλοῦμεν τοὺς βουλομένους καί ἔχοντας τὰ κανονικά καί νόμιμα προσόντα, ὅπως ἐντός μηνός ἀπό τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης ὑποβάλλωσιν ἡμῖν τὰ ἀπαιτούμενα δικαιολογητικά διὰ τήν κατάληψιν τῶν ἀνωτέρω κενῶν θέσεων.

Ἐν Καλαμάτῃ τῇ 3ῃ Ἰανουαρίου 2011

† Ὁ Μεσσηνίας ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΣ

Ἱερά Μητρόπολις Λαγκαδᾶ, Λητῆς καί Ρεντίνης

Ἔχοντες ὑπ' ὄψει τās διατάξεις· α) τῶν ἀρθρῶν 38 παρ. 2 καί 67 τοῦ Ν. 590/1977, β) τοῦ Ν.Δ. 1398/1973, γ) τοῦ Ν. 673/1977, καί προκειμένου ἵνα προβῶμεν εἰς ἀνακήρυξιν ὑποψηφίων πρὸς πλήρωσιν τῶν κενῶν θέσεων τακτικῶν Διακόνων ἐν τοῖς Ἱ. Ναοῖς

Κοιμήσεως Θεοτόκου Λαγκαδᾶ,

Ἀγίας Παρασκευῆς Κοθικιοῦ,

Κοιμήσεως Θεοτόκου Κριθιάς,

Προφῆτου Ἡλιοῦ Ἀσσήρου,

καλοῦμεν τοὺς βουλομένους ἵνα καταλάβωσι τās Διακονικᾶς ταύτας θέσεις καί ἔχοντας τὰ ὑπὸ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 2/1969 Κανονισμοῦ «Περί Ἱερῶν Ναῶν, Ἐνοριῶν καί Ἐφημερίων», προβλεπόμενα κανονικά καί νόμιμα προσόντα, ὅπως ἐντός μηνός ἀπό τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης ὑποβάλλωσιν ἡμῖν τὰ νενομισμένα δικαιολογητικά διὰ τὰ περαιτέρω.

Ἐν Λαγκαδᾷ τῇ 29ῃ Νοεμβρίου 2010

† Ὁ Λαγκαδᾶ, Λητῆς καί Ρεντίνης ΙΩΑΝΝΗΣ

Ἱερά Μητρόπολις Λαγκαδά, Λητῆς καί Ρεντίνας

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 38 παρ. 2 τοῦ Ν. 590/1977 «Περί Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος» καί τῶν ἄρθρων 33-37 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 2/1969 Κανονισμοῦ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου «Περί Ἱερῶν Ναῶν, Ἐνοριῶν καί Ἐφημερίων», προκειμένου νά πληρῶσωμεν τὰς κενὰς ὀργανικὰς θέσεις τακτικῶν ἐφημερίων τῶν Ἱερῶν Ναῶν

Ἀγίου Γεωργίου Μελησσοχωρίου,
Ἀγίου Νικολαίου Αὐγῆς,
Ἀγίου Γεωργίου Βερτίσκου,
Ἀγίου Γεωργίου Σοχοῦ,
Ἁγίας Παρασκευῆς Λαγκαδά,
Κοιμήσεως Θεοτόκου Λαγκαδά,

καλοῦμεν τοὺς βουλευμένους καί ἔχοντας τὰ κανονικά καί νόμιμα προσόντα, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης ὑποβάλλωσιν ἡμῖν τὰ ἀπαιτούμενα δικαιολογητικά διὰ τὴν κατάληψιν τῶν ἀνωτέρω κενῶν θέσεων.

Ἐν Λαγκαδῇ τῇ 29ῃ Νοεμβρίου 2010

† Ὁ Λαγκαδᾶ, Λητῆς καί Ρεντίνας ΙΩΑΝΝΗΣ

Ἱερά Μητρόπολις Σερβίων καί Κοζάνης

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 38 παρ. 2 τοῦ Ν. 590/1977 «Περί Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος» καί τῶν ἄρθρων 33-37 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 2/1969 Κανονισμοῦ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου «Περί Ἱερῶν Ναῶν, Ἐνοριῶν καί Ἐφημερίων», προκειμένου νά πληρῶσωμεν τὴν κενὴν ὀργανικὴν θέσιν τακτικοῦ ἐφημερίου τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ

Ἀγίου Δημητρίου Κοζάνης,

καλοῦμεν τοὺς βουλευμένους καί ἔχοντας τὰ κανονικά καί νόμιμα προσόντα, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης ὑποβάλλωσιν ἡμῖν τὰ ἀπαιτούμενα δικαιολογητικά διὰ τὴν κατάληψιν τῆς ἀνωτέρω κενῆς θέσεως.

Ἐν Κοζάνῃ τῇ 20ῃ Δεκεμβρίου 2010

† Ὁ Σερβίων καί Κοζάνης ΠΑΥΛΟΣ

Ἱερά Μητρόπολις Ζακύνθου

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 25 παρ. 1 τοῦ Νόμου 817/1978 (ΦΕΚ 170, Α', 8.10.1978) «Περί ρυθμίσεως ἐνίων ἐκπαιδευτικῶν καί ἐκκλησιαστικῶν θεμάτων», ὡς καί τὸ Προεδρικὸν Διάταγμα 582/1980 (ΦΕΚ, 158, Α' 11.7.1980) «Περί κατανομῆς θέσεων Ἱεροκληρικῶν εἰς τὰς Ἱεράς Μητροπόλεις τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος», ἀποφασίζομεν ὅπως προκηρύξωμεν διὰ τῆς παρούσης τὴν πλήρωσιν τῆς κενῆς θέσεως Ἱεροκλήρικος τῆς καθ' ἡμᾶς Ἱερᾶς Μητροπόλεως, καί καλοῦμεν τοὺς ἔχοντας τὰ ὑπὸ τῶν Ἱερῶν Κανόνων καί Νόμων προβλεπόμενα προσόντα, ὅπως, ἐντὸς μηνὸς, ὑποβάλλου ἡμῖν

σχετικὴν αἴτησιν μετὰ δικαιολογητικῶν, ἵνα προβῶμεν εἰς τὰς περαιτέρω ὑπηρεσιακὰς ἐνεργείας πρὸς τοποθέτησιν τοῦ ἐπιλεγέντος.

Ἐν Ζακύνθῳ τῇ 27ῃ Δεκεμβρίου 2010

† Ὁ Ζακύνθου ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΣ

Ἱερά Μητρόπολις Κεφαλληνίας

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις· α) τῶν ἄρθρων 38 παρ. 2 καί 67 τοῦ Ν. 590/1977, β) τοῦ Ν.Δ. 1398/1973, Γ) τοῦ Ν. 673/1977, καί προκειμένου ἵνα προβῶμεν εἰς ἀνακήρυξιν ὑποψηφίου πρὸς πλήρωσιν τῆς κενῆς θέσεως τακτικοῦ Διακόνου ἐν τῷ Ἱερῷ Ναῷ

Εὐαγγελιστρίας - Ἀναλήψεως Ἀργοστολίου,

καλοῦμεν τοὺς βουλευμένους ἵνα καταλάβωσιν τὴν Διακοδικὴν ταύτην θέσιν καί ἔχοντας τὰ ὑπὸ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 2/1969 Κανονισμοῦ «Περί Ἱερῶν Ναῶν, Ἐνοριῶν καί Ἐφημερίων», προβλεπόμενα κανονικά καί νόμιμα προσόντα, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης ὑποβάλλωσιν ἡμῖν τὰ νενομισμένα δικαιολογητικά διὰ τὰ περαιτέρω.

Ἐν Ἀργοστολίῳ τῇ 10ῃ Νοεμβρίου 2010

† Ὁ Κεφαλληνίας ΣΠΥΡΙΔΩΝ

Ἱερά Μητρόπολις Λευκάδος καί Ἰθάκης

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 38 παρ. 2 τοῦ Ν. 590/1977 «Περί Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος» καί τῶν ἄρθρων 33-37 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 2/1969 Κανονισμοῦ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου «Περί Ἱερῶν Ναῶν, Ἐνοριῶν καί Ἐφημερίων», προκειμένου νά πληρῶσωμεν τὰς κενὰς ὀργανικὰς θέσεις τακτικῶν ἐφημερίων τῶν Ἱερῶν Ναῶν

Γενεσίου Θεοτόκου Σύβρου Λευκάδος,

Ἀγίων Ἀναργύρων Πηγαδισάνων Λευκάδος,

Ἀγίου Βασιλείου Εὐγήρου Λευκάδος,

Κοιμήσεως Θεοτόκου Κοντραίνης - Λευκάδος,

Ἀγ. Ἀποστόλων Φρυνίου Λευκάδος,

καλοῦμεν τοὺς βουλευμένους καί ἔχοντας τὰ κανονικά καί νόμιμα προσόντα, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης ὑποβάλλωσιν ἡμῖν τὰ ἀπαιτούμενα δικαιολογητικά διὰ τὴν κατάληψιν τῶν ἀνωτέρω κενῶν θέσεων.

Ἐν Λευκάδι τῇ 14ῃ Ἰανουαρίου 2011

† Ὁ Λευκάδος καί Ἰθάκης ΘΕΟΦΙΛΟΣ

Ἱερά Μητρόπολις Σερρών καί Νιγρίτης

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 38 παρ. 2 τοῦ Ν. 590/1977 «Περί Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος» καί τῶν ἄρθρων 33-37 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 2/1969 Κανονισμοῦ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου «Περί Ἱερῶν Ναῶν, Ἐνοριῶν καί Ἐφημερίων», προκειμένου νά πληρῶσωμεν

ρώσωμεν τήν κενήν ὀργανικήν θέσιν τακτικῶν ἐφημερί-
ου τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ

Εὐαγγελιστρίας Σερρών,

καλοῦμεν τοὺς βουλευμένους καί ἔχοντας τὰ κανονικά
καί νόμιμα προσόντα, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημο-
σιεύσεως τῆς παρούσης ὑποβάλλωσιν ἡμῖν τὰ ἀπαιτούμε-
να δικαιολογητικά διὰ τὴν κατάληψιν τῆς ἀνωτέρω κενῆς
θέσεως.

Ἐν Σέρραις τῆ 3ῃ Ἰανουαρίου 2011

† Ὁ Σερρών καὶ Νιγρίτης ΘΕΟΛΟΓΟΣ

Ἱερά Μητρόπολις Ποθιανῆς καὶ Κιθκισίου

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις· α) τῶν ἄρθρων 38
παρ. 2 καὶ 67 τοῦ Ν. 590/1977, β) τοῦ Ν.Δ. 1398/1973,
Γ) τοῦ Ν. 673/1977, καὶ προκειμένου ἵνα προβῶμεν εἰς
ἀνακήρυξιν ὑποψηφίου πρὸς πλήρωσιν τῆς κενῆς θέσε-
ως τακτικῶν Διακόνου ἐν τῷ Ἱερῷ Ναῶ

Ἁγίου Δημητρίου Κιθκίς,

καλοῦμεν τοὺς βουλευμένους ἵνα καταλάβωσι τὴν Δια-
κονικὴν ταύτην θέσιν καί ἔχοντας τὰ ὑπὸ τοῦ ὑπ' ἀριθ.
2/1969 Κανονισμοῦ «Περὶ Ἱερῶν Ναῶν, Ἑνοριῶν καὶ
Ἐφημερίων», προβλεπόμενα κανονικά καί νόμιμα προ-
σόντα, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς πα-
ρούσης ὑποβάλλωσιν ἡμῖν τὰ νενομισμένα δικαιολογητι-
κά διὰ τὰ περαιτέρω.

Ἐν Κιθκίς τῆ 13ῃ Ἰανουαρίου 2011

† Ὁ Ποθιανῆς καὶ Κιθκισίου ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ

Ἱερά Μητρόπολις Ποθιανῆς καὶ Κιθκισίου

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 38 παρ. 2
τοῦ Ν. 590/1977 «Περὶ Καταστατικῶν Χάρτου τῆς Ἐκκλη-
σίας τῆς Ἑλλάδος» καὶ τῶν ἄρθρων 33-37 τοῦ ὑπ' ἀριθ.
2/1969 Κανονισμοῦ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου «Περὶ Ἱερῶν
Ναῶν, Ἑνοριῶν καὶ Ἐφημερίων», προκειμένου νὰ πλη-
ρώσωμεν τὰς κενὰς ὀργανικὰς θέσεις τακτικῶν ἐφημε-
ρίων τῶν Ἱερῶν Ναῶν

Ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Προδρόμου Ποντοκερασιᾶς

Ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Προδρόμου Ἐλευθεροχωρίου,

Προφήτου Ἡλίου Διοράνης,

Ἁγίου Δημητρίου Δαφνοχωρίου,

Ἁγίου Φανουρίου Κοιλίχιδος,

Ἁγίου Γεωργίου Μεταλλικοῦ,

Ἁγίου Δημητρίου Κρητικῶν,

Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου Καστανιῶν,

Γεννήσεως τῆς Θεοτόκου Βαφειοχωρίου,

Ἁγίων Πέτρου καὶ Παύλου Γάβρας,

Ἁγίου Γεωργίου Ἄνω Θεοδωρακίου,

Ἁγίων Κωνσταντίνου καὶ Ἑλένης Μαυροπληγαδῶν,

Ἐψώσεως τοῦ Τιμίου Σταυροῦ Μονοηθίου,

Ἁγίας Βαρβάρας Πετράδων,

Ἁγίων Κωνσταντίνου καὶ Ἑλένης Σπουργίτην,

Ἐψώσεως τοῦ Τιμίου Σταυροῦ Χειμαδιοῦ,

Ἁγίου Γεωργίου Λαοδικηνοῦ,

Ἁγίου Ἀθανασίου Χρυσόπετρας,

Ταξιάρχων Φαναρίου,

Ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Προδρόμου Παροχθίου,

Ἐπαπαντῆς τοῦ Κυρίου Θεοδοσίων,

Προφήτου Ἡλίου Ριζανῶν,

Κοιμήσεως Θεοτόκου Ἁγίου Μάρκου,

Ἁγίου Δημητρίου Κοκκινιάς,

Ἁγίας Τριάδος Σεβαστοῦ,

Ἁγίου Γεωργίου Μελισσοσυργοῦ,

Ἁγίας Παρασκευῆς Κρηστώνης,

καλοῦμεν τοὺς βουλευμένους καί ἔχοντας τὰ κανονικά
καί νόμιμα προσόντα, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημο-
σιεύσεως τῆς παρούσης ὑποβάλλωσιν ἡμῖν τὰ ἀπαιτούμε-
να δικαιολογητικά διὰ τὴν κατάληψιν τῶν ἀνωτέρω
κενῶν θέσεων.

Ἐν Κιθκίς τῆ 11ῃ Ἰανουαρίου 2011

† Ὁ Ποθιανῆς καὶ Κιθκισίου ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ

Ἱερά Μητρόπολις Τριφυλίας καὶ Ὀλυμπίας

Κλήσις Ἐξετάσεως Κατηγορουμένου

Πρὸς

Τὸν Διάκονον

Ἄνδρῆαν Κολλῆαν,

Κληρικὸν τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως

Τριφυλίας καὶ Ὀλυμπίας

(Νῦν ἀγνώστου διαμονῆς

Καλοῦμέν σε ὅπως ἐμφανισθῆς αὐτοπροσώπως ἐνώ-
πιον ἐμοῦ τοῦ Πρωτοπρεσβυτέρου Γεωργίου Παύλου
ἐνεργοῦντος ὡς Ἀνακριτοῦ συνωδᾶ τῆ ὑπ' ἀριθμ.
204/26.5.2010 σεπτῆ ἐντολῆ τοῦ Σεβασμιωτάτου Μη-
τροπολίτου Τριφυλίας καὶ Ὀλυμπίας κ. Χρυσόστομου
καὶ δυνάμει τῶν ἄρθρων 109 καὶ 110 τοῦ Νόμου
5383/32 «Περὶ Ἐκκλησιαστικῶν Δικαστηρίων καὶ τῆς
πρὸ αὐτῶν διαδικασίας», ἐν Κυπαρισσίᾳ καὶ ἐν τοῖς Γρα-
φείοις τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Τριφυλίας καὶ Ὀλυμπίας
τῆ 20ῃ Ἰανουαρίου 2011, ἡμέραν Πέμπτην καὶ ὥραν
11πμ., ἵνα ἀπολογηθῆς ἐπὶ ἀποδιδομένων σοι κατη-
γοριῶν, αἵτινες κρίνεται σκόπιμον, ὅπως μὴ
ἀναγραφῶσιν εἰς τὴν παροῦσαν κλήσιν.

Ἐν Κυπαρισσίᾳ τῆ 29ῃ Ὀκτωβρίου 2010

Ὁ Ἀνακριτῆς

Πρωτ. Γεώργιος Παῦλος

Ὁ Γραμματεὺς

Ἱερεὺς Ἰωάννης Γιαννακόπουλος

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ

Ἡ Ἱερά Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος *Οἱ ἐργασίες τῆς Δ.Ι.Σ. τῆς 10.11.2010*

Συνήλθε τήν 10 Ἰανουαρίου 2011, στήν πρώτη Συνεδρία Της γιά τό μήνα Ἰανουάριο ἡ Διαρκῆς Ἱερά Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, ὑπό τήν Προεδρία τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καί πάσης Ἑλλάδος κ. Ἱερωνύμου.

Στήν ἀρχή ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν καί πάσης Ἑλλάδος κ. Ἱερώνυμος εὐχήθηκε ἐγκαρδίως στούς Σεβασμιωτάτους Συνοδικούς Συνέδρους νά εἶναι εὐλογημένη ἡ Νέα Χρονιά, νά εἶναι ὑγιεῖς ὥστε μέ δύναμη καί ἐπιτυχία νά ἐπιτελοῦν τά πολυεύθυνα καθήκοντά τους. Στίς εὐχές τοῦ Μακαριωτάτου ἀπήντησε ἀντευχόμενος, ἐκ μέρους καί τῶν Συνοδικῶν Συνέδρων, ὁ Σεβασμιώτατος Ἀντιπρόεδρος, Μητροπολίτης Σάμου καί Ἰκαρίας κ. Εὐσέβιος.

Κατά τήν σημερινή Συνεδρία:

Ἡ Διαρκῆς Ἱερά Σύνοδος ἐπικύρωσε τά Πρακτικά τῆς Ἐξουσιοδοτήσεως. Στή συνέχεια ἐνημερώθηκε:

– ἀπό τήν Ἐκθεση πού ὑπέβαλε ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Δημητριάδος καί Ἀλμυροῦ κ. Ἰγνάτιος, σχετικά μέ τό Α΄ Πανελλήνιο Συνέδριο Ποιμαντικῆς καί Διακονίας Φυλακῶν ὑπό τό τίτλο: «“Ἐν φυλακῇ ἤμην καί ἤλθετε πρός με” ΔΙΑΚΟΝΩΝΤΑΣ ΤΟΝ ΚΡΑΤΟΥΜΕΝΟ ΑΔΕΛΦΟ», τό ὁποῖο συνεκλήθη στόν Βόλο κατά τό διήμερο 20-21 Νοεμβρίου 2010.

– ἀπό τήν Ἐκθεση πού ὑπέβαλε ἡ Εἰδική Συνοδική Ἐπιτροπή Παρακολοθησεως Εὐρωπαϊκῶν Θεμάτων, γιά τήν Ἡμερίδα Στελεχῶν τῶν Ἱερῶν Μητροπόλεων Θεσσαλίας, Μακεδονίας, Ἠπείρου καί Θράκης, ἡ ὁποία πραγματοποιήθηκε στή Θεσσαλονίκη τήν 23.11.2010.

– ἀπό τήν Ἐκθεση πού ὑπέβαλε ἡ Εἰδική Συνοδική Ἐπιτροπή Εἰδικῶν Ποιμαντικῶν Θεμάτων καί Καταστάσεων σχετικά μέ τήν Ἡμερίδα γιά τοὺς Κληρικούς, οἱ ὁποῖοι διακονοῦν στίς Ἐνοπλες Δυνάμεις, μέ θέμα: «Ἡ ΠΟΙΜΑΝΤΙΚΗ ΔΙΑΚΟΝΙΑ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΣΤΙΣ ΕΝΟΠΛΕΣ ΔΥΝΑ-

ΜΕΙΣ», καί ἡ ὁποία πραγματοποιήθηκε τήν 21.10.2010.

– Ἐπίσης ἡ Διαρκῆς Ἱερά Σύνοδος ἐνέκρινε:

– αἴτημα τοῦ Μακαριωτάτου Πατριάρχου Ρουμανίας κ. Δανιήλ περὶ τῆς μεταφορᾶς τῆς Τιμίας Κάρας τοῦ Ἀποστόλου Ἀνδρέου ἐκ τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Πατρῶν, στό Βουκουρέστι, κατά τόν προσεχῆ Ὀκτώβριο.

– πρόταση τῆς Συνοδικῆς Ἐπιτροπῆς ἐπὶ τῶν Διορθοδόξων καί Διαχριστιανικῶν Σχέσεων γιά τήν ἐκπροσώπηση τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, στήν συνερχομένη Κεντρική Ἐπιτροπή τοῦ Παγκοσμίου Συμβουλίου Ἐκκλησιῶν, ἡ ὁποία θά συνέλθει ἀπό 15 ἕως 23 Φεβρουαρίου 2011 στήν Γενεύη.

– Τέλος ἡ Διαρκῆς Ἱερά Σύνοδος συζήτησε καί ἔλαβε ἀποφάσεις σχετικά μέ τρέχοντα ὑπηρεσιακά ζητήματα.

Ἐκ τῆς Διαρκοῦς Ἱερᾶς Συνόδου

Οἱ ἐργασίες τῆς Δ.Ι.Σ. τῆς 12.11.2010

Συνήλθε τήν Τετάρτη 12 Ἰανουαρίου 2011, στήν δεύτερη Συνεδρία Της γιά τό μήνα Ἰανουάριο ἡ Διαρκῆς Ἱερά Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, ὑπό τήν Προεδρία τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καί πάσης Ἑλλάδος κ. Ἱερωνύμου.

Κατά τήν σημερινή Συνεδρία:

Ἡ Διαρκῆς Ἱερά Σύνοδος ἐπικύρωσε τά Πρακτικά τῆς προηγουμένης Συνεδρίας.

Ὁ Συνοδικός Συνέδρος, Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Ὑδρας, Σπετσῶν καί Αἰγίνης κ. Ἐφραίμ, ἐνημέρωσε τό Σῶμα γιά τήν συνάντηση, τήν ὁποία εἶχε μέ τοὺς ἀρμόδιους Παράγοντες τῶν Ὑπουργείων Ἐσωτερικῶν, Ἀποκεντρώσεως καί Ἡλεκτρονικῆς Διακυβερνήσεως καί Οἰκονομικῶν, σχετικά μέ τήν Ἐγκύκλιο μέ θέμα «Προγραμματισμός Προσλήψεων Προσωπικοῦ ἔτους 2011».

Στή συνέχεια οἱ Σεβασμιώτατοι Ἀρχιερεῖς ἐποθετήθησαν ἐπὶ τοῦ θέματος αὐτοῦ καί ὁμοφώνως ἀποφασίσθηκε, σύμφωνα μέ τίς διατάξεις τῆς παραγράφου 1 περίπτ. β΄ καί παραγράφου 2, τοῦ ἀρθροῦ 6 τοῦ Νόμου 590/1977 «Περί Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος», νά συγκληθεῖ ἐκτάκτως ἡ Ἱερά Σύνοδος τῆς Ἱεραρχίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς

Ἑλλάδος, τὴν Δευτέρα 17 Ἰανουαρίου 2011 καὶ ὥρα 9η πρωινή. Ἡ Συνεδρίαση θά ἔχει μοναδικό θέμα μέ τίτλο: «Ἐπί ζητημάτων Ἑφημεριακοῦ Κλήρου».

Μετά ἀπό ἐπιστολή, ἡ ὁποία ἐστάλη στήν Ἱερά Σύνοδο ἀπό τό Κεντρικό Ἰσραηλιτικό Συμβούλιο Ἑλλάδος, ἡ Διαρκής Ἱερά Σύνοδος ἀποφάσισε νά ἀποστείλει ἀπαντητικό ἔγγραφο, στό ὁποῖο ἀναφέρεται μεταξύ ἄλλων, ὅτι:

1. Ἡ Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία καταδικάζει κάθε μορφή φυλετισμοῦ καί διακρίσεως σέ βάρους οἰουδήποτε ἀνθρώπου ἐπί τῆ βάσει φυλετικῶν, πολιτισμικῶν, θρησκευτικῶν, ἢ ἄλλων διαφορῶν.

2. Εἰδικώτερα, ἡ Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος, ἐξεδήλωσε πάντοτε τά φιλάδελφα αἰσθήματα Της γιά τούς Ἕλληνες πού ἀκολουθοῦν τήν Ἑβραϊκή Θρησκεία.

3. Τέλος, ἡ Ἐκκλησία μας, κατά τά γεγονότα τοῦ Β' Παγκοσμίου πολέμου, ἐμπράκτως πρωτοστάτησε καί ἐκινδύνευσε μέ αὐτοθυσία, γιά νά προστατεύσει τούς ἐν Ἑλλάδι διαβιῶντες Ἑβραίους ἀπό τή ναζιστική ἐπιβουλή.

4. Στήν Ἀγιωτάτη Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος ἕκαστος Ἐπίσκοπος διατηρεῖ τήν αὐτονομία ἐκφράσεως τῶν ἀπόψεῶν του, τῶν ὁποίων φέρει τήν εὐθύνη καί τήν ἀπόδειξη.

Ἡ Διαρκής Ἱερά Σύνοδος καί περὶ τῶν Μουσουλμάνων καί μάλιστα τῶν ἐν Ἑλλάδι διαβιῶντων, ἀναφέρει ὅτι ἡ Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος καταδικάζει κάθε μορφή φυλετικῆς καί θρησκευτικῆς διακρίσεως, μέ φιλάδελφη δέ ἀγάπη προσπαθεῖ κάθε ἡμέρα νά ἀνακουφίσει τίς ἀνάγκες καί τά ἀναφυόμενα προβλήματα τους.

Ἀκολουθῶς ἡ Διαρκής Ἱερά Σύνοδος ὁμοφώνως ἀνανέωσε τήν θητεία τῶν Τακτικῶν καί Ἀναπληρωματικῶν Μελῶν τῆς Διοικούσης Ἐπιτροπῆς τῆς Ἐκκλησιαστικῆς Κεντρικῆς Ὑπηρεσίας Οἰκονομικῶν.

Ἐπίσης ἡ Διαρκής Ἱερά Σύνοδος ὄρισε Ἐπιτροπή ἀποτελουμένη ἀπό τούς Σεβασμιωτάτους Μητροπολίτες Δημητριάδος καί Ἀλμυροῦ κ. Ἰγνάτιο, Σιδηροκάστρου κ. Μακάριο, Μεσσηνίας κ. Χρυσόστομο, τόν Θεοφιλέστατο Ἐπίσκοπο Ἀβύδου κ. Κύριλλο καί ἕναν ἐκπρόσωπο πού θά ὀρίσει ἡ Πανελλήνια Ἐνωση Θεολόγων, προκειμένου νά μελετήσει τό θέμα τοῦ μαθήματος τῶν Θρησκευτικῶν καί νά ἐκφράσει τίς ἀπόψεις τῆς Ἐκκλησίας στήν Ὑπουργό Παιδείας, Διά Βίου Μάθησης καί Θρησκευμάτων.

Ἡ Διαρκής Ἱερά Σύνοδος ἐνημερώθηκε ἀπό τόν Σεβασμιώτατο Μητροπολίτη Σερρών καί Νιγρίτης κ. Θεολόγο γιά τήν πυρκαϊά ἡ ὁποία ἐπληξε τήν Ἱερά Μονή Τιμίου Προδρόμου Σερρών, προκαλώντας

ἀνυπολόγιστες καταστροφές, καί ἀποφάσισε τήν συμβολική οἰκονομική ἐνίσχυσή της γιά τήν ἀποκατάσταση τῶν ζημιῶν.

Τέλος ἡ Δ.Ι.Σ. συζήτησε καί ἔλαβε ἀποφάσεις σχετικά μέ τρέχοντα ὑπηρεσιακά ζητήματα.

Ἐκ τῆς Διαρκοῦς Ἱερᾶς Συνόδου

Οἱ ἐργασίες τῆς Δ.Ι.Σ. τῆς 13.11.2010

Συνῆλθε τήν 13 Ἰανουαρίου 2011, στήν τρίτη Συνεδρία Της γιά τό μῆνα Ἰανουάριο, ἡ Διαρκής Ἱερά Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, ὑπό τήν Προεδρία τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καί πάσης Ἑλλάδος κ. Ἱερωνύμου.

Κατά τήν σημερινή Συνεδρία:

Ἡ Διαρκής Ἱερά Σύνοδος ἐπικύρωσε τά Πρακτικά τῆς προηγουμένης Συνεδρίας.

Μέ πρόταση τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Νέας Σμύρνης κ. Συμεῶν ἀποφασίσθηκε τό τριετές μνημόσυνο τοῦ μακαριστοῦ Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καί πάσης Ἑλλάδος κυροῦ Χριστοδούλου νά γίνει τήν Κυριακή 23 Ἰανουαρίου 2011, στόν Ἱερό Ναό Κοιμήσεως Θεοτόκου «Παναγίτσα» Παλαιοῦ Φαλήρου, ὅπου ὁ αἰόδιμος Ἀρχιεπίσκοπος εἶχε ὑπηρετήσει ὡς Ἐφημέριος καί Ἱεροκήρυξ.

Ἡ Διαρκής Ἱερά Σύνοδος ἐνέκρινε τόν Προκαταρκτικό Πίνακα τῶν Ὑποψηφίων Κληρικῶν πρὸς ἐγγραφήν στόν Κατάλογο τῶν πρὸς Ἀρχιερατείαν Ἐκλογίμων, κατόπιν προτάσεως τῆς Ἀρχιεραττείας.

Τέλος ἡ Διαρκής Ἱερά Σύνοδος συζήτησε καί ἔλαβε ἀποφάσεις σχετικά μέ τρέχοντα ὑπηρεσιακά ζητήματα.

Μετά τό τέλος τῆς Συνεδρίας ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν καί πάσης Ἑλλάδος κ. Ἱερώνυμος ἐδέχθη τούς Ἱεροσπουδαστές τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Γυμνασίου καί Λυκείου Χανίων, πρὸς τούς ὁποίους ἀπύθηνε πατρικές νουθεσίες καί εὐχές.

Ἐκ τῆς Διαρκοῦς Ἱερᾶς Συνόδου

Οἱ ἐργασίες τῆς Δ.Ι.Σ. τῆς 14.11.2010

Συνῆλθε τήν Παρασκευή, 14 Ἰανουαρίου 2011, στήν τέταρτη Συνεδρία Της γιά τό μῆνα Ἰανουάριο, ἡ Διαρκής Ἱερά Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, ὑπό τήν Προεδρία τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καί πάσης Ἑλλάδος κ. Ἱερωνύμου.

Κατά τήν σημερινή Συνεδρία :

Ἡ Διαρκής Ἱερά Σύνοδος ἐπικύρωσε τά Πρακτικά τῆς προηγουμένης Συνεδρίας.

Κατόπιν ἡ Διαρκής Ἱερά Σύνοδος ἐνημερώθηκε ἀπό τόν Σεβασμιώτατο Συνοδικό Σύνοδο, Μητρο-

πολίτη Καισαριανῆς, Βύρωνος καί Ὑμητοῦ κ. Δανιήλ, Πρόεδρος τῆς Εἰδικῆς Συνοδικῆς Ἐπιτροπῆς Λειτουργικῆς Ἀναγεννήσεως, τὰ Μέλη τῆς Ἐπιτροπῆς καί τόν Γραμματέα, γιά τό ἔργο καί τίς δραστηριότητες τῆς Ἐπιτροπῆς, καθὼς καί γιά τόν περαιτέρω προγραμματισμό τῶν ἐνεργειῶν τῶν. Ἐπακολούθησε ἐποικοδομητικὴ συζήτηση καί κατετέθησαν προτάσεις ἐκ μέρους τοῦ Μακαριωτάτου Προέδρου καί τῶν Σεβασμιωτάτων Συνοδικῶν Συνέδρων.

Τέλος ἡ Διαρκὴς Ἱερά Σύνοδος συζήτησε καί ἔλαβε ἀποφάσεις σχετικὰ μέ τρέχοντα ὑπηρεσιακὰ ζητήματα.

Ἐκ τῆς Διαρκοῦς Ἱεράς Συνόδου

Ἱερά Ἀρχιεπισκοπὴ Ἀθηνῶν

*Ὁ Μακαριώτατος καταδικάζει τὴν ἐπίθεση
στὴν Ἀλεξάνδρεια*

Τὴν θλίψη του γιά τό θάνατο 22 ἀνθρώπων ἀπὸ τὴν τρομοκρατικὴ ἐπίθεση σέ κοπτικὴ Ἐκκλησία τῆς Ἀλεξάνδρειας ἐξέφρασε μέ γραπτὴ δήλωση του ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν Ἱερώνυμος ὁ ὁποῖος ἔκανε λόγο γιά βαρύτατο πλῆγμα κατὰ τῆς θρησκευτικῆς ἐλευθερίας καί τῆς εἰρηνικῆς συνύπαρξης σέ μία ἀπὸ τίς πλέον εὐαίσθητες περιοχὲς τοῦ πλανήτη.

«Εἶναι μεγάλη ἡ θλίψη μου γιά τὸν ἀδόκητο χαμὸ χριστιανῶν ἀδελφῶν μας ἀπὸ τό τυφλὸ τρομοκρατικὸ χτύπημα στὴν Ἀλεξάνδρεια τῆς Αἰγύπτου. Πρόκειται γιά βαρύτατο πλῆγμα κατὰ τῆς θρησκευτικῆς ἐλευθερίας καί τῆς εἰρηνικῆς συνύπαρξης μεταξύ πιστῶν διαφορετικῶν θρησκειῶν καί δογμάτων σέ μία ἀπὸ τίς πλέον εὐαίσθητες περιοχὲς τοῦ κόσμου μας. Προσεύχομαι γιά τὴν ἀνάπαυση τῶν ψυχῶν τῶν ἀθῶων θυμάτων, ἐκφράζω τὰ θερμὰ μου συλλυπητήρια στίς οἰκογενεῖές τους καί καλῶ τοὺς χριστιανούς τῆς περιοχῆς νά ἐπιδείξουν ψυχραιμία καί σύνεση καί νά ἀπαντήσουν στὴν ἀποτροπαια καί ὡμὴ βία μέ τὴν προσευχή τους».

*Ὁ Μακαριώτατος στὸν
«Ἀγὼνα κατὰ τῆς φτώχειας»*

Ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν κ. Ἱερώνυμος βρέθηκε τό βράδυ τῆς 21.12.2010 ἀνάμεσα στίς χιλιάδες τῶν πολιτῶν πού παρακολούθησαν τὸν φιλικὸ διεθνῆ ποδοσφαιρικὸ ἀγὼνα κατὰ τῆς φτώχειας ὁ ὁποῖος πραγματοποιήθηκε στό γήπεδο Καραϊσκάκη. Ὁ κ. Ἱερώνυμος ἔφθασε στό γήπεδο συνοδευόμενος ἀπὸ τὸν Γενικὸ Διευθυντὴ τῆς ΜΚΟ «Ἀποστολή» τῆς Ἱεράς Ἀρχιεπισκοπῆς, κ. Κωστὴ Δήμητρα, ἀπὸ τὸν Διευθυντὴ τοῦ Γραφείου Τύπου τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς καί Συντονιστὴ τοῦ Γραφείου Τύ-

που τῆς Ἱεράς Συνόδου Χάρη Κονιδάρη καί ἀπὸ ἄλλους συνεργάτες του.

Μέ τὴν παρουσία του ὁ Ἀρχιεπίσκοπος θέλησε νά στείλει καί τό δικό του μήνυμα, ἰδιαίτερος στίς νεώτερες γενιές, γιά τὴν ἀνάγκη συνεργασίας γιά τὴν στήριξη τῶν ἐμπερίστατων συνανθρώπων μας καί τὴν ἀντιμετώπιση τῆς φτώχειας στὸν κόσμο.

Ὁ «8ος Ἀγὼνας κατὰ τῆς Φτώχειας» Φίλοι Ζιζιάν, Ρονάλντο -All Stars Ὀλυμπιακοῦ συγκέντρωσε τὴν ἀφρόκρεμα τοῦ παγκοσμίου ποδοσφαίρου.

*Ἐπίσκεψη τοῦ ἀντιπροέδρου τῆς κυβέρνησης
τοῦ Ἰσραὴλ καί Ὑπουργοῦ Ἐξωτερικῶν
κ. Α. Λίμπερμαν στὸν Μακαριώτατο*

Τὸν Μακαριώτατο ἐπισκέφθηκε σήμερα στίς 12.1.2011 ὁ ἀντιπρόεδρος τῆς κυβέρνησης τοῦ Ἰσραὴλ καί ὑπουργὸς Ἐξωτερικῶν τῆς χώρας κ. Α. Λίμπερμαν. Ἡ συνάντηση ἔγινε σέ πολὺ θερμὸ κλίμα καί ὁ κ. Λίμπερμαν ὑπογράμμισε, μεταξύ ἄλλων, τὴ σημασία τοῦ διαλόγου μεταξύ τῶν θρησκειῶν. Εὐχαρίστησε δὲ τὸν Μακαριώτατο γιά τὴν ὑποδοχὴ καί τὸν προσκάλεσε νά ἐπισκεφθεῖ τὴ χώρα του.

Μετά τό πέρας τῆς συνάντησης ὁ Μακαριώτατος εἶπε: «Δόθηκε ἡ εὐκαιρία νά ἀναλλάξουμε σκέψεις καί προβληματισμούς πάνω στό μεγάλο θέμα τῶν σχέσεων μεταξύ τῆς Ἑλλάδος καί τοῦ Ἰσραὴλ, νά ὑπομνήσουμε τὴ συνεργασία μεταξύ τῶν δύο λαῶν, νά ποῦμε ἓνα μεγάλο εὐχαριστῶ γιά τὴν προστασία, τὴν ἀγάπη, τὴ φροντίδα πρὸς τό Πατριαρχεῖο μας, τὸν Πατριάρχη καί τὰ μέλη τῆς Ἀδελφότητος πού βρίσκονται στή χώρα αὐτή, νά ὑπογραμμίσουμε τὴν σέ δύσκολες ὥρες συνεργασία καί προσφορά τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ πρὸς τὸν ἰσραηλιτικὸν στά δύσκολα χρόνια τῆς γερμανικῆς κατοχῆς καί ἐπίσης νά ὑπογραμμίσουμε πρακτικούς τρόπους, μέ τοὺς ὁποῖους φάνηκε αὐτὴ ἡ ἀγάπη. Αὐτὸ πρέπει νά συνεχιστεῖ, διότι σήμερα περισσότερο ἀπὸ κάθε ἄλλη ἐποχὴ ὑπάρχει ἀνάγκη συνεργασίας τῶν λαῶν. Στὸ πλαίσιο αὐτῆς τῆς συνεργασίας, ἰδιαίτερος εἶναι ὁ ρόλος τῶν πνευματικῶν ἡγετῶν τῶν θρησκειῶν πού ὑπάρχουν σέ αὐτὸ τό κῶρο, πού πρέπει μέ τὸν δικὸν τους τρόπο νά στηρίξουν αὐτὴ τὴν συνεργασία γιά τὴν ἐμπέδωση τῆς εἰρήνης, πού εἶναι ἓνα ἀγαθὸ πού πολλοὶ τό λαχταροῦν καί ἐργάζονται γι' αὐτό. Γιά τὴν εἰρήνη πού πρέπει νά βασιλεύσει ἀνάμεσα στοὺς ἀνθρώπους».

Ἀπὸ τὴν πλευρὰ του ὁ κ. Λίμπερμαν τόνισε: «Ἡρθα ἐδῶ ἀμέσως μετά τὴν ἐπίσκεψή μου στό ἑβραϊκὸ μουσεῖο. Ἀνάμεσα στά ἐκθέματα πού εἶδαμε στό ἑβραϊκὸ μουσεῖο ἦταν ταυτότητες τίς ὁποῖες ἐπέδωσαν

Ἕλληνες κληρικοί σέ Ἕλληνες Ἑβραίους γιά νά τούς προστατεύσουν κατά τή διάρκεια τῆς γερμανικῆς κατοχῆς. Χάρη σέ αὐτές τίς ταυτότητες πάρα πολλοί Ἑβραῖοι μπόρεσαν νά σωθοῦν. Εἶναι σαφές ὅτι οἱ κληρικοί αὐτοί διακινδύνευσαν τή ζωή τους δίνοντας τίς ταυτότητες γιά τή σωτηρία τῶν Ἑλλήνων Ἑβραίων, δεδομένου ὅτι ἂν αὐτό γινόταν ἀντιληπτό θά ἐτίθετο καί ἡ δική τους ζωή σέ κίνδυνο. Μιλήσαμε γι' αὐτή τή συνεργασία, ἡ ὁποία εἶναι σέ πολιτικό ἐπίπεδο καί πρέπει ἐπίσης νά συνεχιστεῖ καί σέ πνευματικό ἐπίπεδο. Ἡ συνύπαρξη πολλῶν θρησκειῶν στή χώρα μας δέν εἶναι εὐκολή, ἀλλά κάνουμε ὅτι εἶναι δυνατόν νά τήν ὑποστηρίξουμε καί νά τήν προασπίσουμε. Τό μήνυμα τοῦ Μακαριωτάτου γιά θρησκευτική συνεργασία καί γιά πνευματική ἀνάταση εἶναι μήνυμα πολύ σημαντικό ἰδιαίτερα τίς μέρες πού διανύουμε”.

*Ἐπίσκεψη τοῦ Μακαριωτάτου
στό Οἰκουμενικό Πατριαρχεῖο (18.1.2011)*

Τήν ἱκανοποίησή του ἀπό τίς συζητήσεις πού εἶχε στήν Κωνσταντινούπολη μέ τόν Οἰκουμενικό Πατριάρχη Βαρθολομαῖο ἐξέφρασε ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν καί πάσης Ἑλλάδος κ. Ἱερώνυμος. Λίγο πρὶν ἐπιβιβαστεῖ στό ἀεροσκάφος μέ προορισμό τήν Ἀθήνα, ὁ Ἀρχιεπίσκοπος, πού γι' ἄλλη μία φορά ἐκδήλωσε τά αἰσθήματα σεβασμοῦ του πρὸς τήν Πρωτόθρονη Ἐκκλησία, μᾶς δήλωσε πώς ἀπό καιρό ἤθελε νά ἔρθει στήν Πόλη γιά νά συναντηθεῖ μέ τόν Οἰκουμενικό Πατριάρχη.

«Ἦταν προγραμματισμένη ἀπό πολύ καιρό. Θά ἤθελα νά ἔλθω ἀνάμεσα στίς γιορτές ἡ ἀμέσως μετά τίς γιορτές ἀλλά γιά λόγους πού ὀφείλονται σέ μία περιπέτεια ὑγείας πού εἶχα, καθυστέρησα. Ἦλθα λοιπόν νά εὐχνηθῶ στόν Παναγιώτατο, νά πάρω καί τίς δικές του εὐχές, ἔτσι γιά μία ἡμέρα. Συζητήσαμε πάνω σέ διάφορα θέματα τῆς καθημερινότητας καί φεύγω πολύ εὐχαριστημένος καί ἀνακουφισμένος» μᾶς δήλωσε ὁ Ἀρχιεπίσκοπος.

Κατά τήν ὀλιγόωρη παραμονή του στήν Κωνσταντινούπολη ὁ Ἀρχιεπίσκοπος εἶχε τήν εὐκαιρία, ἐνόψει τῆς ἐπισήμου ἐπισκέψεώς του στό Πατριαρχεῖο Ἀντιοχείας καί τήν Συρία, νά ἀνταλλάξει ἀπόψεις γιά θέματα ἀμοιβαίου ἐνδιαφέροντος μέ τόν Οἰκουμενικό Πατριάρχη καθώς ἐπίσης νά ἐπισκεφθεῖ μαζί του τόν ἐφορτάζοντα Μητροπολίτη Γέροντα Χαλκηδόνος κ. Ἀθανάσιο, στόν ὁποῖο εὐχάρησε γιά τά ὀνομαστήρια του.

Στό Μητροπολιτικό Μέγαρο βρέθηκαν Ἱεράρχες, κληρικοί καί πιστοί πού θέλησαν νά εὐχνηθοῦν στόν

Μητροπολίτη κ. Ἀθανάσιο, ἀνάμεσά τους καί ὁ ἐφορτάζων Πρόξενος τῆς Ἑλλάδος στήν Πόλη, Ἀθανάσιος Ἀστρακάς.

Τόν Ἀρχιεπίσκοπο κ. Ἱερώνυμο συνόδευσε στήν Κωνσταντινούπολη ὁ Γεν. Διευθυντής τῆς Ἐκκλησιαστικῆς Κεντρικῆς Ὑπηρεσίας Οἰκονομικῶν Ἀντώνιος Ζαμπέλης.

Ἱερά Μητρόπολις Νικαίας
*Τρόφιμα σέ 2.000 οἰκογένειες
μοίρασε ὁ Σεβ. κ. Ἀλέξιος*

Πακέτα ἀγάπης σέ 2.000 ἄπορες οἰκογένειες μοίρασε τήν Τρίτη, 21 Δεκεμβρίου 2010 ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Νικαίας κ. Ἀλέξιος.

Ὁ κ. Ἀλέξιος μιλώντας γιά τό φιλανθρωπικό ἔργο τῆς Μητροπόλεως Νικαίας, μεταξύ ἄλλων τόνισε: «Εἶναι δύσκολες ἡμέρες, ἡ Ἐκκλησία εἶναι πάντοτε κοντά στό πονεμένο καί τόν ἀδύνατο, ἰδίως τίς δύσκολες ἡμέρες αὐτές».

«Τό ἔργο αὐτό γίνεται ἐδῶ καί δεκαῆξι χρόνια, πού ἡ χάρις τοῦ Θεοῦ μέ ἔστειλε νά ποιμάνω τήν Ἱερά Μητρόπολη Νικαίας», πρόσθεσε ὁ κ. Ἀλέξιος.

Ὁ Μητροπολίτης κ. Ἀλέξιος συμπλήρωσε, ὅτι «κάθε κεράκι πού ἀνάβει ὁ κόσμος στούς ναούς γίνεται γάλα γιά τά παιδιά. Ἐπίσης συμβάλλει στό νά ὑπάρχουν τρόφιμα στήν Ἱερά Μητρόπολη».

Ἱερά Μητρόπολις Κερκύρας
*Ὁ ἐορτασμός τοῦ Πολιοῦχο
Ἁγίου Σπυριδῶνος*

Μέ ἰδιαίτερη λαμπρότητα ἡ Κέρκυρα ἐόρτασε τόν προστάτη καί πολιοῦχο τῆς Ἁγιο Σπυριδῶνα, μέ τριήμερες ἐκδηλώσεις στό Ἱερό Προσκύνημα. Τό πρόγραμμα ξεκίνησε τήν παραμονή τῆς ἐορτῆς Σάββατο 11 Δεκεμβρίου 2010 μέ Παράκληση καί Ἐξοδο τοῦ ἱεροῦ σκηνώματος, ἐνῶ τό ἀπόγευμα τελέσθηκε ὁ Ἀρχιερατικός Ἐσπερινός χοροστατοῦντος τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Κερκύρας, Παξῶν καί Διαποντίων Νήσων κ. Νεκταρίου.

Τό βράδυ τελέσθηκε Ἱερά Ἀγρυπνία, καί τήν ἀγώνυμο ἡμέρα Κυριακή 12 Δεκεμβρίου τελέσθηκε ἡ Ἀρχιερατική Θεία Λειτουργία, συλλειτουργούντων τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Κερκύρας, Παξῶν καί Διαποντίων Νήσων κ. Νεκταρίου καί τοῦ Θεοφιλέστατου Ἐπισκόπου Βασίλκοβο, Βικαρίου τῆς Μητροπόλεως Κιέβου, κ. Λουκά (τῆς Ρωσικῆς Ἐκκλησίας). Οἱ ἐκδηλώσεις συνεχίσθηκαν μέχρι τό ἀπόγευμα τῆς Δευτέρας 13 Δεκεμβρίου, ὅποτε καί τελέσθηκε

ἡ Ἀκολουθία τῶν Μπασμάτων, δηλαδή τῆς ἐπανατοποθέτησης τοῦ Ἱεροῦ Λειψάνου στή Λάρακα.

Ἀξίζει νά σημειωθεῖ ὅτι ὁ ναός τοῦ Ἁγίου Σπυρίδωνος παρέμεινε ἀνοιχτός ἐπί τριήμερο ὅλο τό εἰκοσιτετράωρο. Μέ ὑπομονή ἑκατοντάδες πιστοί περιμέναν γιά νά χαιρετήσουν τό ἄφθαρτο σκῆνωμα τοῦ Ἁγίου, τό ὁποῖο παρέμεινε ὄρθιο «στήν θύρα» τοῦ τέμπλου.

Ἱερά Μητρόπολις Διδυμοτείου, Ὁρρεσιτιάδος καί Σουφλίου

Θυρανοίξια Ἰ. Ναοῦ Αγ. Ἰωάννου Βατάτζη

Στίς 3.11.2010 ἔγιναν στό Διδυμότειχο τά θυρανοίξια τοῦ νεοδημιού Ἱεροῦ Ναοῦ πού εἶναι ἀφιερωμένος στόν Ἅγιο Ἰωάννη Βατάτζη, Αὐτοκράτορα τῆς Βυζαντινῆς Νικαίας. Ὁ Ἰωάννης Γ' Δούκας Βατάτζης (1193-1254) διεδέχθη τόν Θεόδωρο Α' Λάσκαρι στόν θρόνο τῆς Νικαίας, ὅπου εἶχαν ἀναγκαστικῶς μεταφερθεῖ οἱ νόμιμοι Βυζαντινοὶ Αὐτοκράτορες μετά τήν κατάληψη τῆς Κωνσταντινουπόλεως ἀπό τοὺς Φράγκους τῆς Δ' Σταυροφορίας τό 1024. Ὁ Ἅγιος γεννήθηκε στό Διδυμότειχο καί διεκρίθη γιά τήν πνευματικότητά του καί τό τεράστιο φιλανθρωπικό ἔργο του. Ὁ Ναός ἀνηγέρθη μέ πρωτοβουλία τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Διδυμοτείου, Ὁρρεσιτιάδος καί Σουφλίου κ. Δαμασκηνοῦ σέ οἰκόπεδο, τό ὁποῖο παρεχώρησε ὁ Δῆμος Διδυμοτείου. Ἐντός τοῦ Ναοῦ τοποθετήθηκε ἡ εἰκόνα τοῦ Ἁγίου Ἰωάννου Βατάτζη τοῦ Ἐλεήμονος, τήν ὁποία φιλοτέχνησε ὁ κ. Ἰωάννης Σαρσάκης. Τό πρωί τῆς Κυριακῆς 4.11.2010, ἡμέρας κατά τήν ὁποία ἡ Ἐκκλησία μας τιμᾷ τή μνήμη τοῦ Ἁγίου, ὁ Σεβ. κ. Δαμασκηνός τέλεσε τήν πρώτη Θεία Λειτουργία στόν νέο Ναό, ἐνῶ ὁμίλησε καταλλήλως ὁ Πανοσ. Ἀρχιμανδριτῆς Σιλουανός Ἰωάννου.

Ἱερά Μητρόπολις Κορίνθου

Λειτουργεῖ ἡ νέα

Σχολή Στελεχῶν Κατηχήσεως

Μέ ἀπόφαση τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Κορίνθου κ. Διονυσίου ἄρχισε τή λειτουργία τῆς ἡ νέας Σχολῆς Κατηχήσεως Στελεχῶν Κατηχήσεως. Τά μαθήματα πραγματοποιοῦνται κάθε Σάββατο τό ἀπόγευμα στήν Κροκίδειο αἴθουσα τῆς Κορίνθου. Στόχος τῶν μαθημάτων εἶναι ἡ ἐπιμόρφωση τῶν κατηχητῶν καί ὁ καταρτισμός τῶν μελῶν τοῦ Σώματος τῆς τοπικῆς Ἐκκλησίας. Ὑπεύθυνος γιά τή λειτουργία τῆς Σχολῆς ὀρίσθηκε ὁ Ἱεροκήρυξ τῆς Ἱερᾶς Μητροπό-

λεως Κορίνθου Πανοσιολογιώτατος Ἀρχιμανδριτῆς κ. Ἀνθιμος Παπαλεξόπουλος.

Ἱερά Μητρόπολις Λαγκαδᾶ, Λητῆς καί Ρεντίνης

*Διήμερο ἐκδηλώσεων γιά τόν μακαριστό
Μητροπολίτη Σπυρίδωνα*

Στίς 11 καί 12 Δεκεμβρίου 2010 ἡ Ἱερά Μητρόπολις Λαγκαδᾶ τίμησε τή μνήμη τοῦ μακαριστοῦ Μητροπολίτου Λαγκαδᾶ κυροῦ Σπυρίδωνος, ὁ ὁποῖος κάθε χρόνο στίς 12 Δεκεμβρίου ἐόρταζε τά ὀνομαστήριά του. Τό Σάββατο 11.12.2010 τελέσθηκε Ἀρχιερατικό Συλλεῖτουργο προεξάρχοντος τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Νεαπόλεως καί Σταυρουπόλεως κ. Βαρνάβα καί συλλειτουργούντων τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Λαγκαδᾶ, Λητῆς καί Ρεντίνης κ. Ἰωάννου καί τῶν Θεοφιλεστάτων Ἐπισκόπων Θεουπόλεως κ. Παντελεήμονος, Θερωῶν κ. Δημητρίου καί Μποτσουάνας κ. Γενναδίου. Στό ἐπίσιο μνημόσυνο προέστη ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Θεσσαλονίκης κ. Ἀνθιμος, ὁ ὁποῖος καί ὁμίλησε γιά τήν προσωπικότητα τοῦ αἰδίου Μητροπολίτου. Στό Ἀρχιερατικό Συλλεῖτουργο τῆς Κυριακῆς 12.12.2010 προεξήρχε ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Ἱερισοῦ, Ἁγίου Ὁρους καί Ἀρδαμερίου κ. Νικόδημος καί τόν Θεῖο Λόγο κήρυξε ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Λαγκαδᾶ κ. Ἰωάννης. Οἱ διήμερες ἐκδηλώσεις ὀλοκληρώθηκαν μέ τά ἀποκαλυπτήρια τῆς προτομῆς τοῦ μακαριστοῦ Μητροπολίτου Σπυρίδωνος Τραπεζέλλη στήν ὁμώνυμη πλατεία τοῦ Λαγκαδᾶ.

Ἱερά Μητρόπολις Δημητριάδος καί Ἀλμυροῦ

*Προσφορά Χριστουγεννιάτικων δώρων
στούς κρατούμενους*

Ποιμαντική ἐπίσκεψη στά Σωφρονιστικά καταστήματα τῆς Μαγνησίας πραγματοποίησε στίς 23.12.2010 ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Δημητριάδος κ. Ἰγνάτιος συνοδευόμενος ἀπό τόν Πρόεδρο τοῦ Συλλόγου Συμπαραστάσεως Κρατουμένων «Ὁ Ἐσταυρωμένος» Πρωτ. Θεόδωρο Μπατάκα. Συγκεκριμένα ὁ κ. Ἰγνάτιος ἐπισκέφθηκε τίς Φυλακές Κασσαβέτιαις, τίς Δικαστικές Φυλακές Βόλου καί τό Ἰδρυμα Ἀνηλίκων Βόλου, ὅπου καί μίλησε στούς κρατούμενους γιά τό νόημα τῶν Χριστουγέννων. Τά 400 ἐόρτια δέματα πού μοίρασε ὁ Σεβασμιώτατος στούς κρατούμενους εἶχαν ἐτοιμασθεῖ ἀπό τίς ἐνορίες τῆς Ἱ. Μητροπόλεως καί ἀπό ἐθελοντές τοῦ Συλλόγου «Ὁ Ἐσταυρωμένος».

ΔΙΟΡΘΟΔΟΞΙΑ ΚΑΙ ΔΙΑΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΑ

Οικουμενικόν Πατριαρχεῖον

Μήνυμα τοῦ Παναγιωτάτου

*Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου κ. Βαρθολομαίου
γιά τήν Πρωτοχρονιά*

Ἐορτάζει σήμερον ἡ Ἐκκλησία τοῦ Χριστοῦ, ὡς «τό πλήρωμα τοῦ τά πάντα ἐν πᾶσι πληρουμένου» (Ἐφεσ. 1, 23), τήν κατά σάρκα Περιτομήν τοῦ «πάντα δρακί περιέχοντος καί ἐν σπαργάνοις εἰληθέντος» Σωτῆρος ἡμῶν καί τήν ἱεράν μήμην του «ἱεραρχίας στολαῖς ἠγλαῖσμένου» οὐρανοφάντορος Βασιλείου τοῦ Μεγάλου, ὅστις «τῆ Ἐκκλησίᾳ δέδοται παρά Θεοῦ, χαράκωμα καί τείχος ὄχυρόν».

Ἐορτάζομεν ἡμεῖς, τά πιστά τέκνα τῆς Μεγάλης τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας εἰς τήν εὐλογημένην γῆν τῶν Πατέρων ἡμῶν, ἐν Φαναρίῳ, εἰς τό Σεπτόν Κέντρον τῆς Ὁρθοδοξίας, τήν εὐχαριστίαν τῆς πίστεως, τῆς ἐλπίδος καί τῆς ἀγάπης, αἰσθανόμενοι ὁμοθυμαδόν, ὅπως γράφει ἐπιφανῆς σύγχρονος θεολόγος, «σάν στό σπίτι μας», «παιδιά στό σπίτι τοῦ Πατέρα μας».

Ἦντις, ὅπως προσθέτει ἄλλος σπουδαῖος μύστης τῆς ἱεραῆς ἐπιστήμης, «ἡ βαθύτερη ἐμπειρία πού ἔχουμε γιά τήν Ἐκκλησία εἶναι αὐτή τοῦ οἴκου».

Εἴμεθα δεμένοι μέ τήν Ἐκκλησίαν «ἄμεσα, σωματικά, ὅπως δένεται τό παιδί μέ τή μάνα του». Εἶναι «ἡ ζωή» αὐτό πού συνδέει ἡμᾶς τοὺς Ὁρθοδόξους Χριστιανούς μέ τήν Ἐκκλησίαν καί «ὄχι οἱ ἰδέες».

«Γενεά πορεύεται καί γενεά ἔρχεται» (Ἐκκλ. 1, 4) καί ὅλοι ἡμεῖς, τέκνα ἐν Κυρίῳ ἀγαπητά, φυλάσσομεν τόν τόπον, ὃν ἐλάβομεν εἰς κληρονομίαν, τά ὅσια καί τά ἱερά τοῦ Γένους, ἐπί τῶν

ὁποίων ὁ πανδαμάτωρ χρόνος δέν φαίνεται νά ἔχη πραγματικήν ἐξουσίαν.

Ἡ αἰωνιότης εὑρίσκεται ἐκεῖ, ὅπου ὁ χρόνος δέν ἔχει καί δέν ἠμπορεῖ νά ἔχη δύναμιν. Διά τοῦτο δέν ἰσχύει δι' ἡμᾶς τό «χρόνου φείδου», ἀναφορικῶς πρὸς τήν διακονίαν καί τήν προθυμίαν νά φυλάσσωμεν τοῦτον τόν τόπον.

Βιοῦμεν τήν ζωήν ἡμῶν ὡς «πλήρωμα χρόνου, φυλακῆς καί μαρτυρίας», ἐνδυναμούμενοι ἀπό τήν ἐπαγγελίαν τοῦ Χριστοῦ: «Καί ἰδοὺ ἐγὼ μεθ' ὑμῶν εἰμι πάσας τὰς ἡμέρας, ἕως τῆς συντελείας τοῦ αἰῶνος» (Ματθ. 28, 20).

Τό «φυλάσσειν τόν ἱερόν τόπον», τόν ὁποῖον γνωρίζομεν, ἐπειδή ἀκριβῶς τόν ἀγαπῶμεν, καί ἀγαπῶμεν ἐπειδή τόν γνωρίζομεν, εἶναι συνυφασμένον ἀρρήκτως μέ τό «φυλάσσειν τόν τρόπον τοῦ βίου», τήν Ὁρθοδοξίαν, τήν ὀρθήν λατρείαν καί δοξολογίαν καί τήν ὀρθοπραξίαν.

Αὐτός ὁ ἐκκλησιαστικός τρόπος ζωῆς ἐβίωθη καί ὑμνήθη ἀπό ἐνθέους ἁγίους, ἀπό μάρτυρας καί ἀσκητάς, κήρυκας τοῦ Εὐαγγελίου τοῦ Χριστοῦ, ποιητάς καί μελωδούς, ἀπό ἀγιογράφους καί χαρισματικούς τεχνίτας, ἀπό εὐλογημένους χριστιανούς, διακόνους τῆς φιλανθρωπίας.

Εἶναι πίστις καί δόγμα, ἀγάπη καί ἦθος, ἐλπίς εἰς Χριστόν καί ἄσβεστος πόθος τῆς αἰωνιότητος, βιωμένη ἐλευθερία, δέσιμο μέ τόν τόπον καί ἐμπειρία οἰκειότητος, ἀλληλεγγύη καί κοινωνία, αὐθυπέρβασις καί μαρτυρία ζωῆς ἐν Χριστῷ.

Ἦντις αὐτά συμπεκνώνονται καί ἀποκαλύπτονται εἰς τὰς ἐορτάς, αἱ ὁποῖαι δι' ἡμᾶς ἀποτελοῦν τόν ἄξονα τῆς ἐκκλησιαστικῆς ζωῆς. «Ὁ πιστός ζεῖ ἀπό γιορτή σέ γιορτή», σημειώνει ὁ μακαριστός πατήρ Ἀλέξανδρος Σμέμαν.

Πράγματι, ἡ ἑορτή, ἡ ὁποία εἶναι πάντοτε κάτι περισσότερο καί πολυτιμότερον ἀπό τόν «ἐλεύθερον χρόνον» καί συνδέεται οὐσιαστικῶς καί ἀναποσπάστως μέ τήν θείαν λατρείαν, εἶναι καιρός ἀποκαλύψεων.

Ἡ ἑορτή φωτίζει τήν πορείαν μας, ἀπελευθερώνει τήν ζωήν ἀπό τās ἀντιφάσεις τῆς, διαλύει τήν ἀχλύν τῶν βιωτικῶν μεριμῶν, πλαταίνει τόν κόσμον, ἀνοίγει τήν διάστασιν τοῦ βάθους τῶν πραγμάτων. Ἐορτή εἶναι ἡ βίωσις τῆς ζωῆς ὡς κοινωνίας καί εὐχαριστίας.

Ὁ κλειστός ἄνθρωπος, ὁ ἄνθρωπος πού περιστρέφεται γύρω ἀπό τόν ἑαυτόν του, δέν ἔμπορεῖ νά ἑορτάσῃ πραγματικά ἢ ἑορτάζει μόνον τόν ἑαυτόν του. Ὁ homo clausus δέν εἶναι δυνατόν νά ζῆ ὡς homo festivus.

Ὁ χρόνος τῆς ζωῆς του δαπανᾶται διά τήν ἀτομικήν του εὐδαιμονίαν, διά τό ἔχειν τοῦ ἑαυτοῦ του καί ὄχι διά τήν κοινωνίαν, τήν κοινωνίαν μετὰ τοῦ Θεοῦ καί μετὰ τῶν ἀνθρώπων.

Δέν εἶναι διόλου τυχαῖον ὅτι κατά τās λεγομένας «ἀργίας» ἢ κατά τόν «ἐλεύθερον χρόνον», ἐπιτείνεται ἡ αἴσθησις τῆς ματαιότητος καί ἡ ἀγωνία ὅτι ἡ ζωή περνᾶ χωρίς νά τήν ζήσουν οἱ ἄνθρωποι εἰς βάθος. Εἴμεθα προφανῶς ἐποχή τῆς ψυχαγωγίας καί τῶν διασκεδάσεων, ἀλλά ὄχι ἐποχή τῆς ἑορτῆς.

Αἱ σύγχρονοι «ἑορταί» εἶναι καιρός τοῦ ἔχειν, παγίδες αὐτοπραγματώσεως, ἐκδιονυσιασμοῦ τῆς ζωῆς καί ἐπιδεικτικῶν καταναλωτισμοῦ.

Εἶναι χαρακτηριστικόν ὅτι τās ἑορτάς, τό περιεχόμενον καί τήν μορφήν τῶν διαχειρίζονται σήμερον οἱ διαφημισταί, ἡ τηλεόρασις, οἱ ταξιδιωτικοί πράκτορες καί οἱ πωλοῦντες καί ἀγοράζοντες.

Καί τό ἀρχαῖον «βίος ἀνεόρταστος, μακρά ὁδός ἀπανδόκευτος», τονίζει μέν τήν ἀνάγκην καί τό νόημα τῆς ἑορτῆς διά τόν ὁδοιπόρον ἄνθρωπον, ἔμπορεῖ ὅμως νά κατανοηθῆ μέ τήν ἔννοιαν ὅτι τό πανδοχεῖον εἶναι «ὁ οἶκος» τοῦ ἀνθρώπου.

Ὅταν οἱ Πατέρες τῆς Ἐκκλησίας ὑπογραμμίζουν ὅτι «Τά παρόντα ὁδός ἐστίν» καί ὅτι «Πανδοχεῖον ἐστίν ὁ παρών βίος», τότε τοποθετοῦν τήν πατρίδα ἡμῶν εἰς τήν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ καί θεωροῦν τόν παρόντα βίον πορείαν πρὸς τήν ἀληθινήν ζωήν.

Αὐτήν τήν ζωήν ὑπενθυμίζουν αἱ ἑορταί, καθὼς καί τήν προσωρινότητα τῶν παρόντων.

Ἡ ἑορτή ἔχει οὐσιαστικὴν ἐσχατολογικὴν ἀναφοράν. Ὅχι μόνον δέν μᾶς ἐπιτρέπει νά βλέπωμεν τό «πανδοχεῖον» ὡς «οἶκον», ἀλλά τρέφει τήν νοσταλγίαν τῆς «πατρίδος».

«Οὐ γὰρ ἔχομεν ὧδε μένουσαν πόλιν, ἀλλά τήν μέλλουσαν ἐπιζητοῦμεν» (Ἑβρ. 13,14). Αὐτήν τήν ζωήν τῶν ἐσχάτων ὑμνεῖ ὑπερεχόντως ὁ ἑορταζόμενος σήμερον Μέγας Βασιλεῖος, ὅστις «ἀπέριψεν τῶν οὐκ ὄντων τόν πόθον» καί «χαίρων ἀνεκήρυξεν τό εὐαγγέλιον τῆς βασιλείας».

Ἰερώτατοι, τέκνα ἐν Κυρίῳ ἀγαπητά,

Ἡ κακὴ ἀλλοίωσις τῶν ἑορτῶν ἢ ἀκόμη ἡ λήθη τοῦ νοήματος τοῦ ἑορτάζειν δέν εἶναι κάτι νέον. Τό παρελθόν δέν εἶναι «ὁ χαμένος παράδεισος».

Ὅσον ἄτοπον εἶναι ὅμως νά πιστεύωμεν ὅτι παλαιότερα ἦσαν ὅλα καλύτερα, τόσον λανθασμένον εἶναι νά κλείνωμεν τοὺς ὀφθαλμοὺς ἔναντι ὅσων ἀρνητικῶν συμβαίνουν σήμερον. Ἐμφανέστατα ἡ ἐποχή μας ἀπολυτοποιεῖ πλεῖστα ὅσα ἀσήμαντα καί ἀπαξιῶνει πολλὰ σημαντικά.

Παραλλήλως πρὸς τās ἐκπληκτικὰς προόδους, ζῶμεν σήμερον τήν ἀδυσώπητον κοινωνικὴν ἀδικίαν, τήν ἀλαζονίαν τῶν ἰσχυρῶν, τήν καταστροφὴν τῆς φύσεως, τήν σκάσιν τῶν σχέσεων καί τόσα ἄλλα δεινά.

Ζωτικαὶ ἀλήθειαι, αἱ ὁποῖαι ἔδιναν νόημα εἰς τήν ζωήν τῶν ἀνθρώπων, πολῦτιμοι παραδόσεις αἰῶνων, περιφρονοῦνται καί κλεδιάζονται. Ἀπεδείχθη περιτράνως ὅτι κάθε βῆμα πρὸς τὰ ἔμπροσθέν δέν ἀποτελεῖ πρόοδον.

Ἰσχύει, ἀντιστοίχως, ὅτι κάθε στροφή εἰς τήν παράδοσιν δέν ἀποτελεῖ ὀπισθοδρομίαν. Ἐχομεν ἡμεῖς οἱ ὀρθόδοξοι μίαν παράδοσιν ἀληθείας, ἐλευθερίας καί φιλανθρωπίας, ἡ ὁποία τροφοδοτεῖ τό παρόν καί τό μέλλον μας, μίαν παρακαταθήκην πίστεως, ἡ ὁποία ἀπελευθερώνει μέσα μας ἀνεξαντλήτους δυνάμεις κατ' ἀλήθειαν ζωῆς καί διακονίας.

Δέν ἀνήκει τό μέλλον εἰς τόν αὐτάρεσκον ἀτομιστήν, εἰς τόν ἄνθρωπον «αὐτοεἰδῶλον», ὁ ὁποῖος ζῆ ἀποκλειστικῶς διά τόν ἑαυτόν του καί ἀρνεῖται νά ἀναγνωρίσῃ εἰς τόν πλησίον τόν «ἀδελφόν»

του Χριστοῦ, Ἐκείνου ὅστις ἀπεκαλύφθη ὡς «Θεός μεθ' ἡμῶν» καί Θεός «ὑπέρ ἡμῶν».

Ὁ συγκαταβάς τῷ γένει τῶν ἀνθρώπων Σωτήρ ἡμῶν, ἃς χαρίζῃ εἰς ὅλους ἡμᾶς, πρεσβείαις τοῦ «ἐκ Καισαρείας καί Καππαδόκων χώρας» ἱεροφάντορος Μεγάλου Βασιλείου, ἕνα εὐλογημένον καί ἀγλαόκαρπον ἐνιαυτόν μέ ὑγείαν κατ' ἄμφω καί ἃς κατευθύνῃ τά διαβήματα ἡμῶν εἰς τήν ὁδόν τῆς εἰρήνης, τῆς «πάντα νοῦν ὑπερεχούσης» (Φιλιπ. 4,7).

*Ἐξελέγη νέος Ἐπίσκοπος
ἀπό τό Οἰκουμενικό Πατριαρχεῖο*

Στίς 10.1.2011 ἡ Ἁγία καί Ἱερά Σύνοδος τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου ἐξελέξε ὡς βοηθό Ἐπίσκοπο τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Αὐστραλίας κ. Στυλιανοῦ μέ τόν τίτλο Μιλπουπόλεως τόν Ἀρχιμανδρίτη Ἰάκωβο Τσιγκούνη.

Ὁ Θεοφιλέστατος Ἐπίσκοπος Μιλπουπόλεως εἶναι 44 ἐτῶν, ἀπόφοιτος τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ Ἀποστόλου Ἀνδρέου στό Σύδνεϋ.

Ἐπηρετεῖ ὡς Ἱερατικῶς Προϊστάμενος τῆς Ὁρθοδόξου Κοινότητος Ἁγίων Ἀναργύρων Οακλεῖη Μεμβούρνης. Χειροτονήθηκε ἀπό τόν Ἀρχιεπίσκοπο Στυλιανό, ὁ ὁποῖος τοῦ ἔδωσε τό ὄνομα τοῦ ἀειμνήστου γέροντός του Μητροπολίτου Ἰκονίου Ἰακώβου.

Ἐκκλησία τῆς Κρήτης

Συνάντηση μέ τόν νέο Περιφερειάρχη

Ἡ Ἱερά Ἐπαρχιακή Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας Κρήτης συνῆλθε στίς 10 Ἰανουαρίου 2011 στό Ἡράκλειο σέ συνεδρία καί ἀσχολήθηκε μέ τρέχοντα ὑπηρεσιακά θέματα τῆς ἀρμοδιότητάς της.

Ἡ Ἱερά Σύνοδος ὑποδέχθηκε τόν πρῶτον αἰρετό Περιφερειάρχη Κρήτης κ. Σταῦρο Ἀρναουτάκη καί συζήτησε μαζί του θέματα σύγχρονου κοινωνικοῦ προβληματισμοῦ καί τρόπους ἀντιμετώπισεως τῶν προβλημάτων τῶν ἐνδεῶν, ἔδωκε δέ ἔμφαση στόν προγραμματισμό καί τήν ὑλοποίηση προνοιακῶν δομῶν σέ παγκρήτιο ἐπίπεδο, γιά τήν ἐνίσχυση καί τήν ἀνακούφιση τῶν συνανθρώπων μας.

Ἱερά Μητρόπολις Καρπάθου

Χριστουγεννιάτικη Ἐκδήλωση τῆς Μητροπόλεως

Στίς 22.12.2010 ἡ Ἐκκλησιαστική Ἐπιτροπή τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ τῆς Μεταμορφώσεως τοῦ Σωτήρος τῆς περιοχῆς Ὅθους πραγματοποίησε γιά πρώτη φορά Χριστουγεννιάτικη Ἐκδήλωση στό Ἐκκλησιαστικό Μέγαρο τῆς Ἁενορίας. Μουσικό πρόγραμμα ἀφιερωμένο στήν Κωνσταντινούπολη καί τή Μικρά Ἀσία παρουσίασαν οἱ μουσικοί Μανώλης Κριτσιώτης καί Μιλτιάδης Μαντινάς, ἐνῶ ἡ Μικτή Χορωδία Ἐνηλίκων τοῦ Δημοτικοῦ Πνευματικοῦ Κέντρου τραγούδησε ἑορταστικά τραγούδια ὑπό τή διεύθυνση τῆς κ. Μοσχούλας Βαρθαούλη. Τό θεολογικό νόημα τῶν Χριστουγέννων ἀνέλυσε ὁ Ἱεροκήρυξ καί ὑπεύθυνος τοῦ Γενικοῦ Φιλοπτώχου Ταμείου τῆς Μητροπόλεως Πανος. Ἀρχιμανδρίτης Μιλτιάδης Μίτσελλ. Παρέστησαν ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Καρπάθου κ. Ἀμβρόσιος, ὁ Βουλευτής κ. Γεώργιος Κασσάρας καί πολλοί ἐκπρόσωποι τῶν τοπικῶν Ἀρχῶν.

Ἱερά Μητρόπολις Γαλλίας

Τριήμερος ἑορτασμός τοῦ Ἁγίου Σπυρίδωνος στή Νίκαια

Ἡ Ἑλληνορθόδοξη Κοινότητα Νικαίας-Κυανῆς Ἀκτῆς καί Μονακό διοργάνωσε τριήμερες ἑορταστικές ἐκδηλώσεις γιά νά τιμηθεῖ ἡ μνήμη τοῦ Ἁγίου Σπυρίδωνος, Ἐπισκόπου Τριφυθοῦντος τοῦ Θαυματουργοῦ καί Πολιούχου τῆς παροικίας. Τῶν ἐκδηλώσεων προέστη ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Γαλλίας καί Ἐξαρχος Εὐρώπης κ. Ἐμμανουήλ. Κατά τή Θεία Λειτουργία τῆς 12.12.2010 ὁ Ἱερατικῶς Προϊστάμενος π. Μιχαήλ Σελωνιωτάκης, ἐκ μέρους ὄλων τῶν μελῶν τῆς κοινότητος, προσέφερε στόν Σεβασμιώτατο μία Ποιμαντορική Ράβδο μέ τήν εὐκαιρία τῆς συμπληρώσεως 25 ἐτῶν ἱερωσύνης καί τῆς προσφάτου τιμητικῆς διακρίσεώς του ἀπό τή Γαλλική Δημοκρατία. Στίς ἐκδηλώσεις παρέστησαν ἐκπρόσωποι τῆς Ἑλληνικῆς Προξενικῆς Ἀρχῆς καθῶς καί Γάλλοι ἐπίσημοι.

Προχαλκιδόνιες Ἐκκλησίες

Διαδήλωση τῶν Κοπιῶν στήν Ἀλεξάνδρεια

Ἐκατοντάδες χριστιανοί στήν Ἀλεξάνδρεια τῆς Αἰγύπτου διαδήλωσαν στίς 2.1.2011 κατά τῆς ἔλλειψης μέτρων ἀσφαλείας στίς Ἐκκλησίες τῆς χώρας, μετά τήν πολύνεκρη βομβιστική ἐπίθεση ἔξω ἀπό τήν κοπτική ἐκκλησία τῆς Ἀλεξάνδρειας, μέ 22 νεκρούς καί 79 τραυματίες, σύμφωνα μέ νεότερο ἀπολογισμό. Οἱ χριστιανοί κατηγόρησαν τήν αἰγυπτιακή κυβέρνηση ὅτι δέν λαμβάνει σοβαρά ὑπόψη τήν ἀπειλή τῆς Ἀλ Κάιντα καί ὅτι οἱ Χριστιανοί σέ ὅλη τή Μέση Ἀνατολή ἀποτελοῦν στόχο. Σύμφωνα μέ τήν ἰσλαμική ὁργάνωση, πρέπει νά ἀσκηθεῖ πίεση στήν Κοπτική Ἐκκλησία τῆς

Αἰγύπτου γιά νά «ἀπελευθερώσει» δύο Αἰγύπτιες οἱ ὁποῖες εἶχαν ἀσπασθεῖ τό Ἰσλάμ καί τώρα κρατοῦνται παρὰ τή θέλησή τους ἀπό τήν Κοπτική Ἐκκλησία. Ἡ ὁργάνωση εἶχε προειδοποιήσει ἀρχικά τοῦς χριστιανούς σέ ὅλο τόν κόσμο ὅταν ἀνέλαβε τήν εὐθύνη γιά τήν ὁμηρεία τῶν πιστῶν μέσα σέ ἐκκλησία τῆς Βαγδάτης τόν Ὀκτώβριο πού κατέληξε σέ τραγωδία μέ τουλάχιστον 60 νεκρούς. Ἡ ἀστυνομία ἔκανε χρήση δακρυγόνων γιά νά διαλύσει τοῦς διαδηλωτές ἔξω ἀπό τήν Ἐκκλησία τῶν Ἁγίων στήν Ἀλεξάνδρεια. Παράλληλα τό ἀπόγευμα τελέστηκε ἡ κηδεία ὀρισμένων ἐκ τῶν θυμάτων ὑπό αὐστηρά μέτρα ἀσφαλείας, ὅταν οἱ δικαστικές ἀρχές ἐπέτρεψαν τήν ταφή τῶν νεκρῶν.

Βατικανό

Διεθνές Συνέδριο γιά τήν οἰκογένεια

Στίς 25-27 Νοεμβρίου 2010 τό Ποντιφικό Συμβούλιο τῆς Ἁγίας Ἐδρας γιά τήν Οἰκογένεια ὁργάνωσε Διεθνές Συνέδριο μέ θέμα «Ἡ Χριστιανική Οἰκογένεια, ὑποκείμενο εὐαγγελισμού». Ἐλαβαν μέρος 200 σύνεδροι, κληρικοί καί λαϊκοί.

Πλήν τῶν τριῶν θεολογικῶν εἰσηγήσεων, ἡ ἰδιαιτερότητα καί τό ἐνδιαφέρον αὐτοῦ τοῦ Συνεδρίου ἐστιάσθηκε στήν παρουσίαση ἐμπειριῶν καί στή μακρά συζήτηση πού ἀκολούθησε ἀπό τοῦς συνέδρους. Δεκαοκτώ ἀνδρόγυνα ἀπό ὅλο τόν κόσμο μέ πολυετῆ δράση στό χῶρο τῆς χριστιανικῆς οἰκογένειας καί τῶν προβλημάτων πού ἀντιμετωπίζει σήμερα, ἀνέπτυξαν προφορικά καί μέ τή χρήση διαδικτυακῆς προβολῆς τίς ἐμπειρίες τους μέσα ἀπό ἐμπεριστατωμένες ἔρευνες, στατιστικές καί ἀναλύσεις.

Τά ἐπί μέρους προβληθέντα καί συζητηθέντα θέματα ἀφοροῦσαν στήν κρίση πού διέρχεται σήμερα ὁ ἱερός θεσμός τοῦ γάμου, τή σημαντική αὔξηση τῶν χωρισμῶν καί διαζυγίων, τίς νομοθεσίες ἀπό ὀρισμένα κράτη πού εἰσάγουν ἐναλ-

λακτικά πρότυπα συζυγικῆς ζωῆς καί τῆς οἰκογένειας (τήν ἐλεύθερη συμβίωση καί τοῦς ὁμοφυλοφιλικούς γάμους). Κυρίως ὅμως οἱ σύνεδροι ἀσχολήθηκαν μέ τή μέριμνα καί δραστηριοποίηση τῆς Καθολικῆς Ἐκκλησίας ἀνά τόν κόσμο γιά νά διασωθεῖ ἡ ἱερότητα καί σταθερότητα τοῦ γάμου καί τῆς οἰκογένειας, τή μόρφωση τῶν ζευγαριῶν, τήν ἱεραποστολική δράση τῆς χριστιανικῆς οἰκογένειας καί τό ρόλο της, τή συμβολή τῆς οἰκογένειας στήν ποιμαντική δράση τῆς Ἐκκλησίας τήν χριστιανική διαπαιδαγώγηση τῶν μικρῶν καί τῶν ἐφήβων, τό ἔργο τῆς οἰκογένειας στήν προετοιμασία τοῦ Μυστηρίου τοῦ Γάμου τῶν παιδιῶν τους, τήν συγκρότηση μικρῶν κοινοτήτων οἰκογενειῶν προσευχῆς καί μελέτης τοῦ Λόγου τοῦ Θεοῦ, τήν ἀντιμέτωπιση τῶν δυσκολιῶν πού ἀντιμετωπίζουν τά ζευγάρια καί τήν κρίση στίς συζυγικές σχέσεις, τίς παράνομες συμβιώσεις, τή θέση μέσα στήν Ἐκκλησία τῶν διαζευγμένων, τό ρόλο τῆς χριστιανικῆς οἰκογένειας στά πολιτικά, κοινωνικά καί πολιτιστικά δρώμενα κ.ἄ.